

Jeremia

Jeremia ("Herren ska resa upp") kallades av Gud år 627 f Kr (kap 1) och verkade under de fem sista kungarna i Jerusalem till år 587 f Kr. Under hans tid växte Babel till en världsmakt som gjorde Juda till ett lydrike efter att ha besekrat Assyrien 612 f Kr och Egypten 605 f Kr (se 2 Kung 24).

Jeremia förkunnade omvändelse och dom (kap 2-24) och gick till rätta med falska profeter (26-29), men profeterade också om en kommande upprättelse och ett nytt förbund (30-33). Trots sin medkänsla med det trolösa folket mötte han hårt motstånd (26, 28, 37-38), och slutet kom 587 f Kr då Jerusalem föll och folket fördes bort till Babel (34-41). Jeremia tvingades följa med en grupp som flydde till Egypten (42-44) och skrev enligt judisk tradition även Klagovisorna. Boken avslutas med domsord över hednafolken (46-51) och en epilog (52), som kan ha tillfogats av Jeremia själv eller hans sekreterare Baruk (36:4f, 45:1).

¹ Detta är Jeremias ord.

Jeremia, Hilkias son, var en av prästerna i Anatot i Benjamins land.

² HERRENS ord kom till honom i Juda kung Josias, Amons sons, trettonde regeringsår,

1:1 Jos 21:18, 1 Kung 2:26. **1:1** Anatot Prästby strax nordost om Jerusalem (Jos 21:18). **1:2** 2 Kung 21:24. **1:2** Josias ... trettonde regeringsår 627 f Kr, när den unge kungen just börjat försöka rensa bort avgudadyrkan från Juda och Jerusalem (2 Krön 34:3f).

³ och sedan under Juda kung Jojakim, Josias son, ända till slutet av Juda kung Sidkias, Josias sons, elfte regeringsår då Jerusalems invånare fördes bort i fångenskap i femte månaden.

Jeremias kallelse

⁴ HERRENS ord kom till mig. Han sade:

⁵ ”Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, och innan du kom fram ur modersskötet helgade jag dig. Jag satte dig till profet för folken.”

⁶ Men jag svarade: ”O, Herre Gud! Jag kan inte tala, för jag är för ung.”

⁷ Då sade HERREN till mig: ”Säg inte: Jag är för ung, utan gå vart jag än sänder dig och tala vad jag än befäller dig.

⁸ Var inte rädd för dem, för jag är med dig för att rädda dig, säger HERREN.”

⁹ Och HERREN räckte ut sin hand, rörde vid min mun och sade till mig: ”Se, jag lägger mina ord i din mun.

¹⁰ Jag sätter dig i dag över folk och riken för att rycka upp och bryta ner, förgöra och fördärva, bygga upp och plantera.”

1:3 2 Kung 23:34, 24:17, 25:8, 11, 2 Krön 36:10. **1:3** Sidkias ... elfte regeringsår 587 f Kr. Jeremia verkade också en tid efter Jerusalems fall (40:1f). **1:5** Jes 49:1, Gal 1:15. **1:5** profet för folken Liksom flera andra profeter fick Jeremia profetior inte bara till Israels folk utan även till de omgivande hednafolken (kap 25, 46-51). **1:6** 2 Mos 4:10, 6:12, 1 Kung 3:7. **1:6** Herre Gud Hebr. Adonai Jhvh (Herren Herren). När Gudsnamnet Jhvh är sammansatt med ordet ”Adonai” (Herre) anger grundtextens vokaler att det istället ska uttalas ”Elohím” (Gud). **1:7** Hes 3:17. **1:8** 5 Mos 31:6, Jos 1:5f, Jes 41:10, Hes 2:6, 3:9. **1:9** 5 Mos 18:18, Jes 6:7, 51:16. **1:10** Jer 5:14, 18:7, 9, 31:28, Matt 15:13.

Två syner

¹¹ HERRENS ord kom till mig. Han sade: ”Vad ser du, Jeremia?” Jag svarade: ”Jag ser en gren av ett mandelträd.”

¹² HERREN sade till mig: ”Du har sett rätt. Jag ska vaka över mitt ord för att uppfylla det.”

¹³ HERRENS ord kom till mig för andra gången. Han sade: ”Vad ser du?” Jag svarade: ”Jag ser en kokande gryta i norr som lutar hitåt.”

¹⁴ HERREN sade till mig: ”Från norr ska olyckan välla in över alla som bor i landet.

¹⁵ Se, jag ska kalla på alla stammar i rikena norrut, säger HERREN. De ska komma och sätta upp var och en sin tron vid ingången till Jerusalems portar och vid dess murar runt omkring och vid alla Juda städer.

¹⁶ Jag ska uttala mina domar mot dem för all deras ondska, därför att de har övergett mig och tänt rökelse åt andra gudar och tillbett sina händers verk.

¹⁷ Fäst upp dina kläder! Res dig och tala till dem allt som jag befäller dig. Var inte förskräckt för dem, så att jag inte låter skräck drabba dig inför dem.

¹⁸ Se, jag gör dig i dag till en befäst stad, till en järnpelare och en kopparmur mot hela landet,

1:11 mandelträd Hebr. shakéd(jfr shokéd, ”vaka” i vers 12). Mandelträdets vita blommor är de första som slår ut på våren i Israel (jan-feb). **1:12** Jes 55:10f, Luk 21:33. **1:13** Hes 11:7, 11. **1:14** Jes 41:25, Jer 4:6, 5:15, 6:22, 25:9. **1:15** Jer 25:9, 39:3, 52:4f. **1:15** rikena norrut Öken öster om Israel gjorde att Babels arméer kom norrifrån (kap 39). **1:16** Jer 2:13, 19:4. **1:17** Luk 12:35, Ef 6:14, 1 Petr 1:13. **1:18** Jer 15:20, Hes 3:8f.

mot Juda kungar, dess furstar och präster och mot folket i landet.

¹⁹ De ska kämpa mot dig men inte besegra dig, för jag är med dig, säger HERREN, för att rädda dig.”

2

Israels trolöshet mot Gud

¹ HERRENS ord kom till mig. Han sade:

² Gå och predika för Jerusalem och säg: Så säger HERREN:

Jag minns din ungdoms hängivenhet,
hur du älskade mig
under din brudtid
och följde mig i öknen,
i landet där man inte sår.

³ Israel var heligt för HERREN,
den första frukten av hans skörd.
Alla som äter av den
drar på sig skuld,
olycka drabbar dem,
säger HERREN.

⁴ Hör HERRENS ord,
ni av Jakobs hus,
ni alla släkter av Israels hus.

⁵ Så säger HERREN:
Vad fann era fäder för fel hos mig,
eftersom de gick bort ifrån mig
och följde värdelösa avgudar
och själva blev värdelösa?

2:2 Hes 16:8, Upp 2:4. **2:3** Ps 105:14f, Jer 30:16, Jak 1:18.

2:5

2 Kung 17:15, Mika 6:3f, Rom 1:21.

- 6 De frågade inte: "Var är HERREN,
han som förde oss upp
ur Egyptens land,
han som ledde oss i öknen,
det öde och oländiga landet,
torkans och dödsskuggans land,
landet där ingen färdas
och där ingen människa bor?"
- 7 Jag förde er in i det bördiga landet
och ni fick äta dess frukt
och dess goda.
Men när ni hade kommit dit,
orenade ni mitt land
och gjorde min arvedel avskyvärd.
- 8 Prästerna frågade inte:
"Var är HERREN?"
De som hade hand om lagen
kände mig inte,
och herdarna var trolösa
mot mig.
Profeterna profeterade i Baals namn
och följde dem
som inte kan hjälpa.
- 9 Därför ska jag fortsätta
gå till rätta med er, säger HERREN,
och gå till rätta med era barnbarn.
- 10 Dra bort till kitteernas kuster
och se efter,

2:6 5 Mos 8:15, 32:10, Job 35:10, Hos 13:5. **2:7** 5 Mos 8:7f, Jer 16:18.

2:8 1 Sam 2:12, 12:21, Mal 2:7. **2:9** Hes 20:35f, Hos 4:1, Mika 6:2.

2:10 Ps 120:5, Jer 18:13f.

skicka bud till Kedar och undersök,
se om något sådant har hänt där:

- 11 Har ett folk någonsin
bytt bort sina gudar?
Och ändå är de inga gudar.
Men mitt folk har bytt bort
sin härlighet
mot något som inte kan hjälpa.
- 12 Häpna, ni himlar, över detta,
rys av stor förfäran, säger HERREN,
- 13 för mitt folk har begått
en dubbel synd:
De har övergett mig,
källan med det levande vattnet,
och gjort sig usla brunnar
som inte håller vatten.
- 14 Är Israel en träl?
Är han född som slav?
Varför har han blivit ett byte?
- 15 Lejonen ryter mot honom,
man hör dem morra.
De gör hans land till en ödemark.
Hans städer bränns ner
så att ingen kan bo i dem.

2:10 kitteerna ... Kedar Cypern i västerhavet och araber i den östra öken (jfr 1 Mos 10:4, 25:13). **2:11** Ps 106:20. **2:12** 5 Mos 32:1, Jes 1:2. **2:13** Ps 36:10, Jer 17:13, Joh 4:13f. **2:13** levande vattnet Friskt och flödande, inte stillastående och osunt. Jfr Joh 4:10, 7:38. **2:14** 2 Mos 4:22. **2:15** Jes 5:29, Jer 4:7, 9:11, 50:17. **2:15** Lejonen Troligen assyrierna (jfr Nah 2:11 med not) som hade härjat landet upprepade gånger (se 2 Kung 15:29, 17:3f, 18:7f).

- 16 Även Memfis och Tachpanches barn
betar din hjässa kal.
- 17 Men är det inte du själv
som vållar dig detta,
genom att du överger
HERREN din Gud
när han vill leda dig
på den rätta vägen?
- 18 Varför vill du till Egypten
för att dricka av Nilens vatten?
Och varför vill du till Assyrien
för att dricka av flodens vatten?
- 19 Det är din ondska som tuktar dig
och ditt avfall som straffar dig.
Inse därför och tänk på
hur ont och bittert det är
att du överger HERREN din Gud
och inte fruktar mig,
säger Herren Gud Sebaot.
- 20 Redan för länge sedan
bröt jag sönder ditt ok
och slet av dina band,
men du sade:
”Jag vill inte tjäna dig.”
På alla höga kullar

2:16 Jes 19:13. **2:16** Memfis och Tachpanches Egyptens huvudstad söder om Kairo och gränsstad i östra Nildeltat. Egypten härjade Israel 609 f Kr (2 Kung 23:29f). **2:16** betar din hjässa kal Annan Översättning: ”krossar din hjässa”. **2:17** Jer 4:18. **2:18** Jes 31:1. **2:18** Nilen Hebr. Shihór, ”Horus vatten”, troligen det östra Nildeltat närmast Israel. **2:19** Jes 3:9, Hos 5:5. **2:20** Jes 57:5f, Jer 3:6.

- och under alla gröna träd
lade du dig ner och bedrev otukt.
- 21 Jag hade planterat dig
som en ädel vinstock, helt äkta.
Hur kunde du då bli en oäkta,
främmande vinstock för mig?
- 22 Även om du tvättar dig med soda
och tar mängder av såpa
är ändå din synds fläckar
kvar inför mig, säger Herren Gud.
- 23 Hur kan du säga:
”Jag har inte orenat mig,
jag har inte följt baalerna?”
Tänk hur du bar dig åt i dalen,
kom ihåg vad du har gjort!
Du är som ett ystert kamelsto
som löper hit och dit,
- 24 som en vildåsna
som är van vid öknen
och flåsar i sin brunst.
Vem kan hålla tillbaka
hennes begär?
Den som söker henne
behöver inte löpa sig trött.
Vid parningstiden
finner man henne lätt.
- 25 Akta din fot
så att du inte tappar skon
och din strupe
så att den inte blir törstig.

2:21 2 Mos 15:17, Ps 44:3, 80:9, Jes 5:1f, Matt 21:33, Mark 12:1, Luk 20:9.

2:23 Jer 7:31. **2:24** parningstiden Ordagrant: ”hennes månad”.

2:25 Jer 18:11f.

Men du svarar: ”Det är förgäves!
Jag älskar främmande gudar
och tänker följa dem.”

26 Liksom tjuven står med skam
när han ertappas,
så ska Israels hus få skämmas
med sina kungar och furstar,
sina präster och profeter,

27 de som säger till trästycket:
”Du är min far”,
och till stenen:
”Du har fött mig”.
De vänder ryggen mot mig
och inte ansiktet.
Men i olyckans tid ropar de:
”Res dig och rädda oss!”

28 Var är då dina gudar
som du gjorde åt dig?
Låt dem resa sig!
Kan de rädda dig
i din olyckas tid?
För du, Juda,
har lika många gudar
som du har städer!

29 Varför går ni till rätta med mig?
Ni har alla vänt er bort från mig,
säger HERREN.

30 Förgäves har jag slagit era barn,

2:27 5 Mos 32:17f, Dom 10:7f, Jer 18:17, 32:33. **2:28** 5 Mos 32:37f,
Dom 10:14, Jer 11:12f. **2:30** 1 Kung 19:10, 2 Kung 21:16, 2 Krön 24:20,
Jes 1:5, Jer 5:3, 17:23, Matt 23:34.

de lät sig inte tillrättavisas.
Likt ett lejon som vållar fördärv
har ert eget svärd slukat
era profeter.

- 31 Du släkte, se HERRENS ord!
Har jag varit en öken för Israel
eller ett land av mörker?
Varför säger mitt folk: "Vi är fria,
vi kommer inte mer till dig?"
- 32 Inte glömmer en jungfru
sina smycken
eller en brud sin utstyrsel?
Men mitt folk har i alla tider
glömt mig.
- 33 Hur skickligt går du inte till väga
när du söker kärlek!
Även de sämsta kvinnor
har du lärt dina vägar.
- 34 På dina mantelflikar finns blod
av fattiga som var oskyldiga,
de hade inte ertappats vid inbrott.
- 35 Trots allt detta säger du:
"Jag är oskyldig.
Han är inte arg på mig längre."
Men jag vill gå till rätta med dig,
eftersom du säger:
"Jag har inte syndat."
- 36 Varför far du än hit än dit
för att ta en annan väg?

2:32 Jer 3:21. **2:34** ertappats vid inbrott Husägare hade rätt att döda inbrottstjuvar (2 Mos 22:2). **2:36** 2 Krön 28:20, Jes 30:3f.

- Du blir besviken på Egypten
liksom du blev besviken
på Assyrien.
- 37 Också därifrån måste du gå din väg
med händerna på huvudet,
för HERREN förkastar
dem som du litar till,
du får ingen framgång genom dem.

3

Juda och Israels otrohet

- 1 Han sade:
Om en man skiljer sig
från sin hustru
och hon går ifrån honom
och blir en annan mans hustru,
får han då komma tillbaka
till henne?
Skulle inte då landet bli orenat?
Du har bedrivit otukt
med många älskare,
och nu kommer du tillbaka till mig?
säger HERREN.
- 2 Lyft blicken mot de kala höjderna
och se: Var har du inte
blivit skändad?
Vid vägarna satt du
och väntade på dem
som en arab i öknen.

2:36 besviken på Assyrien Folket hade försökt vinna stormaktens
gunst (2 Kung 15:19, 16:7f), men i stället själva blivit plundrade
(2 Kung 15:29, 18:9f). **2:37** 2 Sam 13:19. **2:37** händerna på
huvudet Sorgegest (jfr 2 Sam 13:19 med not). **3:1** 5 Mos 24:4f.
3:1 komma tillbaka Detta var förbjudet enligt 5 Mos 24:1-4. **3:2**
1 Mos 38:14f.

Du orenade landet
med din otukt och din ondska.

³ Därför hölls regnskurarna tillbaka
och inget vårregn föll.
Men du hade
en äktenskapsbryterskas panna
och ville inte skämmas.

⁴ Ändå har du nu ropat till mig:
”Min Far!
Du är min ungdoms vän!”

⁵ ”Kan han då vara vred för evigt
och hålla fast vid sin vrede
för alltid?”
Så talade du och gjorde
allt ont du kunde.

Kallelse till omvändelse

⁶ I kung Josias tid sade HERREN till mig: Har du sett vad det avfälliga Israel har gjort? Hon gick upp på alla höga berg och bort under alla gröna träd och bedrev otukt.

⁷ Jag tänkte att hon skulle vända tillbaka till mig när hon hade gjort allt detta. Men hon vände inte tillbaka.

Hennes otrogna syster Juda såg det.

⁸ Och jag såg att fastän jag hade skilt mig från det avfälliga Israel och gett henne skilsmässobrev på grund av hennes äktenskapsbrott, så skrämdes ändå

3:3 5 Mos 11:16f, Hes 3:7. **3:5** Ps 103:9, Jes 57:16. **3:6** 2 Kung 17:10, Jer 2:20. **3:6** I kung Josias tid Någon gång mellan 627-609 f Kr (jfr 1:2). **3:7** Hes 16:46, 23:2f. **3:8** 5 Mos 24:1, 2 Kung 17:18f.

3:8 skilsmässobrev Bevis på skilsmässan som gjorde det möjligt för kvinnan att gifta om sig (jfr 5 Mos 24:1).

inte hennes otrogna syster Juda av det. Hon gick också bort och bedrev otukt,

⁹ hon orenade landet med sin lättsinniga otukt och begick äktenskapsbrott med sten och trä.

¹⁰ Och trots allt detta vände hennes otrogna syster Juda inte tillbaka till mig av hela sitt hjärta, utan bara i hyckleri, säger HERREN.

¹¹ HERREN sade till mig: Det avfälliga Israel har visat sig mer rättfärdigt än det otrogna Juda.

¹² Gå norrut och predika: Vänd om Israel, du avfälliga, säger HERREN. Då ska jag inte längre se på er med ovilja, för jag är nådig, säger HERREN, och ska inte vara vred för evigt.

¹³ Bekänn nu din missgärning, att du har avfallit från HERREN din Gud och löpt hit och dit efter främmande gudar under alla gröna träd. Du har inte lyssnat till min röst, säger HERREN.

¹⁴ Vänd om, ni avfälliga barn, säger HERREN, för jag är er rätte herre. Och jag ska hämta er, en från varje stad och två från varje släkt, och föra er till Sion.

¹⁵ Jag ska ge er herdar efter mitt hjärta, och de ska föra er i bet med förstånd och insikt.

¹⁶ När ni på den tiden förökar er och blir frukt-samma i landet, säger HERREN, då ska man inte tala om HERRENS förbundsark mer eller tänka på den.

3:9 äktenskapsbrott med sten och trä Andlig otrohet med avgudar, mot Guds förbund (jfr Hes 16:8f). **3:11** Hes 16:51f, 23:11f. **3:12** Ps 86:15, 145:8. **3:13** Ps 32:5, Ords 28:13, 1 Joh 1:9. **3:14** Jes 54:5, Hos 2:19. **3:14** herre Hebr. báal (i betydelsen äkta man, jfr Hos 2:14 med not). **3:15** Jer 23:4, Hes 34:23. **3:16** Jer 31:33, Hebr 9:4.

Man ska inte komma ihåg den eller sakna den, och man ska inte göra någon ny.

17 På den tiden ska man kalla Jerusalem "HERRENS tron", och alla hednafolk ska samlas där för att ära HERRENS namn i Jerusalem. Och de ska inte mer följa sina onda och hårda hjärtan.

18 På den tiden ska Juda hus gå till Israels hus, och tillsammans ska de komma från landet i norr till det land som jag gav era fäder till arvedel.

19 Jag sade:

Vilken plats ska jag inte låta dig
få bland barnen,
och vilket ljuvligt land
ska jag inte ge dig,
den allra härligaste arvedel
bland folken.

Och jag sade:

Då ska ni kalla mig Far
och inte vända er bort
från mig mer.

20 Men som när en hustru
är otrogen mot sin man,
så har ni, Israels hus,
varit otrogna mot mig,
säger HERREN.

21 Därför hörs rop på de kala höjderna,
gråt och böner från Israels barn,
för de har gått på villovägar
och glömt HERREN sin Gud.

22 Vänd om, ni avfälliga barn!

- Jag ska bota er från er otrohet.
 ”Se, vi kommer till dig,
 för du är HERREN vår Gud.
 23 Ja, falskt var vårt hopp
 till höjderna,
 vårt larm på bergen.
 Ja, hos HERREN vår Gud
 finns frälsning för Israel.
 24 Men allt ifrån vår ungdom
 har skammens gud förtärt
 frukten av våra fäders arbete,
 deras får och kor,
 deras söner och döttrar.
 25 Låt oss nu ligga här i vår skam
 och låt vanära täcka oss,
 för vi har syndat
 mot HERREN vår Gud,
 vi och våra fäder,
 från vår ungdom ända till i dag.
 Vi har inte lyssnat
 till HERREN vår Guds röst.”

4

- 1 Om du vill vända tillbaka, Israel,
 säger HERREN,
 vänd då om till mig.
 Om du tar bort
 dina avskyvärda gudar
 från min åsyn
 ska du slippa irra runt som flykting.

3:23 Ps 3:9, 68:20f, Jes 45:24. **3:24** Jer 11:13, Hos 9:10. **3:24**
 skammens gud Kananeiska gudar som Baal och Molok, som
 dyrkades med barnoffer. **3:25** Dan 9:7f.

- 2 Du ska svära i sanning,
rätt och rättfärdighet:
”Så sant HERREN lever”,
och då ska hednafolken
välsigna sig i honom
och ha sin ära i honom.
- 3 Så säger HERREN
till Juda män och till Jerusalem:
Bryt er ny mark!
Så inte bland törnen.
- 4 Omskär er för HERREN,
ta bort ert hjärtas förhud,
ni Juda män
och Jerusalems invånare.
Annars ska min vrede
bryta fram som en eld
och brinna så att ingen kan släcka,
för era onda gärningars skull.

Kommande dom

- 5 Förkunna i Juda
och ropa och säg det i Jerusalem,
blås i hornet i landet,
ropa med hög röst och säg:
”Låt oss samlas
och gå in i de befästa städerna!”
- 6 Res ett baner i riktning mot Sion,
sök skydd, stanna inte!
För jag ska låta olyckan komma

4:2 1 Mos 22:18, 5 Mos 6:13, Jes 65:16, 2 Kor 10:17. **4:3** Hes 18:31, Hos 10:12, Matt 13:7, 22. **4:4** 5 Mos 10:16, 30:6, Jes 65:5, Jer 21:12, Rom 2:28f, Kol 2:11. **4:5** Jer 8:14. **4:5** de befästa städerna Hit samlades byarnas folk i orostid (jfr Ps 48). **4:6** Jer 1:14, 6:1, Jes 62:10.

från norr med stor förödelse.
 7 Ett lejon kommer fram ur sitt snår,
 en folkfördärvarare bryter upp.

Han går ut ur sin boning
 för att göra ditt land
 till en ödemark.

Då läggs dina städer i ruiner
 så att ingen kan bo där.

8 Klä er därför i säcktyg,
 klaga och jämra er,
 för HERRENS brinnande vrede
 har inte vänt sig bort från oss.

9 På den dagen, säger HERREN,
 ska kungen och furstarna
 tappa modet,
 prästerna bli förfärade
 och profeterna vara bestörta.

10 Men jag sade: O, Herre Gud, hur svårt bedrog
 du inte detta folk och Jerusalem när du sade: "Det
 ska gå er väl." Svärdet är ju nära att ta våra liv!

11 På den tiden ska det sägas till detta folk och till
 Jerusalem: En brännhet vind från de kala höjderna
 i öknen sveper in mot dottern mitt folk – inte för att
 kasta säd eller rensa korn,

4:7 Jes 5:29, Jer 2:15, 5:6, 25:38, 50:17, 44. **4:7** en
 folkfördärvarare Troligen Nebukadnessar, som kom efter Josias
 tid (se 2 Kung 24-25). **4:8** Jes 5:25, Jer 6:26, 30:24. **4:10**

2 Kung 22:18f, Jer 6:14, 14:13f. **4:10** jag sade Andra handskrifter
 (Septuaginta): "de sade" (men jfr 14:13). **4:11** kasta säd eller
 rensa korn Normalt skilde vinden agnarna från vetet (se Matt 3:12
 med not), men ökenstormen sopade bort dem båda (rättfärdiga och
 orättfärdiga).

12 en starkare vind än så kommer från mig. Nu ska också jag gå till rätta med dem!

13 Se, han stiger upp som ett moln,
hans vagnar är som en stormvind,
hans hästar är snabbare än örnar.
Ve oss, vi är förlorade!

14 Tvätta bort ondskan från ditt hjärta,
Jerusalem, så att du blir räddad!
Hur länge ska onda tankar
bo i ditt bröst?

15 Från Dan hörs en röst ropa,
från Efraims berg
en som bådär olycka.

16 Kungör för folken,
tala om för Jerusalem:
En belägringshär kommer
från fjärran land
och höjer sitt rop mot Juda städer.

17 Som väktare kring ett åkerfält
omringar de henne,
för hon har varit upprorisk
mot mig, säger HERREN.

18 Din väg och dina gärningar
vållar dig detta.
Din ondska gör att det blir så bittert,
att plågan träffar dig
ända in i hjärtat.

4:13 Jes 5:28, Klag 4:19, Hab 1:8. **4:14** Jes 1:16, Matt 9:4, Apg 22:16.

4:15 Jer 8:16. **4:15** Dan Israels nordligaste stad som först mötte invasionshären. **4:17** Jer 5:23, 6:3, Luk 19:43. **4:18** Ps 107:17, Jes 50:1, Jer 2:17, 19, Hos 13:9.

- 19 O, mitt inre, mitt inre!
Jag vrider mig av smärta
i mitt hjärtas djup.
Mitt hjärta klagar i mig,
jag kan inte tiga,
för min själ har hört
hornstötar och stridsrop.
- 20 Katastrof på katastrof ropas ut,
hela landet läggs öde.
Plötsligt blir mina tält förstörda,
på ett ögonblick mina tältdukar.
- 21 Hur länge ska jag se stridsbaneret
och höra hornstötarna?
- 22 Mitt folk är dåraktigt,
de känner mig inte.
De är oförnuftiga barn
och förstår ingenting.
De är skickliga på att göra ont,
men de förstår inte att göra gott.
- 23 Jag såg på jorden,
och den var öde och tom,
upp mot himlen,
och där fanns inget ljus.
- 24 Jag såg på bergen, och de bävade
och alla höjder vacklade.
- 25 Jag såg mig om,
och där fanns ingen människa,
himlens alla fåglar hade flytt.

4:19 Jes 16:11, 22:4, Jer 9:1. **4:22** 5 Mos 32:6, Jes 1:3, Jer 5:21,
Rom 16:19. **4:23** 1 Mos 1:2, Jes 5:30, 24:19, 50:3. **4:24** Jer 10:10,
Nah 1:5. **4:25** Jer 9:10, 12:4, Sef 1:2f.

- 26 Jag såg mig om,
och det bördiga landet
var en öken,
alla dess städer var ödelagda
inför HERRENS ansikte,
för hans brinnande vrede.
- 27 För så säger HERREN:
Hela landet ska bli en ödemark,
men jag ska inte göra slut
på det helt.
- 28 Därför sörjer jorden
och himlen ovanför mörknar,
för vad jag har talat och beslutat
ska jag inte ångra eller ta tillbaka.
- 29 För larmet av ryttare och bågskyttar
flyr hela staden.
Man ger sig in i skogssnåren
och upp bland klipporna.
Alla städer är övergivna,
ingen människa bor i dem mer.
- 30 Du ödelagda, vad vill du göra?
Även om du klär dig i scharlakan
och smyckar dig
med smycken av guld,
om du förstorar dina ögon
med smink,
så gör du dig vacker förgäves.
Dina älskare föraktar dig,

4:27 3 Mos 26:44, Jer 5:18, 30:11, 46:28. **4:30** 2 Kung 9:30, Hes 23:9f. **4:30** smyckar dig så försökte Isebel möta krigaren Jehu (2 Kung 9:30, jfr också Hes 23:40).

de vill ta ditt liv.
 31 För jag hör rop
 som från en födande kvinna,
 ångestrop
 som från en förstföderska.
 Det är dottern Sions röst.
 Hon flämtar,
 hon räcker ut sina händer:
 ”O, ve mig!
 Mitt liv tynar bort
 inför mördare.”

5

Dom över otrohet och orättfärdighet

1 Gå runt på gatorna i Jerusalem
 och lägg märke till vad ni ser,
 sök på torgen om ni finner någon,
 om det finns någon enda
 som gör rätt och frågar
 efter trohet.
 Då ska jag förlåta staden.
 2 Men även om de säger:
 ”Så sant HERREN lever”,
 så svär de ändå falskt.
 3 HERRE, är det inte trohet
 dina ögon söker?
 Du slog dem,
 men de kände ingen smärta.
 Du gjorde slut på dem,
 men de vägrade
 att ta emot tillrättavisning.

4:31 Jer 6:24, Klag 1:17. **5:1** 1 Mos 18:23f, Hes 22:30.
 9:13, Jer 2:30, 17:23, Sef 3:2.

5:3 Jes 1:5,

De gjorde sina pannor
hårdare än klippan
och vägrade omvända sig.

⁴ Då tänkte jag:

Det är bara enkelt folk,
de är dåraktiga,
för de känner inte HERRENS väg,
sin Guds domslut.

⁵ Nu går jag till de stora

och talar med dem.

De måste ju känna HERRENS väg
och sin Guds domslut.
Men också de har brutit sönder oket
och slitit av banden.

⁶ Därför ska lejonet från skogen

slå dem

och stäppvargen

slita sönder dem.

Leoparden ska lura

vid deras städer

och alla som går ut

ska rivas ihjäl,

för deras brott är många

och deras avfall svåra.

⁷ Varför skulle jag förlåta dig?

Dina barn har övergett mig

och svurit vid gudar

som inte finns.

Jag gav dem fullt upp av allt,

men de var otrogna

5:5 Ps 2:3, Jer 2:20.

5:6 Jer 4:7, Hos 13:7.

5:6 svåra Annan

översättning: "talrika".

5:7 5 Mos 32:15, Jer 2:11, Hos 13:6, Gal 4:8.

- och samlades i skaror
vid horhusen.
- 8 De liknar välnärda,
brunstiga hingstar,
var och en gnäggar
efter sin nästas hustru.
- 9 Skulle jag inte straffa dem för sådant?
säger HERREN.
Skulle jag inte hämnas
på ett folk som detta?
- 10 Dra upp mot hennes
vingårdsterrasser
och förstör dem,
men gör inte slut på henne helt.
Riv bort hennes rankor,
de tillhör inte HERREN,
- 11 för de har svikit mig svårt,
både Israels hus och Juda hus,
säger HERREN.
- 12 De har förnekat HERREN och sagt:
”Han finns inte där.
Inget ont ska drabba oss,
svärd och svält ska vi inte möta.
- 13 Profeterna blir till vind,
Guds ord är inte i dem.
Vad de säger ska drabba
dem själva.”
- 14 Därför säger HERREN Gud Sebaot så:
Eftersom ni talar på det sättet,

5:8 Hes 22:10f. **5:9** Jer 9:9, 44:22. **5:10** Jer 2:21, 4:27, 39:8.

5:12 5 Mos 29:19, Ps 10:4, Jes 28:15, Jer 14:13, 2 Petr 2:1. **5:14**
Jer 23:29, Hebr 4:12.

- se, därför ska jag göra
 mina ord i din mun till en eld
 och detta folk till ved,
 och elden ska förtära dem.
- 15 Se, jag ska sända ett hednafolk
 mot er fjärran ifrån,
 ni av Israels hus, säger HERREN,
 ett starkt hednafolk,
 ett urgammalt folk,
 ett folk vars språk du inte känner
 och vars tal du inte förstår.
- 16 Deras koger är som en öppen grav,
 de är alla krigare.
- 17 De ska sluka din skörd
 och ditt bröd,
 de ska sluka dina söner och döttrar,
 de ska sluka dina får och kor,
 de ska sluka dina vinstockar
 och fikonträd.
 Dina befästa städer som du litar på,
 ska de förstöra med svärd.
- 18 Men inte ens då vill jag göra slut på er helt, säger
 HERREN.
- 19 Om ni då frågar: "Varför har HERREN vår Gud
 gjort oss allt detta?" ska du svara dem: "Liksom ni
 har övergett mig och tjänat främmande gudar i ert
 eget land, ska ni nu få tjäna främlingar i ett land
 som inte är ert."
- 20 Kungör det för Jakobs hus,
 ropa ut det i Juda och säg:

5:15 5 Mos 28:49f, Jes 5:26f, 28:11, 33:19, Jer 1:15, 6:1, 22f. **5:17**
 3 Mos 26:16, 5 Mos 28:31f. **5:18** Jer 4:27. **5:19** 5 Mos 29:24f,
 Jer 16:10f, 17:4.

- 21 Hör detta,
du dåraktiga folk utan förstånd!
Ni har ögon och ser inte,
ni har öron och hör inte.
- 22 Skulle ni inte frukta mig,
säger HERREN,
skulle ni inte bäva för mig,
jag som har satt sand
till gräns för havet,
till en evig gräns
som det inte kan överskrida.
Hur dess vågor än svallar
förmår de inget,
och hur de än brusar
kan de inte komma över den.
- 23 Men detta folk har ett motsträvigt
och upproriskt hjärta.
De har vänt sig bort
och gått sin egen väg.
- 24 De säger inte i sina hjärtan:
”Låt oss frukta HERREN vår Gud,
som ger regn i rätt tid
både höst och vår
och som skänker oss
de bestämda skördeveckorna.”
- 25 Era missgärningar
har nu bringat detta i olag,
era synder håller det goda
borta från er,

5:21 Jes 6:9f, 42:18f, Jer 6:10, Matt 13:14. 5:22 Job 26:10, 38:8f,
Ps 104:9. 5:23 Jes 1:4, Jer 6:28. 5:24 3 Mos 26:4, 5 Mos 11:14,
Apg 14:17. 5:25 Jes 59:2, Jer 3:3, 4:18.

- 26 för bland mitt folk
finns ogudaktiga människor.
De ligger i bakhåll
liksom jägaren ligger på lur,
de sätter snaror
och fångar människor.
- 27 Som en bur full av fåglar
är deras hus fulla av svek.
Därför har de blivit stora och rika,
de har blivit feta och skinande.
- 28 Deras onda gärningar
har ingen gräns,
de dömer inte rättvist,
de verkar inte
för den faderlöses sak
och hjälper inte den fattige
att få sin rätt.
- 29 Skulle jag inte straffa dem för sådant?
säger HERREN.
Skulle jag inte hämnas
på ett hednafolk som detta?
- 30 Förfärliga och fruktansvärda saker
sker i landet.
- 31 Profeterna profeterar lögn,
och prästerna styr efter deras råd.
Så vill mitt folk ha det.
Men vad ska ni göra
när slutet på det kommer?

6

Jerusalem belägras

- ¹ Fly från Jerusalem,
ni Benjamins barn!
Blås i hornet i Tekoa,
res ett högt baner
i Bet-Hakkerem,
för en olycka hotar från norr
med stor förödelse.
- ² Jag ska ödelägga dotter Sion,
den vackra och bortskämda.
- ³ Herdar ska komma över henne
med sina hjordar.
De ska slå upp sina tält
runt omkring henne
och var och en ska beta av
sitt stycke.
- ⁴ Rusta er till strid mot henne!
”Kom, låt oss dra upp
vid middagstid!
Men ve oss, dagen går mot sitt slut
och kvällens skuggor förlängs.
- ⁵ Kom, låt oss dra upp om natten
och förstöra hennes palats.”
- ⁶ För så säger HERREN Sebaot:
Fäll träd och bygg vallar
mot Jerusalem!

6:1 Jer 1:14, 4:6. **6:1** Tekoa Ort i bergsbygden ca 1,5 mil söder om Jerusalem. Tekoa liknar ordet för ”hornstöt”. **6:1** Bet-Hakkerem Betyder ”vingårdshuset”. Enligt Hieronymus halvvägs till Tekoa. **6:3** Jer 4:17, 12:10. **6:6** Jer 22:17, Sef 3:1. **6:6** vallar Belägrare byggde en sluttande vall upp mot stadsmurens topp (bevarats t ex i Lakish).

- Här är staden som ska straffas.
Den är full av förtryck.
- 7 Som en källa flödar av vatten,
så flödar den av sin ondska.
Man hör om våld och förödelse där,
sår och slag är ständigt
inför mina ögon.
- 8 Ta varning, Jerusalem,
så att jag inte vänder mig
ifrån dig
och gör dig till en ödemark,
ett land där ingen bor.
- 9 Så säger HERREN Sebaot:
Man ska bärga en efterskörd
från dem som är kvar av Israel,
som från en vinstock.
Räck ut din hand på nytt,
som när man plockar druvor
från rankorna.
- 10 Till vem ska jag tala
och för vem ska jag vittna
så att de hör?
Deras öron är stängda
så att de inte kan höra.
HERRENS ord föraktas bland dem,
de vill inte veta av det.
- 11 Därför är jag fylld av HERRENS vrede,
jag orkar inte hålla tillbaka den.
Ös ut den över barnen på gatan

6:7 Ps 55:10f. **6:9** Ob v 5. **6:10** Jer 5:21, Hes 12:2, Apg 7:51.

6:10 stängda Ordagrant: "oomskurna" (jfr Apg 7:51). **6:11**
Jer 15:17.

- och över de unga där de samlas.
Både man och kvinna ska drabbas,
också den gamle
och den som fyllt sina dagars mått.
- 12 Främlingar ska ta över deras hus,
deras åkrar och hustrur,
för jag ska räcka ut min hand
mot dem som bor i landet,
säger HERREN.
- 13 Hög som låg,
alla söker de oärlig vinst.
Både profet och präst,
alla handlar de lögnaktigt.
- 14 De tar det lätt med att bota
mitt folks skada
och säger: "Allt är väl, allt är väl!"
Men allt är inte väl.
- 15 De ska stå där med skam,
för de har gjort avskyvärda saker.
Ändå känner de ingen skam
och förstår inte att blygas.
Därför ska de falla
bland dem som faller.
När tiden kommer
och jag straffar dem
ska de komma på fall,
säger HERREN.
- 16 Så säger HERREN:
Ställ er vid vägarna och spana,

6:12 5 Mos 28:30, Jer 8:10f, Klag 5:2. **6:13** Jes 56:11, Jer 22:17, 23:11.

6:14 Hes 13:10, Amos 6:6, Mika 3:5, 1 Tess 5:3. **6:16** Jes 28:12,

Mal 4:4, Matt 11:29, 23:37.

fråga efter de urgamla stigarna.
Fråga efter den goda vägen
och vandra på den,
så ska ni finna ro för era själar.

Men de svarade:

”Vi vill inte vandra på den.”

17 När jag satte väktare
över er och sade:
”Lyssna till basunens ljud”,
svarade de: ”Vi vill inte lyssna.”

18 Hör därför, ni hednafolk,
och lägg märke till, du församling,
vad som sker bland dem.

19 Hör du jord: Se, jag ska låta
olycka drabba detta folk,
frukten av deras tankar,
eftersom de inte har lyssnat
på mina ord
utan förkastat min lag.

20 Vad bryr jag mig om
rökelse från Saba
eller finaste kalmus
från fjärran land?
Era brännoffer har jag inte behag till
och era slaktoffer
tycker jag inte om.

6:16 finna ro för era själar Uttrycket används av Jesus i Matt 11:29.

6:17 Jes 21:6, 11f, Hes 3:17f, 33:2f. **6:19** Ords 1:31, Jer 9:13. **6:20**
Jes 1:11, Jer 7:22, 14:12, Hes 27:22, Amos 5:21f, Mika 6:6. **6:20**
rökelse Tändes dagligen i templet (2 Mos 30:7f, Luk 1:9f), en symbol
för bön (Upp 5:8, 8:3). **6:20** kalmus Doftande gräs, ursprungligen
från Indien. Ingick i smörjelseoljan (2 Mos 30:23).

- 21 Därför säger HERREN så:
Se, jag ska lägga stötstenar
framför detta folk,
och på dem ska fäder och söner
snubbla tillsammans,
grannar och vänner förgås.
- 22 Så säger HERREN:
Se, ett folk kommer
från landet i norr,
ett stort hednafolk reser sig
vid jordens yttersta ände.
- 23 De bär båge och lans,
de är grymma och skoningslösa.
Deras röst är som havets dån,
och på sina hästar rider de fram,
rustade som kämpar till strid
mot dig, dotter Sion.
- 24 Vi har hört ryktet om dem.
Våra händer sjunker ner,
ängslan griper oss,
ångest som hos en barnaföderska.
- 25 Gå inte ut på fältet
och vandra inte på vägen,
för fiendens svärd är där
med skräck från alla sidor.
- 26 Du, mitt folk, min dotter,
klä dig i säcktyg, rulla dig i aska,
sjung sorgesång
som efter ende sonen

6:22 5 Mos 28:49f, Jes 5:26f, Jer 5:15f, 10:22, 50:41f. **6:23**
lans Annan översättning: "kroksabel". **6:24** Jer 4:31, 49:24. **6:26**
Jer 4:8, Amos 8:10, Sak 12:10.

och håll bitter dödsklagan.
Plötsligt drabbar oss fördärvarn.

- 27 Jag har satt dig att pröva mitt folk
och gjort dig till en fast borg,
för att du ska lära känna
och pröva deras väg.
- 28 Alla är de förhärdade rebeller
som går med förtal,
de är som koppar och järn,
allihop är fördärvare.
- 29 Blåsbälgen pustar,
men ur elden kommer bara bly.
Mer rening är meningslös,
de onda rensas inte ut.
- 30 "Förkastat silver" kallar man dem,
för HERREN har förkastat dem.

7

Dom över falsk gudskykan

¹ Detta ord kom till Jeremia från HERREN. Han sade:

² Ställ dig i porten till HERRENS hus och ropa där ut detta ord: Hör HERRENS ord, alla ni av Juda som går in genom dessa portar för att tillbe HERREN!

³ Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ändra ert liv och era gärningar, så ska jag låta er bo kvar på denna plats.

6:27 Jer 1:18, 15:20. **6:28** Jer 5:23, 9:4, Hes 22:18. **6:30** Jer 7:15, 29, Hes 22:18. **7:2** Jer 17:9, 26:2. **7:3** Jes 1:16, Jer 18:11, 26:13.

4 Lita inte på lögnaktigt tal som säger: "Här är HERRENS tempel, HERRENS tempel, HERRENS tempel."

5 Nej, ändra ert liv och era gärningar, gör rätt mot varandra,

6 sluta förtrycka främlingen, den faderlöse och änkan. Spill inte oskyldigt blod på denna plats och följ inte andra gudar, er själva till olycka.

7 Då ska jag för alltid låta er bo på denna plats, i det land som jag gett era fäder.

8 Men se, ni lutar på lögnaktigt tal som inte hjälper.

9 Hur är det? Ni stjäla, mördar och är otrogna. Ni svär falskt och tänder rökelse åt Baal och följer andra gudar som ni inte känner.

10 Sedan kommer ni hit och träder fram inför mitt ansikte i detta hus som är uppkallat efter mitt namn och säger: "Vi är räddade" – för att sedan fortsätta med allt detta avskyvärda.

11 Menar ni att detta hus som är uppkallat efter mitt namn är ett rövarnäste? Se, jag har själv sett det, säger HERREN.

12 Gå bort till den plats i Shilo där jag först lät mitt namn bo, och se hur jag gjort med den på grund av mitt folk Israels ondska.

13 Och eftersom ni har gjort alla dessa gärningar,

7:4 Mika 3:11. **7:5** Jer 4:1, 22:3. **7:6** 2 Mos 20:3, 22:21f, Jer 5:28, 22:3. **7:9** Hos 4:2. **7:11** Jes 56:7, Matt 21:13, Mark 11:17, Luk 19:46.

7:11 ett rövarnäste Uttrycket används av Jesus i Matt 21:13, Mark 11:17, Luk 19:46. **7:12** Jos 18:1, 1 Sam 4:3f, 11, Ps 78:60.

7:12 Shilo Ort ca 3 mil norr om Jerusalem. Här stod tälthelgedomen under domartiden (Jos 18-22, 1 Sam 1-4). Härjades troligen av filisteerna (1 Sam 4, Ps 78:60). **7:13** Ords 1:24f, Jes 65:12, 66:4, Jer 25:4f.

säger HERREN, och inte lyssnat fastän jag har talat till er gång på gång, och inte har svarat fastän jag har kallat på er,

¹⁴ därför ska jag nu göra med detta hus som är uppkallat efter mitt namn och som ni förlitar er på, och med denna plats som jag gett er och era fäder, på samma sätt som jag gjorde med Shilo.

¹⁵ Jag ska kasta bort er från mitt ansikte, så som jag har kastat bort alla era bröder, Efraims alla ättlingar.

¹⁶ Be därför inte för detta folk och bär inte fram någon klagan eller förbön och för inte deras talan hos mig, för jag kommer inte att höra på dig.

¹⁷ Ser du inte vad de gör i Juda städer och på Jerusalems gator?

¹⁸ Barnen samlar ved, fäderna gör upp eld och kvinnorna knådar deg för att baka offerkakor åt himlens drottning. För att kränka mig utgjuter de dryckesoffer åt andra gudar.

¹⁹ Men är det mig de kränker med detta? säger HERREN. Är det inte snarare sig själva, till sin egen skam?

²⁰ Därför säger Herren Gud så: Se, jag ska ösa min vrede och harm över denna plats, över både människor och djur, över åkerns träd och markens gröda, och den ska brinna utan att slockna.

7:14 2 Krön 7:16, Ps 132:13, Jer 26:6, 9. **7:15** 2 Kung 17:23, 21:13f, 24:20, Hos 9:17. **7:16** Jer 11:14, 14:11. **7:18** Jer 19:13, 44:17f. **7:18** himlens drottning Gudinnan Ishtar dyrkades i Babel med sötade offerkakor (jfr Hos 3:1). Motsvarades av Astarte (2 Kung 23:13), Ashera (2 Kung 23:4f), Anat (not till 44:1) och grekiska Afrodite.

21 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Lägg era brännoffer tillsammans med era slaktoffer och ät upp köttet!

22 För på den dag då jag förde era fäder ut ur Egyptens land gav jag dem inte några befallningar eller bud om brännoffer och slaktoffer.

23 Det bud jag gav dem var detta: "Lyssna till min röst, så ska jag vara er Gud och ni ska vara mitt folk. Vandra helt på den väg jag befäller er, så ska det gå väl för er."

24 Men de ville inte höra eller lyssna till mig, utan följde sina egna tankar och sitt onda, hårda hjärta. De vände ryggen till mig, inte ansiktet.

25 Från den dag era fäder drog ut ur Egyptens land ända till i dag har jag sänt alla mina tjänare profeterna till er, gång på gång har jag sänt dem.

26 Men de ville inte höra eller lyssna till mig. De var upproriska och gjorde ännu mer ont än sina fäder.

27 Du ska säga dem allt detta, men de kommer inte att lyssna på dig. Du ska ropa till dem, men de kommer inte att svara dig.

28 Säg därför till dem: "Här är det folk som inte lyssnar till HERREN sin Guds röst och som inte tar emot tillrättavisning. Sanningen är försvunnen och utrotad ur deras mun."

Dom över Hinnoms sons dal

7:21 Hos 8:13. **7:21** brännoffer Brändes helt åt Gud (3 Mos 1:9), till skillnad från slaktoffer som åts (3 Mos 7:11f). **7:22** 1 Sam 15:22f, Ps 51:18, Jes 1:11f, Mika 6:7f. **7:23** 2 Mos 19:5, 3 Mos 26:12, 5 Mos 6:3, 10:12f, Ps 37:39f. **7:24** Jes 65:2, Jer 11:8, 16:12, 17:23, Hes 20:8. **7:25** 2 Krön 36:15f. **7:26** Jer 16:12.

29 Klipp av ditt hår och kasta bort det, och stäm upp en sorgesång på höjderna, för HERREN har förkastat och övergett det släkte som har väckt hans vrede.

30 Juda barn har gjort det som är ont i mina ögon, säger HERREN. De har ställt upp sina avgudar i det hus som är uppkallat efter mitt namn för att orena det.

31 De har byggt upp Tofethöjderna i Hinnoms sons dal för att där bränna upp sina söner och döttrar i eld, fastän jag aldrig har befallt eller ens tänkt mig det.

32 Se, dagar ska komma, säger HERREN, då man inte mer ska kalla det "Tofet" eller "Hinnoms sons dal", utan "Dråpdalen". Då ska man begrava i Tofet av brist på annan plats.

33 Detta folks döda kroppar ska bli mat åt himlens fåglar och markens djur, och ingen ska skrämman bort dem.

34 I Juda städer och på Jerusalems gator ska jag göra slut på jubelrop och glädjerop, på rop för brudgum och rop för brud, för landet ska läggas öde.

7:29 Jer 16:6, Hes 19:1, Mika 1:16. **7:29** Klipp av ditt hår Uttryck för sorg (jfr 16:6, Mika 1:16). **7:30** 2 Kung 21:4f, Jer 32:34, Hes 8:16.

7:31 3 Mos 18:21, 5 Mos 18:10, 2 Kung 23:10, 2 Krön 33:6, Jer 19:4f, Hes 16:20f, 23:37. **7:31** Tofet Betyder "hård". Här offrades barn åt avgudar (3 Mos 20:2f, Jer 32:35). Hinnomsdalen låg sydväst om Jerusalem och användes senare som en bild för evig eld ("Gehenna", Matt 5:22). **7:32** Jer 19:11. **7:33** Jer 34:20. **7:34** Jes 24:7f, Jer 16:9, 25:10, 33:11, Hes 26:13, Hos 2:11. **7:34** rop för brudgum och rop för brud Annan översättning: "brudgummens röst och brudens röst".

8

¹ På den tiden, säger HERREN, ska man kasta ut Juda kungars och furstars ben, prästernas och profeterernas ben och Jerusalems invånares ben ur deras gravar

² och strö ut dem inför solen och månen och himlens alla stjärnor som de har älskat, dyrkat och följt, sökt och tillbett. De ska inte samlas ihop eller begravas, de ska bli gödsel på marken.

³ Alla som blir kvar av detta onda släkte ska hellre vilja dö än leva, vart jag än fördriver dem, säger HERREN Sebaot.

Ett avfall utan motstycke

⁴ Säg också till dem: Så säger HERREN:

Om någon faller,

reser han sig då inte igen?

Och om någon går vilse,

vänder han då inte om?

⁵ Varför vänder de sig ständigt bort, detta Jerusalems folk?

De håller fast vid sitt svek,
de vägrar att vända om.

⁶ Jag har lyssnat och hört efter.

De talar det som inte är rätt.

Ingen enda ångrar sin ondska,

ingen säger: "Vad har jag gjort?"

Alla viker av i egen riktning,

likt hästar som störtar sig ut
i striden.

⁷ Till och med storcken under himlen

- vet sin bestämda tid,
och turturduvan, svalan och tranan
passar tiden
när de ska komma tillbaka.
Men mitt folk
känner inte HERRENS domslut.
- 8 Hur kan ni säga: "Vi är visa,
vi har HERRENS lag?"
Visst! De skriftlärdas lögnpenna
har förvandlat lagen till lögn.
- 9 De visa ska komma på skam,
bli förskräckta och fångade.
Se, de har förkastat HERRENS ord.
Vad har de då för vishet?
- 10 Därför ska jag ge deras hustrur
åt andra
och deras åkrar åt erövrare,
för alla söker de oärlig vinst,
hög som låg.
Profet och präst,
alla handlar de lögnaktigt.
- 11 De tar det lätt med att bota
dottern mitt folks skada
och säger: "Allt är väl, allt är väl!"
Men allt är inte väl.
- 12 De ska få skämmas
för att de har gjort något
så avskyvärt.
Ändå känner de ingen skam
och förstår inte att blygas.

Därför ska de falla
bland dem som faller.
När tiden kommer
och jag straffar dem
ska de komma på fall,
säger HERREN.

- 13 Jag ska rycka bort och förgöra dem,
säger HERREN.
Inga druvor blir kvar
på vinstockarna
och inga fikon på fikonträden,
till och med löven är vissnade.
Det jag gav dem
ska tas ifrån dem.

- 14 Varför sitter vi här?
Låt oss samlas
och gå in i de befästa städerna
och möta slutet där,
för HERREN vår Gud
låter oss förgås.
Han ger oss förgiftat vatten
att dricka,
för vi har syndat mot HERREN.

- 15 Vi väntade på välgång,
men inget gott kommer,
på en tid med läkedom,
men se, skräck råder.

- 16 Från Dan hörs hans hästar frusta,
när hans hingstar gnäggjar
bävar hela landet.
De kommer och slukar landet

- med allt som finns där,
 staden och alla som bor i den.
 17 Se, jag sänder ormar bland er,
 giftormar som inte kan besvärjas,
 och de ska bita er, säger HERREN.

Profetens stora sorg

- 18 Var ska jag få lindring i min sorg?
 Mitt hjärta är sjukt i mig.
 19 Hör, dottern mitt folk
 ropar från fjärran land:
 ”Finns inte HERREN mer i Sion?
 Är hennes kung inte längre där?”
 Varför har de retat mig till vrede
 med sina bilder,
 med sina främmande avgudar?
 20 ”Skördetiden är förbi,
 sommaren är över,
 men vi har inte blivit räddade.”
 21 Jag är förkrossad,
 för dottern mitt folk har krossats.
 Jag sörjer, förfäran har gripit mig.
 22 Finns det ingen balsam i Gilead,
 finns där ingen läkare?
 Varför blir dottern mitt folk
 inte botad?

9

Klagan över folkets ogudaktighet

8:17 4 Mos 21:6, 5 Mos 32:24, Ps 58:5f. **8:19** Mika 4:9. **8:20**
 Skördetiden är förbi Den belägrade staden kunde inte fylla på sitt
 matförråd. **8:22** Jer 30:17, 46:11. **8:22** balsam i Gilead Kanske
 mastix, en doftande kåda med medicinska egenskaper.

- 1 O, att mitt huvud
vore en vattenbrunn
och mina ögon en källa av tårar!
Då skulle jag gråta dag och natt
över de slagna
hos dottern mitt folk.
- 2 O, att jag hade en viloplats i öknen,
så att jag kunde lämna mitt folk
och gå bort från dem,
för de är alla äktenskapsbrytare,
en samling trolösa.
- 3 De spänner sin tunga som en pilbåge,
lögn och inte sanning
härskar i landet.
De går från illdåd till illdåd,
mig vill de inte veta av,
säger HERREN.
- 4 Var och en ska vara på sin vakt
för sin vän,
ingen kan lita
ens på sin bror,
för varje bror är en listig bedragare
och varje vän går med förtal.
- 5 Var och en sviker sin vän,
ingen talar sanning.
De lär sina tungor att tala lögn,
de tröttar ut sig med att göra illa.

9:1 Jes 22:4, Jer 4:19, 13:17, 14:17, Klag 1:16, 2:18. **9:2** Ps 55:7f.

9:3 Ps 64:4, Jes 59:4, Jer 5:27f. **9:4** Jer 12:6, Mika 7:5f, Matt 10:35f.

9:4 bedragare På hebreiska "Jakob" (se 1 Mos 25:26 med not).

9:5 Ps 52:4f, Mika 6:11f.

- 6 Du bor mitt ibland svek,
i sin svekfullhet vill de inte
veta av mig, säger HERREN.
- 7 Därför säger HERREN Sebaot så:
Se, jag smälter dem
och prövar dem,
för vad annat kan jag göra
med dottern mitt folk?
- 8 Deras tunga är en mördande pil,
deras mun talar svek.
De talar vänligt till sin nästa,
men i hjärtat lägger de fällor
för honom.
- 9 Skulle jag inte straffa dem för sådant?
säger HERREN.
Skulle jag inte hämnas
på ett sådant folk som detta?
- 10 Jag vill gråta och sjunga sorgesång
över bergen,
jag vill höja sorgesång
över betesmarkerna i öknen,
för de är förbrända,
ingen går fram där mer,
och inga låten av boskap
hörs längre.
Både himlens fåglar
och de vilda djuren har flytt,
de är alla borta.
- 11 Jag ska göra Jerusalem

9:7 Jes 48:10, Mal 3:3. **9:8** Jer 5:26, Ps 12:2, 28:3, 55:22, 62:5. **9:9**
Jes 1:24, Jer 5:9, 29. **9:10** Jer 4:25, 29, 12:4, Hos 4:3. **9:11** Ps 79:1,
Jes 34:13f, Jer 10:22, 26:18, Mika 3:12.

till ett stenröse,
till en boning för schakaler,
och Juda städer till en ödemark
där ingen bor.

12 Vem är så vis att han förstår detta? Och till vem har HERRENS mun talat, så att han kan förklara varför landet har blivit så fördärvat, förbränt som en öken där ingen färdas?

13 HERREN svarade: Det är för att de har övergett min undervisning som jag gav dem. De har inte lyssnat till min röst och inte följt den,

14 utan vandrat efter sina hårda hjärtan och följt baalerna, så som deras fäder lärde dem.

15 Därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Se, jag ska ge detta folk malört att äta och förgiftat vatten att dricka.

16 Och jag ska sprida ut dem bland folk som varken de eller deras fäder har känt, och jag ska sända svärdet efter dem tills jag gjort slut på dem.

Nöden vid Jerusalems undergång

17 Så säger HERREN Sebaot:

Se er om och kalla på gråterskor
så att de kommer,
sänd efter kunniga kvinnor,
låt dem komma.

18 Låt dem snabbt stämma upp
en sorgesång över oss,

9:12 Ps 107:43, Hos 14:10.

9:14 Dom 6:25, Jes 65:2, Jer 3:17,

7:24.

9:15 Jer 8:14, 23:15, 25:15.

9:16 3 Mos 26:33, 5 Mos 28:64,

Jer 13:24, Hes 5:12.

9:17 2 Krön 35:25, Amos 5:16.

9:17

gråterskor Yrkeskvinnor som anlätades vid begravingar.

- så att våra ögon rinner av tårar
och vattnet strömmar
från våra ögonlock,
19 för sorgesång hörs från Sion:
”Vilken förödelse
som har drabbat oss!
Vi skäms djupt,
vi måste lämna landet,
för de har rivit våra hem.”
- 20 Ni kvinnor, hör HERRENS ord,
öppna era öron
för ordet från hans mun.
Lär era döttrar sorgesång,
lär varandra klagosång,
21 för döden stiger in
genom våra fönster
och kommer in i våra palats.
Den rycker bort barnen från gatan
och de unga männen från torgen.
- 22 Säg: Så säger HERREN:
Människornas döda kroppar
ligger som gödsel på marken,
som kärvar efter skördemannen,
och ingen samlar upp dem.
- 23 Så säger HERREN:
Den vise ska inte berömma sig
av sin vishet,
den starke inte av sin styrka
och den rike inte av sin rikedom.
24 Den som vill berömma sig,

han ska berömma sig av
att han har insikt och känner mig:
Att jag är HERREN,
som verkar med nåd,
rätt och rättfärdighet på jorden,
för i det har jag min glädje,
säger HERREN.

²⁵ Se, dagar ska komma, säger HERREN, då jag ska straffa alla omskurna som ändå är oomskurna:
²⁶ Egypten, Juda, Edom, ammoniterna, Moab och alla ökenbor med kantklippt hår. För hednafolken är alla omskurna, och hela Israels hus har ett oomskuret hjärta.

10

Gud och avgudarna

¹ Hör det ord
som HERREN talar till er,
ni av Israels hus.
² Så säger HERREN:
Ta inte efter hednafolkens sätt,
låt er inte skrämmas
av tecknen på himlen
därför att hednafolken
skräms av dem,
³ för folkens seder är tomhet.
Man hugger ett träd i skogen,
och hantverkarens händer

9:24 Citeras av Paulus i 1 Kor 1:31 och 2 Kor 10:17. **9:25**
Jer 25:17f, Rom 2:25. **9:25** omskurna ... oomskurna För grann-
folken var omskärelsen inte ett förbundstecken (se not till 1 Mos 17:10).
9:26 3 Mos 19:27, 5 Mos 30:6, Jer 4:4, 25:23, 49:32, Apg 7:51, Rom 2:28.
10:2 3 Mos 18:3, Jes 47:13. **10:3** Jes 40:19f, 41:29, 44:9f.

- formar det med yxan.
4 Man pryder det med silver och guld
och fäster det med hammare
och spik
så att det inte faller omkull.
5 Som fågelskrämmor på ett gurkfält
står de där och kan inte tala.
Man måste bära dem,
för de kan inte gå.
Var inte rädd för dem,
för de kan inte göra något ont,
inte heller något gott.
- 6 Ingen är som du, HERRE.
Du är stor, och stort och mäktigt
är ditt namn.
7 Vem skulle inte frukta dig,
du folkens kung?
Det anstår dig.
Bland folkens alla visa
och i alla deras riken
finns ingen som du.
8 Alla är de oförnuftiga
och dåraktiga,
vägleda av tomma trögudar.
- 9 Silvret som hamras
hämtas från Tarshish

10:4 Jes 41:7. **10:5** Ps 115:5f, Jes 45:20, 46:7. **10:6** Ps 86:8, 96:4, Jer 32:19. **10:7** Ps 33:8, 86:8, Dan 2:20, Upp 15:3f. **10:7** Citeras i Upp 15:3f. **10:8** Jer 51:17, Hab 2:18, Sak 10:2. **10:9** 1 Kung 10:22, Jer 16:20. **10:9** Tarshish Handelscentrum i västra Medelhavet (1 Kung 10:22). Har identifierats med spanska Tartessos, tunisiska Kartago eller Sardinien.

- och gullet från Ufas.
Snickarnas och guldsmedernas verk
kläs sedan i blått och purpur.
Allt är tillverkat av konstnärer.
- 10 Men HERREN är den sanne Guden,
han är den levande Guden,
den evige Kungen.
För hans vrede bävar jorden,
och folken uthärdar inte
hans harm.
- 11 Så ska ni säga till dem:
De gudar som inte har gjort
himmel och jord
ska utrotas från jorden
och inte finnas kvar
under himlen.
- 12 Han har skapat jorden
med sin kraft,
han har grundat världen
med sin vishet
och spänt ut himlen
med sitt förstånd.
- 13 När han höjer sin röst,
då brusar himlens vatten,
då låter han regnskyar stiga

10:9 Ufas Okänd ort, kanske i Jemen (Ofir) som var berömt för sina guldgruvor. **10:9** blått och purpur Kungliga, dyrbara färger (jfr Apg 16:14). **10:10** Ps 10:16, Nah 1:5. **10:11** Ps 96:5, Jes 2:18, Sef 2:11. **10:11** Grundtexten till vers 11 är på arameiska, de kaldeiska erövrarnas språk (jfr Dan 2:4). Kanske är det en marginalanteckning, kanske ett färdigt svar att ge i fångenskapen (jfr 1 Petr 3:15). **10:12** 1 Mos 1:1, 6f, Jes 45:12, Jer 51:15f. **10:13** Job 38:25f, Ps 135:7.

- från jordens ände.
Han gör blixtar åt regnet
och för ut vinden
ur dess förvaringsrum.
- 14 Alla människor står då som dårar,
utan förstånd.
Alla guldsmeder får skämmas
med sina avgudar,
för deras gjutna gudabilder
är bedrägeri,
det finns ingen ande i dem.
- 15 Tomhet är de,
ett verk som väcker löje.
När straffet drabbar dem
föregås de.
- 16 Sådan är inte han
som är Jakobs del.
Han är den som har format allt,
och Israel är hans arvedels stam.
HERREN Sebaot är hans namn.

Kommande fångenskap

- 17 Samla er packning
och lämna landet,
ni som är belägrade,
- 18 för så säger HERREN:
Den här gången slungar jag bort
dem som bor i landet.
Jag ska ansätta dem hårt
så att de känner det.
- 19 Ve mig för min skada!

10:14 Jes 42:17f, 45:16. **10:16** 5 Mos 4:19f, 32:9, Ps 16:5, 119:57,
Jer 51:19. **10:19** Ps 39:11, 77:11, Jer 14:17, Mika 7:9.

- Mitt sår kan inte läkas.
Men jag säger: Detta är min plåga
och jag måste bära den!
- 20 Mitt tält är förstört
och alla mina tältlinor är avslitna.
Mina barn har lämnat mig,
de finns inte mer.
Ingen är kvar
som kan slå upp mitt tält
och sätta upp mina tältdukar,
- 21 för herdarna är oförnuftiga,
de söker inte HERREN.
Därför har de ingen framgång,
och hela deras hjord har skingrats.
- 22 Lyssna, det hörs något!
Se, det kommer!
Ett väldigt dån från landet i norr,
för att göra Juda städer
till en ödemark,
till en boning för schakaler.

Profetens bön

- 23 Jag vet, HERRE:
Människans väg
beror inte på henne själv,
det står inte i vandrarens makt
att styra sina steg.
- 24 Tukta mig, HERRE,
men med måtta, inte i vrede,
så att du inte krossar mig.
- 25 Ös din vrede över hednafolken

10:20 Jes 51:18, Jer 31:15.

10:21 Jer 23:1. **10:22** Jer 1:14, 9:11.

10:23 Ords 16:9, 20:24.

10:24 Ps 6:2, 38:2, Jer 30:11.

10:25

Ps 79:6f, Jes 64:10.

som inte känner dig,
över stammarna
som inte åkallar ditt namn,
för de har slukat Jakob,
slukat och gjort slut på honom
och ödelagt hans boning.”

11

Juda förbundsbrött

¹ Detta ord talade HERREN till Jeremia. Han sade:

² ”Hör detta förbunds ord och säg till Juda män och Jerusalems invånare.

³ Säg till dem: Så säger HERREN, Israels Gud: Förbannad är den som inte lyder detta förbunds ord

⁴ som jag befalldes era fäder den dag jag förde dem ut ur Egyptens land, ur smältugnen. Jag sade: Hör min röst och gör allt som jag har befallt, så ska ni vara mitt folk och jag ska vara er Gud.

⁵ Då ska jag hålla den ed som jag gett era fäder: Att ge dem ett land som flödar av mjölk och honung, så som har skett.” Jag svarade: ”Ja, amen, HERRE.”

⁶ HERREN sade till mig: ”Ropa ut allt detta i Juda städer och på Jerusalems gator. Säg: Hör detta förbunds ord och handla efter dem.

⁷ För från den dag jag förde era fäder ut ur Egyptens land och ända till i dag har jag förmanat dem gång på gång och sagt: Hör min röst!

11:3 5 Mos 27:26, Jer 17:5, Gal 3:10. **11:4** 2 Mos 19:5, 5 Mos 4:20, 29:13, 1 Kung 8:51, Jer 7:23, Sak 8:8. **11:5** 1 Mos 12:7, 15:7f, 26:3, 28:4, 2 Mos 3:8. **11:7** 2 Kung 17:13f, 2 Krön 36:15, Jer 7:13, 25.

8 Men de lyssnade inte och vände inte örat till utan följde var och en sitt onda och hårda hjärta. Därför lät jag dem drabbas av allt det jag hade sagt i förbundet som jag befalldes dem att hålla, och som de inte höll.”

9 HERREN sade till mig: ”En sammansvärjning har avslöjats bland Juda män och Jerusalems invånare.

10 De har vänt tillbaka till de missgärningar deras fäder begick. De har inte velat höra mina ord utan har följt andra gudar och tjänat dem. Israels och Juda hus har brutit förbundet som jag slöt med deras fäder.

11 Därför säger HERREN så: Se, jag ska låta en olycka drabba dem, som de inte ska kunna komma undan. När de då ropar till mig kommer jag inte att lyssna på dem.

12 Då ska Juda städer och Jerusalems invånare gå bort och ropa till de gudar som de brukar tända rökelse åt, men dessa ska inte kunna rädda dem undan olyckan.

13 För du, Juda, har lika många gudar som du har städer. Och så många gator som det finns i Jerusalem, så många altaren har ni satt upp åt skammens gud – altaren där ni tänder rökelse åt Baal.

14 Du ska inte be för detta folk, och inte komma

11:8 Jer 7:24, 26. 11:8 allt det jag hade sagt Se t ex 5 Mos 28:15f.

11:10 Jer 9:13. 11:11 Ps 18:22, Ords 1:28, Jes 1:15, Jer 14:12, Hes 8:18, Mika 2:3, 3:4. 11:12 5 Mos 32:38, Jer 2:28. 11:13 2 Kung 23:13, 2 Krön 28:24, Jer 7:9, 2:28. 11:13 altaren ... gator Sattes upp under Ahas regim hundra år tidigare (2 Krön 28:24 med not). 11:14 Jer 7:16, 14:11.

med klagan eller förbön för dem. För jag kommer inte att lyssna på dem när de ropar till mig i sin olycka.

¹⁵ Vad har min älskade i mitt hus att göra, när hon gör så många skamliga saker? Kan heligt offerkött avvärja din olycka från dig? Då kunde du jubla.

¹⁶ Ett grönskande vackert olivträd med härliga frukter, så kallade HERREN dig. Men nu har han med ett väldigt dån satt eld på trädet så att grenarna förstörs.

¹⁷ Ja, HERREN Sebaot, som planterade dig, har uttalat olycka över dig på grund av det onda som Israels och Juda hus har gjort för att väcka min vrede genom att tända rökelse åt Baal.”

Mordhot mot profeten

¹⁸ HERREN uppenbarade för mig
så att jag fick veta det,
du lät mig se vad de hade för sig.

¹⁹ Själv var jag som ett oskyldigt lamm
som förs bort för att slaktas,
jag visste inte att de tänkte ut
onda planer mot mig:

”Vi ska fördärva trädet
med dess frukt,
vi ska utrota honom
ur de levandes land
så att ingen mer
minns hans namn.”

²⁰ Men HERREN Sebaot
är en rättvis domare

11:19 Jes 53:7f.
Upp 2:23.

11:20 1 Sam 16:7, Ps 7:10, 17:3, Jer 17:10, 20:12,

som prövar hjärtan och njurar.
Låt mig få se din hämnd på dem,
för jag har lagt fram
min sak för dig.

²¹ Därför säger HERREN så om Anatots män, som vill ta ditt liv och säger: "Profetera inte i HERRENS namn, om du inte vill dö för vår hand!"

²² Därför säger HERREN Sebaot så: Se, jag ska straffa dem. Deras unga män ska dö för svärd och deras söner och döttrar ska dö av svält.

²³ Ingen ska bli kvar av dem, för jag ska låta olycka drabba Anatots män när straffets tid kommer.

12

Undran över Herrens handlande

¹ Rättfärdig är du, HERRE,
när jag vill gå till rätta
med dig.

Ändå måste jag tala med dig
om dina domslut.
Varför lyckas de ogudaktiga så väl?
Varför lever alla trolösa
så trygga?

² Du planterar dem och de slår rot,
de växer och bär frukt.
Du är nära i deras mun,
men långt från deras inre.

³ Men du, HERRE, känner mig.

11:21 Jes 30:10, Amos 2:12.
hemby (1:1). Jfr Luk 4:24f.

11:21 Anatots män Folket i Jeremias
12:1 Job 21:7, Ps 73:3, Hab 1:13, Mal 3:15.

12:2 Jes 29:13, Hes 33:31.

12:3 Ps 139:1f, Jer 11:20, Jak 5:5.

Du ser mig och prövar
hur mitt hjärta är mot dig.
Ryck bort dem som får till slakt
och förbered dem för dagen
då de dödas.

- 4 Hur länge ska landet sörja
och hela markens gräs
torka bort,
så att både fyrfotadjur och fåglar
går under för invånarnas ondska?
De säger: "Han kan inte se
vår framtid."

Guds svar

- 5 Om du springer ikapp med fotfolk
och de tröttar ut dig,
hur skulle du då kunna
tävla med hästar?
Du känner dig trygg i fredligt land,
men hur ska du klara dig
i snåren vid Jordan?
- 6 Dina bröder och din fars hus
är också trolösa mot dig,
de ropar för full hals
bakom din rygg.
Lita inte på dem,
även om de talar vänligt
med dig.

- 7 Jag har övergett mitt hus,
lämnat mitt arv

12:4 Jes 24:6, Jer 9:10, Hos 4:3, Hab 3:17. **12:5** Sak 11:3. **12:5**
snåren vid Jordan Vid denna tid tätbevuxen terräng (2 Kung 6:2) med
farliga djur som lejon. **12:6** Jer 9:4.

- och gett min älskade
i fiendens hand.
- 8** Min arvedel blev
som ett lejon i skogen mot mig.
Hon höjde sin röst mot mig,
därför hatar jag henne.
- 9** Min arvedel har blivit för mig
som en spräcklig rovfågel
som angrips av andra rovfåglar
runt omkring.
Gå och samla markens alla djur
och låt dem komma för att äta!
- 10** Många herdar
har fördärvat min vingård
och trampat ner mitt land.
De har gjort mitt härliga land
till en öde öken,
till en ödemark.
- 11** Sörjande och öde
ligger det framför mig.
Hela landet ligger öde,
för ingen bryr sig om det.
- 12** Över alla kala höjder i öknen
rycker plundrare fram,
för HERRENS svärd slukar allt
från landets ena ände
till den andra.
Ingen kan känna sig trygg.

12:9 Jes 56:9, Jer 2:14f. **12:9** en spräcklig rovfågel som angrips av andra rovfåglar Svårtolkad vers. Andra handskrifter (Septuaginta): "en hyenas grotta med andra grottor". **12:10** Jer 6:3, 23:1.

13 De har sått vete men skördat törne.
Förgäves tröttar de ut sig.
Ni kommer att skämmas
över er gröda
på grund av HERRENS
brinnande vrede.

Upprättelse för Israels grannar

14 Så säger HERREN om alla onda grannar som förgriper sig på det arv jag har gett mitt folk Israel: Se, jag ska rycka bort dem ur deras land och rycka undan Juda hus ifrån dem.

15 Men när jag har ryckt bort dem, ska jag åter förbarma mig över dem och låta dem komma tillbaka, var och en till sin arvedel, var och en till sitt land.

16 Om de då verkligen lär sig mitt folks vägar så att de svär vid mitt namn: "Så sant HERREN lever", liksom de förut lärde mitt folk att svära vid Baal, då ska de bli upprättade mitt ibland mitt folk.

17 Men om de inte vill lyssna ska jag fullständigt rycka bort det folket och förgöra det, säger HERREN.

13

Profetens höftskynke

1 Då sade HERREN till mig: "Gå och köp dig ett höftskynke av linne och sätt det runt dina höfter, men låt det inte bli vått."

2 Jag köpte ett höftskynke som HERREN hade befallt och satte det runt mina höfter.

³ Då kom HERRENS ord till mig för andra gången. Han sade:

⁴ ”Ta höftskynket som du har köpt och som du bär runt dina höfter, och bryt upp och gå till Euftrat och göm det i en bergsskrev.”

⁵ Jag gick och gömde det vid Euftrat, så som HERREN hade befallt mig.

⁶ En lång tid därefter sade HERREN till mig: ”Bryt upp och gå till Euftrat och hämta höftskynket som jag befallde dig att gömma där.”

⁷ Då gick jag bort till Euftrat och grävde och tog fram höftskynket från stället där jag hade gömt det. Men nu var höftskynket fördärvat och dög inte längre till någonting.

⁸ Då kom HERRENS ord till mig. Han sade:

⁹ Så säger HERREN: På samma sätt ska jag göra slut på Judas och Jerusalems stora högmod.

¹⁰ Detta onda folk som inte vill lyssna till mitt ord utan följer sitt hårda hjärta och håller sig till andra gudar, tjänar och tillber dem, det ska bli som detta höftskynke som inte duger till något.

¹¹ För liksom en mans höftskynke är nära hans höfter, så lät jag hela Israels hus och hela Juda hus vara nära mig, säger HERREN. De skulle vara mitt folk, till berömmelse, pris och ära för mig. Men de ville inte lyssna.

Juda liknas vid ett vinkärl

13:4 Euftrat Hebr. frat syftar normalt på Babels flod, över 50 mil norr om Jerusalem. Kan här också syfta på Perat, en by och bäckravin bara några kilometer åt nordost (kallas Para i Jos 18:23).

13:11 5 Mos 26:19, Ps 81:12.

¹² Säg därför till dem: Så säger HERREN, Israels Gud: Alla vinkärl ska fyllas med vin. När de då säger till dig: ”Det vet vi väl, att alla vinkärl ska fyllas med vin!”

¹³ så svara dem: Så säger HERREN: Se, jag ska fylla alla som bor i detta land så att de blir berusade – kungarna som sitter på Davids tron, prästerna och profeterna och Jerusalem's alla invånare.

¹⁴ Och jag ska krossa dem, den ene mot den andre, både fäder och barn, säger HERREN. Jag ska inte vara barmhärtig eller skonsam eller förbarma mig så att jag låter bli att förgöra dem.

Ohörsamhet leder till fångenskap

¹⁵ Hör och lyssna till detta!

Var inte högmodiga,
för HERREN har talat.

¹⁶ Ge ära åt HERREN er Gud,
innan han låter mörkret komma
och innan era fötter snubblar
på bergen när det skymmer.

Ni väntar på ljus,
men han ska förvandla det
till dödsskugga, till tjockt mörker.

¹⁷ Men vill ni inte höra på detta,
så måste jag gråta i det fördolda
över ert högmod.

Bittert gråter jag
och tårar strömmar
från mina ögon,
därför att HERRENS hjord

13:13 Jer 25:14f, Hes 23:33.
Jes 5:30, 8:22, 59:9, Upp 14:7.

13:14 Jer 6:21.

13:16 Ps 44:20,

13:17 Jer 9:1, 14:7, Klag 1:2, 16, 18.

förs bort i fångenskap.

- 18 Säg till kungen
och drottningmodern:
Stig ner från er tron,
för den praktfulla kronan
har fallit från era huvuden.
- 19 Städerna i Negev är stängda
och ingen finns
som öppnar dem.
Hela Juda är bortfört i fångenskap,
helt och hållet bortfört.
- 20 Lyft er blick och se
dem som kommer norrifrån.
Var är hjorden du fick,
din härliga hjord?
- 21 Vad ska du säga,
när de du gjorde till nära vänner
sätts till härskare över dig?
Ska du då inte gripas av vånda
som en kvinna i födslosmärtor?
- 22 Men om du säger i ditt hjärta:
”Varför har detta hänt mig?”
så ska du veta att det var
för din stora missgärnings skull
som ditt mantelsläp lyftes upp
och din kropp utsattes för våld.

23 Kan en nubier förvandla sin hud

13:18 Jer 36:30, Klag 5:16, Hes 21:26. **13:18** kungen och drottningmodern Sannolikt artonårige Jojakin och Nehushta (2 Kung 24:8).

13:21 Jer 6:24. **13:22** Jes 47:2f, Jer 5:19, Nah 3:5. **13:23** Ps 55:20.

- eller en leopard sina fläckar?
Då skulle också ni kunna göra gott,
ni som har vant er att göra ont.
- 24 Därför ska jag skingra dem
som strå som förs bort
av ökenvinden.
- 25 Det ska vara din lott,
den del du får av mig,
säger HERREN,
därför att du har glömt mig
och litat till lögn.
- 26 Därför ska jag också dra upp
mantelsläpet över ditt ansikte
så att man ser din skam,
- 27 ditt äktenskapsbrott,
ditt liderliga frustande,
din skamliga otukt.
På höjderna och på fältet
har jag sett dina vidrigheter.
Ve dig, Jerusalem!
Hur länge ska det dröja
innan du blir ren?

14

Den stora torkan

- 1 Detta är HERRENS ord till Jeremia angående torkan.
- 2 Juda sörjer,
dess portar tynar bort,
de lutar sig sörjande mot jorden

13:24 Job 21:18, Ps 1:4, Jer 9:16.
Jes 3:26, Jer 12:4, Klag 1:4, 2:8.

13:27 Jer 5:8, Hes 22:9f.

14:2

- och ett sorgerop stiger upp
från Jerusalem.
- ³ De mäktiga sänder sina tjänare
efter vatten,
men när de kommer till dammarna
finner de inget vatten
utan måste vända tillbaka
med tomma kärl.
De är skamsna och förtvivalade
och täcker huvudet.
- ⁴ Marken spricker
eftersom det inte regnar i landet.
Jordbrukarna står med skam
och täcker sina huvuden.
- ⁵ Även hinden på fältet
överger sin nyfödda kalv,
eftersom det inte finns något grönt.
- ⁶ Vildåsnorna står på höjderna
och flämtar efter luft
som schakaler.
Deras ögon är matta,
för det finns inget gräs.
- ⁷ Våra missgärningar vittnar mot oss,
men grip in ändå,
för ditt namns skull, HERRE.
Gång på gång har vi avfallit
och syndat mot dig.
- ⁸ Du Israels hopp,
dess frälsare i nödens tid,
varför är du

som en främling i landet,
en vandrare
som bara stannar för en natt?
9 Varför är du som en rådlös man,
som en hjälte
som inte kan hjälpa?
Du finns ju mitt ibland oss, HERRE,
och vi är uppkallade
efter ditt namn.
Överge oss inte!

10 Så säger HERREN om detta folk:
De vill gärna driva omkring
på det sättet,
de håller inte sina fötter i styr.
Därför har HERREN inte
behag till dem.
Han minns nu deras missgärning
och ska straffa dem
för deras synder.

11 HERREN sade till mig: Du ska inte be om något
gott för detta folk.

12 För även om de fastar vill jag inte lyssna till deras
rop, och även om de offrar brännoffer och matoffer
finner jag ingen glädje i dem, utan jag tänker göra
slut på dem med svärd, svält och pest.

13 Då sade jag: ”O, Herre Gud! Profeterna säger
ju till dem: Ni ska inte se något svärd, inte heller

14:10 Jer 2:23, 31, Hos 8:13, 9:9. **14:11** Jes 1:15, Jer 7:16, 11:14.

14:12 Ords 1:28, Jes 1:15, Jer 6:20, 11:11, Hes 8:18, Amos 5:22,
Mika 3:4, Sak 7:13. **14:13** Jer 5:12, 6:14, 8:11, 1 Joh 4:1.

ska svält drabba er, utan jag ska ge er en varaktig fred på denna plats.”

¹⁴ Men HERREN sade till mig: Profeterna profeterar lögn i mitt namn. Jag har inte sänt dem eller befallt dem eller talat till dem. Falska syner, tomma spådomar, löst prat och sina egna hjärtans bedrägerier är vad de profeterar för er.

¹⁵ Därför säger HERREN så om de profeter som profeterar i mitt namn fast jag inte har sänt dem, de som säger att svärd och svält inte ska komma i detta land: Genom svärd och svält ska dessa profeter gå under.

¹⁶ Och folket som de profeterar för, männen och deras hustrur, söner och döttrar, ska kastas ut på Jerusalems gator slagna av svält och svärd, och ingen ska begrava dem. Jag ska låta deras ondska drabba dem själva.

¹⁷ Tala till dem detta ord:

Tårar strömmar från mina ögon
natt och dag,
och de ska inte sluta,
för jungfrun, dottern mitt folk,
har drabbats
av ett förkrossande slag,
ett svårt och oläkligt sår.

¹⁸ Går jag ut på fälten
ligger där män genomborrade
av svärd,
och kommer jag in i staden

14:14 Jer 5:31, 23:21, 27:14f, 29:8f, Hes 12:24. **14:16** Ps 79:3,
Jer 7:33. **14:17** Jer 9:1, 10:19, 13:17, 30:12, Klag 1:2, 16, 2:18, 3:48.
14:18 5 Mos 32:24f, Jer 24:10, 29:17f, Hes 5:16f.

möts jag av svältens plågor.
Både profet och präst
drar vidare mot ett land
de inte känner.

Profetens förbön

- 19 Har du helt förkastat Juda?
Känner du avsky för Sion?
Eller varför har du slagit oss
så att ingen kan bota oss?
Vi väntar på välgång,
men inget gott kommer,
på en tid med läkedom,
men se, skräck råder.
- 20 HERRE, vi erkänner vår ondskas
och våra fäders missgärning,
att vi har syndat mot dig.
- 21 För ditt namns skull:
Förkasta oss inte,
låt inte din härlighets tron
bli föraktad.
Kom ihåg ditt förbund med oss
och bryt det inte.
- 22 Kan någon av hednafolkens
tomma avgudar ge regn?
Kan himlen av sig själv
låta skurar falla?
Nej, bara du, HERRE vår Gud!
Vi hoppas på dig,
för du har gjort allt detta.

14:19 Jer 8:15, 1 Tess 5:3. **14:20** Ps 106:6, Jer 3:25, Dan 9:8. **14:21**
Jer 3:17. **14:22** 1 Kung 17:1, Job 5:10, Ps 135:7, 147:8, Jer 10:13, 51:16,
Apg 14:15f.

15

Folket måste straffas

¹ Men HERREN sade till mig: Även om Mose och Samuel trädde fram inför mig skulle jag ändå inte bli vänligt sinnad mot detta folk. Driv bort dem från mitt ansikte och låt dem gå.

² Om de frågar dig: "Vart ska ni gå?" ska du svara dem: Så säger HERREN: Till döden den som tillhör döden, till svärdet den som tillhör svärdet, till svälten den som tillhör svälten och till fångenskapen den som tillhör fångenskapen.

³ Fyra slags plågor ska jag låta drabba dem, säger HERREN: Svärdet för att döda dem, hundarna för att släpa bort dem, och himlens fåglar och markens vilddjur för att äta upp och göra slut på dem.

⁴ Jag ska göra dem till ett avskräckande exempel för alla riken på jorden, på grund av det som Juda kung Manasse, Hiskias son, har gjort i Jerusalem.

⁵ För vem har förbarmande
med dig, Jerusalem,
vem har medlidande med dig?
Vem tar en omväg för att fråga
hur det är med dig?

⁶ Du har förkastat mig, säger HERREN,

15:1 2 Mos 32:11f, 4 Mos 14:13f, 1 Sam 7:9f, Ps 99:6, Hes 14:14f. **15:1**
Mose och Samuel Stora bedjare som bad om nåd för folket
(2 Mos 32:30f, 4 Mos 14:11f, 1 Sam 7:8, 12:23). **15:2** Jer 43:11, Sak 11:9,
Upp 13:10. **15:3** 3 Mos 26:16, 5 Mos 28:26, Jer 7:33. **15:4**
5 Mos 28:25, 2 Kung 21:11, 23:26, 24:3, 2 Krön 29:8, Jer 24:9. **15:4**
Manasse Utövade våld, barnoffer och grov avgudadyrkan (se
2 Kung 21). **15:6** 2 Mos 32:12, 14, 5 Mos 32:15, Jes 1:4.

och vänt mig ryggen.
Därför har jag räckt ut min hand
mot dig för att förgöra dig.
Jag är trött på att hålla tillbaka.

⁷ Jag kastade dem med kastskovel
vid landets portar,
jag gjorde dem barnlösa,
jag förgjorde mitt folk –
men de vände inte om
från sina vägar.

⁸ Deras änkor blev fler inför mig
än sandkornen i havet.
Mödrarna till deras unga män
lät jag härjas av inkräktare
mitt på ljusa dagen.
Plötsligt lät jag ångest och skräck
drabba dem.

⁹ Den som hade fött sju söner
svimmade och gav upp andan.
Hennes sol gick ner
medan det ännu var dag,
hon får blygas och skämmas.
De som är kvar av dem
ska jag överlämna
åt deras fienders svärd,
säger HERREN.

Profetkallets vända

¹⁰ "Ve mig, min mor,
att du fött mig,

15:7 kastskovel Rensade ut agnarna från vetet (Matt 3:12 med not).

15:9 1 Sam 2:5, Amos 8:9. **15:10** Job 3:1f, 11, 10:18, Jer 11:18f, 20:1f, 14, 26:7f, 38:6.

en man som skapar strid
och osämja för hela landet!
Jag har inte lånat dem något
och de har inte gett lån till mig.
Ändå förbannar alla mig.”

11 Men HERREN svarade: ”Sannerligen, jag ska styrka dig så att det går väl för dig. Sannerligen, jag ska göra så att dina fiender kommer och bönfaller inför dig i olyckans och nödens tid.

12 Kan man bryta sönder järn, järn från norr eller koppar?

13 Din rikedom och dina skatter ska jag lämna till plundring, men inte för betalning, utan för alla dina synders skull i hela ditt land.

14 Och jag ska föra bort dig med dina fiender till ett land du inte känner, för min vredes eld är upptänd och den ska brinna mot er.”

15 HERRE, du förstår.

Tänk på mig
och ta hand om mig,
och ge mig hämnd
på mina förföljare.
Ryck inte bort mig,
du som är sen till vrede.
Tänk på hur jag hånas
för din skull.

16 Dina ord kom och jag åt dem,
ditt ord blev mitt hjärtas fröjd
och glädje,

15:11 Jer 21:1f, 37:3, 42:1f.

15:13 Ps 44:13, Jes 52:3f, Jer 17:3f.

15:14 5 Mos 32:22f.

15:16 Ps 119:103, Hes 3:1f.

- för jag är uppkallad
efter ditt namn,
HERRE Gud Sebaot.
- 17 Jag har inte suttit tillsammans
med gycklare för att roa mig.
Eftersom din hand var över mig
satt jag ensam,
för du har fyllt mig med vrede.
- 18 Varför ska jag ständigt plågas,
och varför är mitt sår oläkbart?
Det vill inte läka.
Du har blivit för mig
som en sinande bäck,
som ett vatten
som ingen kan lita på.
- 19 Därför säger HERREN så:
Om du vänder om
låter jag dig komma tillbaka,
och du ska få tjäna mig.
Om du skiljer det äkta
från det oäkta
ska du bli som min mun.
Folket ska vända tillbaka till dig,
men du ska inte vända tillbaka
till dem.
- 20 Jag ska göra dig till en fast
kopparmur mot detta folk.
De ska strida mot dig,
men de kan inte besegra dig,
för jag är med dig
för att hjälpa dig och rädda dig,

15:17 Jes 8:11, Jer 6:11, Hes 3:14.

15:18 Job 6:15f, Mika 1:9, 14.

15:20 Jer 1:8, 18f, 6:27, Hes 3:8f.

säger HERREN.

²¹ Jag ska rädda dig
ur de ondans våld
och befria dig
ur våldsmännens hand.

16

Nödens dag

¹ HERRENS ord kom till mig. Han sade:

² Du ska inte ta dig hustru eller få söner och döttrar på denna plats.

³ För så säger HERREN om de söner och döttrar som föds på denna plats, om mödrarna som föder dem och fäderna som får dem i detta land:

⁴ De ska dö av svåra sjukdomar. Man ska inte sörja dem eller begrava dem, utan de ska bli gödsel på marken. Genom svärd och svält ska de gå under, och deras döda kroppar ska bli mat åt himlens fåglar och markens djur.

⁵ För så säger HERREN: Du ska inte gå in i något sorgehus, inte gå för att sörja med dem eller trösta dem. För jag har tagit bort min frid från detta folk, säger HERREN, och även min nåd och barmhärtighet.

⁶ Både stora och små ska dö i detta land utan att bli begravda, och man ska inte hålla dödsklagan över dem. Ingen ska rista sig eller raka sitt huvud för deras skull.

⁷ Man ska inte bryta sorgebröd över dem för att trösta någon som sörjer en död eller ge tröstebägare att dricka när någon har förlorat far eller mor.

⁸ Du ska inte heller gå till festmåltid och sitta tillsammans med dem för att äta och dricka.

⁹ För så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, inför era ögon och medan ni ännu lever ska jag på denna plats göra slut på jubelrop och glädjerop, på rop för brudgum och rop för brud.

¹⁰ När du tillkännager allt detta för folket och de frågar dig: "Varför har HERREN uttalat denna stora olycka över oss? Och vilken missgärning och synd har vi begått mot HERREN vår Gud?"

¹¹ då ska du svara dem: "Era fäder övergav mig, säger HERREN, och följde andra gudar och tjänade och tillbad dem. De övergav mig och höll inte min lag.

¹² Och ni har själva gjort ännu mer ont än era fäder. För se, ni följer var och en sitt onda och hårda hjärta och vill inte lyssna på mig.

¹³ Därför ska jag slunga er bort ur detta land till ett land som varken ni eller era fäder har lärt känna, och där ska ni få tjäna andra gudar både dag och natt. Jag ska inte ha något förbarmande med er."

Befrielse ur fångenskapen

¹⁴ Se, dagar ska komma, säger HERREN, då man inte mer ska säga: "Så sant HERREN lever, han som förde Israels barn upp ur Egyptens land",

16:7 Hes 24:17, 22f. **16:9** Jer 7:34, 25:10, 33:11, Hes 26:13, Hos 2:11.

16:10 Jer 5:19, 13:22. **16:13** 5 Mos 4:27f, 28:36, 64, Jer 5:19.

16:14 Jer 23:7f.

15 utan: "Så sant HERREN lever, han som förde Israels barn ut ur landet i norr och ur alla andra länder dit han hade fördrivit dem." För jag ska föra dem tillbaka till deras land som jag gav deras fäder.

16 Se, jag ska sända bud efter många fiskare, säger HERREN, och de ska fiska upp dem. Sedan ska jag sända bud efter många jägare, och de ska fånga dem på alla berg och alla höjder och i alla bergsskrevor,

17 för mina ögon ser alla deras vägar. De kan inte gömma sig för mitt ansikte och deras missgärning kan inte döljas för mina ögon.

18 Och först ska jag i dubbelt mått straffa dem för deras missgärning och synd, därför att de har orenat mitt land med sina livlösa och avskyvärda gudar och fyllt min arvedel med sina vidrigheter.

19 HERRE, du min styrka och mitt värn,
min tillflykt på nödens dag,
till dig ska hednafolken komma
från jordens ändar och säga:
"Bara lögn har våra fäder ärvt,
tomma avgudar
som inte kan hjälpa.

20 Kan en människa göra sig gudar?
Nej, de gudarna är inga gudar."

21 Därför ska jag nu visa dem,
den här gången
ska jag låta dem känna

16:16 Hes 12:13, Amos 4:2, Hab 1:14f.

16:17 Job 34:21f, Ps 90:8,

Ords 5:21, Jer 23:24, 32:19, Hebr 4:13.

16:18 3 Mos 26:30, Jes 65:7,

Jer 2:7. 16:19 Ps 8:2f, 46:2, Jes 2:2f, Jer 3:17, Mika 4:1f, Sak 8:20f.

16:20 Jes 40:19f, 44:9f, Jer 2:11, 10:3.

16:21 Jer 33:2.

min hand och min makt.
De ska inse
att mitt namn är HERREN.

17

Juda synd

- ¹ Juda synd är skriven
med järnstift,
ristad med diamantspets
på deras hjärtas tavla
och på deras altares horn.
- ² Som man tänker på sina barn,
så tänker de på sina altaren
och sina asherapålar
vid gröna träd och på höga kullar.
- ³ Mitt berg på fältet,
din rikedom och alla dina skatter
ska jag lämna till plundring
liksom dina offerhöjder,
på grund av synd
i hela ditt land.
- ⁴ Det är ditt eget fel
att du måste avstå ifrån det arv
som jag har gett dig.
Jag ska låta dig tjäna dina fiender
i ett land som du inte känner,
för ni har tänt min vredes eld,
och den ska brinna för evigt.

Förbannelse och välsignelse

- 5 Så säger HERREN:
Förbannad är den
som litar till människor
och söker sin styrka
i det som är kött
och vars hjärta vänder sig bort
från HERREN.
- 6 Han är som en torr buske på heden
och får inte se
något gott komma.
Han bor på brända platser i öknen,
på salt jord där ingen bor.
- 7 Men välsignad är den
som litar till HERREN
och har HERREN till sin trygghet.
- 8 Han är som ett träd
planterat vid vatten
som sträcker sina rötter
till bäcken.
Det fruktar inte om hetta kommer,
dess löv är alltid gröna.
Det oroas inte under torra år,
och det slutar aldrig
att bära frukt.
- 9 Bedrägligare än allt annat är hjärtat,
det är obotligt sjukt.
Vem kan förstå det?
- 10 Jag, HERREN, utforskar hjärtat
och prövar njurarna

17:5 2 Krön 32:8, Ps 118:8, 146:3, Jes 2:22. **17:6** Jer 48:6. **17:7**
Ps 2:12, 34:9, 40:5, 84:13, 146:5, Ords 16:20, 29:25, Jes 30:18. **17:8**
Ps 1:3, 92:13f. **17:10** 1 Sam 16:7, Ps 7:10, Jer 11:20, 20:12, 32:19,
Rom 2:6, 8:27, Upp 2:23.

för att ge åt var och en
 efter hans vägar,
 efter hans gärningars frukt.

11 Lik en raphöna, som ruvar på ägg
 som hon inte har lagt,
 är den som oärligt
 samlar rikedom.
 När halva livet gått
 måste han lämna den,
 och vid livets slut
 ses han som en dåre.

12 En härlighetens tron,
 en urgammal höjd
 är vår helgedoms plats.

13 HERREN är Israels hopp.
 Alla som överger dig
 kommer på skam.
 De som avfaller från mig
 ska bli skrivna på marken.
 De har övergett HERREN,
 källan med det levande vattnet.

Jeremias bön om frälsning

14 Hela mig, HERRE, så blir jag helad.
 Fräls mig, så blir jag frälst,
 för du är min lovsång.

15 Se, de säger till mig:

17:11 Ps 39:7, Luk 12:20. **17:11** inte har lagt Annan översättning:
 ”inte får kläcka”. **17:13** Ps 36:10, 69:29, Jer 2:13, Luk 10:20, Joh 4:14.

17:13 skrivna på marken Dvs inte i himlen, i livets bok (Ps 69:29,
 Jes 4:3, Upp 3:5). Jfr även Joh 8:6f. **17:14** 5 Mos 10:21, Ps 60:7,
 Jer 33:6. **17:15** Jes 5:19, Hes 12:22, 2 Petr 3:4.

”Vad blir det av HERRENS ord?
Låt det inträffa!”

- 16 Jag har inte dragit mig undan
från att vara en herde
som följer dig,
och inte längtat efter
fördärvets dag.
Du vet själv att det som kom
över mina läppar
sades inför ditt ansikte.
- 17 Bli inte till skräck för mig!
Du är min tillflykt
på den onda dagen.
- 18 Låt mina förföljare få skämmas,
men låt inte mig
behöva skämmas.
Låt dem bli förskräckta,
men låt inte mig bli förskräckt.
Låt den onda dagen drabba dem
och krossa dem dubbelt upp.

Sabbatsbudet

- 19 HERREN sade till mig: Gå och ställ dig i
Folkets port där Juda kungar går in och ut, och i
Jerusalems alla portar
20 och säg till dem: Hör HERRENS ord, ni Juda
kungar och hela Juda och Jerusalems alla invånare
som går in genom dessa portar!
21 Så säger HERREN: Se till för era själars skull att ni
inte bär någon börda på sabbatsdagen eller tar in

17:17 Jer 16:19. **17:18** Ps 25:3, 35:4, 40:15f, Jer 20:11. **17:20**
Jer 19:3, 22:2. **17:21** Neh 13:19, Matt 12:1f. **17:21** börda på
sabbatsdagen jfr Neh 13:15 där det handlar om försäljning.

den genom Jerusalems portar.

²² Ni ska inte bära ut någon börda ur era hus på sabbatsdagen eller göra något annat arbete, utan håll sabbatsdagen helig så som jag har befallt era fäder.

²³ Men de ville inte höra eller lyssna, utan var hårdnackade så att de inte hörde eller tog emot tillrättavisning.

²⁴ Men om ni hör mig, säger HERREN, så att ni inte bär in någon börda på sabbaten genom denna stads portar utan håller sabbaten helig och inte gör något arbete på den dagen,

²⁵ då ska kungar och furstar som sitter på Davids tron dra in genom denna stads portar med vagnar och hästar, följda av sina furstar, Juda män och Jerusalems invånare. Då ska denna stad vara bebodd för alltid.

²⁶ Från Juda städer, från Jerusalems omgivning, från Benjamins land, från Låglandet, Bergsbygden och Negev ska man komma och bära fram brännoffer, slaktoffer, matoffer, rökelse och gemenskapsoffer till HERRENS hus.

²⁷ Men om ni inte lyssnar till mitt bud att hålla sabbaten helig och inte bära in någon börda genom Jerusalems portar på sabbatsdagen, då ska jag tända en eld i dess portar. Den ska förtära Jerusalems borgar och inte kunna släckas.

17:22 2 Mos 20:8f, 23:12, 31:13, 5 Mos 5:12f, Neh 13:15f. **17:23**
Jer 2:30, 5:3. **17:24** 2 Mos 15:26, Jes 56:2, 58:13f, Hes 20:20. **17:25**
Jer 22:4. **17:26** Jer 32:44, 33:13. **17:26** Benjamins land ...
Låglandet, Bergsbygden och Negev Områden nordost, sydväst, norr
och söder om Jerusalem. **17:27** Jer 7:20, Hes 20:47, Hos 8:14,
Amos 2:5.

18

I krukmakarens hus

¹ Detta ord kom till Jeremia från HERREN. Han sade:

² ”Res dig och gå ner till krukmakarens hus. Där ska jag låta dig höra mina ord.”

³ Då gick jag ner till krukmakarens hus och såg att han arbetade på drejskivan.

⁴ Och kärlet som han höll på att göra av leran misslyckades i hans hand. Då började han om och gjorde det till ett annat kärl, så som han ville ha det.

⁵ Och HERRENS ord kom till mig. Han sade:

⁶ ”Kan jag inte göra med er, ni av Israels hus, så som den krukmakaren gör? säger HERREN. Som leran i krukmakarens hand, så är ni i min hand, Israels hus.

⁷ Ena gången talar jag om ett folk och ett rike att jag tänker rycka upp, bryta ner och förgöra det.

⁸ Men om folket som jag talat om vänder om från sin ondska, ångrar jag det onda som jag hade tänkt göra mot dem.

⁹ En annan gång talar jag om ett folk och ett rike att jag tänker bygga upp och plantera det.

¹⁰ Men om de då gör det som är ont i mina ögon och inte hör min röst, då ångrar jag det goda som jag hade sagt att jag skulle göra mot dem.

18:2 krukmakaren Hebr. josér betyder också ”skapare” (jfr Jes 45:9). **18:6** Jes 45:9, Rom 9:21. **18:7** Jer 1:10, 31:28. **18:8** Jer 26:19, Hes 18:21, 33:11, Joel 2:13, Jona 3:10. **18:10** 1 Mos 6:6, 1 Kung 11:11.

11 Säg nu till Juda män och till Jerusalems invånare: Så säger HERREN: Se, jag bereder en olycka för er och tänker ut en plan mot er. Vänd därför om, var och en från sin onda väg, och ändra ert liv och era gärningar.

12 Men de kommer att svara: Det är lönlöst. Vi tänker följa våra egna tankar och göra var och en efter sitt onda och hårda hjärta.”

Ett onaturligt avfall

13 Därför säger HERREN så:

Fråga bland hednafolken:

Vem har hört något sådant?

Hemska saker har hon gjort,
jungfrun Israel.

14 Försvinner Libanons snö
från fältens klippor?

Sinar de friska vattnen
som flödar fjärran ifrån?

15 Men mitt folk har glömt mig
och tänder rökelse åt avgudar,
som har fått dem på fall
på deras vägar,
de urgamla vägarna.
De slår in på obanade vägar
och stigar.

18:11 2 Kung 17:13, Jer 7:3, 25:5, 35:15. **18:12** Jes 65:2, Jer 2:25, 7:24, 16:12, 44:16f. **18:13** Jer 2:10, Hos 6:10. **18:13** jungfrun Israel Hebr. betulá används om en ung flicka som bor hos sin far och står under hans överinseende (jfr 5 Mos 22:21). **18:14** Libanons snö Svårtolkad vers. Libanons högsta bergstoppar är i dag snötäckta nästan hela året. **18:15** Jer 2:32, 3:21, 6:16.

- 16 Så blir deras land öde
och ständigt utsatt för hån.
Alla som går förbi ska förundra sig
och skaka på huvudet.
- 17 Som en östanvind
ska jag skingra dem för fienden.
Jag ska vända ryggen åt dem
och inte ansiktet
på deras olyckas dag.
- 18 Men de sade: ”Kom, vi tänker ut planer mot
Jeremia. För prästerna ska inte komma till korta
med sin undervisning, inte den vise med sitt råd
eller profeten med sitt ord. Kom, vi fäller honom
med våra tungor och struntar i alla hans ord.”

Vädjan om Guds ingripande

- 19 HERRE, lyssna på mig
och hör vad mina motståndare
säger.
- 20 Ska gott få lönas med ont?
De har grävt en grop
för att ta mitt liv!
Tänk på hur jag har stått
inför ditt ansikte
och manat gott för dem
för att vända bort din vrede
från dem.
- 21 Överlämna därför deras barn
åt svälten
och utlämna dem själva

- åt svärdet,
så att deras hustrur
blir barnlösa och änkor,
deras män dödade av pesten
och deras unga män slagna
med svärd i striden.
- 22 Låt sorgerop höras från deras hus
när du plötsligt skickar rövarband
över dem,
för de grävde en grop
för att fånga mig
och lade ut snaror för mina fötter.
- 23 Men du, HERRE, känner
alla deras planer att döda mig.
Förlåt dem inte deras missgärning
och utplåna inte deras synd.
Låt dem komma på fall inför dig.
Grip in mot dem
på din vredes dag.

19

Som en lerkruka ska Juda krossas

¹ Så sade HERREN: Gå och köp dig en lerkruka av
krukmakaren. Ta med dig några av folkets äldste
och prästernas äldste

² och gå ut till Hinnoms sons dal framför Ler-
skärvsporten och ropa där ut de ord som jag kom-
mer att tala till dig.

³ Du ska säga:

18:23 Neh 4:5, Ps 5:11. **19:2** Hinnoms sons dal Sydväst om
Jerusalem. Här hade barn offrats (7:31 med not). **19:3** 1 Sam 3:11,
2 Kung 21:12.

”Hör HERRENS ord, ni Juda kungar och ni Jerusalems invånare! Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag ska låta en sådan olycka drabba denna plats att det ska ringa i öronen på var och en som hör det.

⁴ De har övergett mig och vanärat denna plats och där tänt rökelse åt andra gudar som varken de själva eller deras fäder eller Juda kungar har känt. De har uppfyllt denna plats med oskyldigt blod

⁵ och byggt baalshöjder för att bränna upp sina barn i eld till brännoffer åt Baal, fastän jag aldrig har befallt eller talat om eller ens tänkt mig det.

⁶ Se, därför ska dagar komma, säger HERREN, då man inte mer ska kalla denna plats Tofet eller Hinnoms sons dal, utan Dråpdalen.

⁷ Jag ska på denna plats göra Juda och Jerusalems rådslag om intet och jag ska låta dem falla för sina fienders svärd och för dem som vill ta deras liv. Deras döda kroppar ska jag ge till mat åt himlens fåglar och markens djur.

⁸ Jag ska göra denna stad till häpnad och hån. Alla som går förbi ska häpna och vissla på grund av alla dess plågor.

⁹ Och jag ska låta dem äta sina egna söners och döttrars kött, den ene ska tvingas äta den andres kött. I sådan nöd och sådan svårighet ska de komma genom sina fiender och genom dem som vill ta deras liv.”

19:5 Ps 106:38, Jer 7:31f, 32:35, Hes 16:20, 23:37. **19:7** Ps 33:10, Jes 8:10, 19:3, Jer 16:4. **19:8** 3 Mos 26:32, Jer 18:16. **19:9** 3 Mos 26:29, 5 Mos 28:53f, Klag 2:20, 4:10, Luk 19:43f.

¹⁰ Sedan ska du krossa krukan inför ögonen på männen som har gått med dig,

¹¹ och du ska säga till dem: ”Så säger HERREN Sebaot: Jag ska krossa detta folk och denna stad på samma sätt som man krossar ett lerkärl så att det inte kan bli helt igen. Och man ska begrava i Tofet därför att det inte finns någon annan plats att begrava på.

¹² Så ska jag göra med denna plats, säger HERREN, och med dess invånare. Jag ska göra denna stad lik Tofet.

¹³ Och husen i Jerusalem och Juda kungars hus ska bli lika orena som Tofets plats, alla de hus där man tänt rökelse på taken åt himlens hela härskara och utgjutit dryckesoffer åt andra gudar.”

¹⁴ När Jeremia kom tillbaka från Tofet dit HERREN hade sänt honom för att profetera, ställde han sig i förgården till HERRENS hus och sade till allt folket:

¹⁵ ”Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag ska sända allt ont över denna stad och alla dess lydstäder som jag har uttalat över den, för de har varit hårdnackade och inte lyssnat till mina ord.”

20

Jeremia och prästen Pashur

19:11 Jes 30:14, Jer 7:32. **19:13** 2 Kung 21:3f, Jer 32:29, 44:17f, Hes 20:28, Sef 1:5. **19:13** rökelse ... åt himlens hela härskara Särskilt planeterna förknippades med hedniska gudar. **19:15** Jer 7:26, 17:23.

¹ När prästen Pashur, Immers son, som var överuppsyningsman i HERRENS hus, hörde Jeremia profetera dessa ord,

² lät han misshandla profeten Jeremia och satte honom i stocken i Övre Benjaminsporten till HERRENS hus.

³ Men när Pashur dagen därpå släppte Jeremia ur stocken, sade Jeremia till honom: ”HERREN kallar dig inte Pashur utan Magor-Missabib,

⁴ för så säger HERREN: Jag ska göra dig till en skräck för både dig själv och alla dina vänner. De ska falla för sina fienders svärd och dina ögon ska se det. Hela Juda ska jag ge i den babyloniske kungens hand, och han ska föra bort dem till Babel och döda dem med svärd.

⁵ Alla rikedomar, ägodelar och dyrbarheter i denna stad och Juda kungars alla skatter ska jag ge i deras fienders hand. De ska ta det som byte och föra det till Babel.

⁶ Och du själv, Pashur, ska gå i fångenskap med alla som bor i ditt hus. Du ska komma till Babel, där ska du dö, och där ska du begravas med alla dina vänner som du har profeterat lögn för.”

Profetens klagan inför Herren

⁷ Du, HERRE, övertalade mig,
och jag lät mig övertalas.
Du grep mig
och besegrade mig.

20:1 1 Krön 24:14, Esra 2:37f, Jer 38:1. **20:2** Jer 29:26, 37:15, 38:7f, Joh 18:22, Apg 23:2, 2 Kor 11:24f. **20:3** Jer 6:25. **20:3** Magor-Missabib Betyder ”skräck från alla håll”. **20:5** 2 Kung 20:17, Jes 39:6, Jer 15:13, 17:3. **20:6** Amos 7:17. **20:7** Jer 1:6f, Klag 3:14, 63.

- Jag har blivit till ständigt åtlöje,
alla hånar mig.
- 8 Så ofta jag talar måste jag klaga,
ropa över våld och förtryck,
för HERRENS ord drar spott och spe
över mig dagen lång.
- 9 Men jag tänkte:
Jag vill glömma honom
och inte mer tala i hans namn.
Då blev det som en brinnande eld
i mitt hjärta, instängd i mitt inre.
Jag ansträngde mig
att hålla den inne
men lyckades inte.
- 10 Jag hör många förtala mig,
det är skräck från alla håll:
”Ange honom!”
”Ja, vi ska ange honom!”
Alla som stått mig nära
väntar på att jag ska falla.
”Kanske låter han lura sig,
så kan vi besegra honom
och ta hämnd på honom.”
- 11 Men HERREN är med mig
som en mäktig hjälte.
Därför ska mina förföljare falla
och inte besegra mig.
De ska stå där med stor skam,

för de har handlat utan förstånd.
De ska drabbas av evig vanära
som inte ska glömmas.

12 HERRE Sebaot,
du prövar den rättfärdige,
du ser hjärtan och njurar.
Låt mig se din hämnd på dem,
för jag har överlämnat min sak
till dig.

13 Sjung till HERREN, lova HERREN,
för han räddar den fattiges själ
ur de ondas hand.

14 Förbannad är den dag
då jag föddes!
Låt inte dagen då min mor
födde mig bli välsignad!

15 Förbannad är den man
som meddelade min far:
”Du har fått en son!”
och gjorde honom mycket glad.

16 Låt det gå den mannen
som det gick för de städer
som HERREN förstörde
utan att ångra det.
Låt honom få höra sorgerop
på morgonen
och stridsrop mitt på dagen,

20:12 1 Sam 16:7, Ps 7:10, 139:23, Jer 11:20, 12:3, 17:10. **20:12**
hjärtan och njurar En bild för människans innersta (jfr Ps 139:13,
Upp 2:23). **20:14** Job 3:1f, 10:18, Jer 15:10. **20:14** Förbannad Jfr
Jobs klagan (Job 3). **20:16** 1 Mos 19:24f, Jes 13:19, Jer 50:40,
Hes 16:49f, Hos 11:8, Amos 4:11, Luk 17:29, Jud v 7.

- 17 eftersom han inte dödade mig
i moderlivet
så att min mor fick bli min grav
och hennes moderliv havande
för alltid.
- 18 Varför kom jag ut ur moderlivet
för att se möda och bedrövelse
och sluta mina dagar i skam?

21

Herrens ord till kung Sidkia

¹ Detta ord kom till Jeremia från HERREN när kung Sidkia sände Pashur, Malkias son, och prästen Sefanja, Maasejas son, till honom för att säga:

² "Fråga HERREN för oss, för nu har Babels kung Nebukadressar angripit oss. Kanske HERREN vill göra med oss som vid alla hans tidigare under och får honom att dra bort ifrån oss."

³ Jeremia svarade dem: "Så ska ni säga till Sidkia:

⁴ Så säger HERREN, Israels Gud: Se, jag ska vända de vapen ni har i er hand och använder mot Babels kung och kaldeerna som belägrar er utanför muren. Jag ska samla dem inne i denna stad,

21:2 Jer 34:1f. **21:2** Nebukadressar På akkadiska Nabu-Kudurri-Usur ("må Nebo skydda gränsen/arvingen"), men kallas i Bibeln oftast Nebukadnessar (t ex 27:6f). Regerade i Babel 605-562 f Kr (se Dan 1-4). Belägrade Jerusalem 588 f Kr efter att kung Sidkia gjort uppror (se 2 Kung 25). **21:2** får honom att dra bort Som t ex vid Sanheribs anfall hundra år tidigare (se 2 Kung 19).

⁵ och jag ska själv strida mot er med utträckt hand och stark arm, i vrede, harm och stor förbittring.

⁶ Jag ska slå dem som bor i denna stad, både människor och djur. I svår pest ska de dö.

⁷ Därefter, säger HERREN, ska jag överlämna Juda kung Sidkia och hans tjänare och folket som är kvar i denna stad efter pesten, svärdet och svälten till Babels kung Nebukadressar, till deras fiender och dem som vill ta deras liv. Han ska slå dem med svärd, han ska inte skona dem och inte visa någon medkänsla eller något förbarmande.

⁸ Till detta folk ska du säga: Så säger HERREN: Se, jag lägger fram för er vägen till livet och vägen till döden.

⁹ Den som stannar kvar i denna stad ska dö genom svärd, svält eller pest, men den som går ut och ger sig åt kaldeerna som belägrar er, han ska få leva och få sitt liv som ett byte.

¹⁰ För jag har vänt mitt ansikte mot denna stad, till olycka och inte till välgång, säger HERREN. Den ska ges i den babyloniske kungens hand, och han ska bränna upp den i eld.

¹¹ Och du ska säga till Juda kungahus: Hör HERRENS ord,

¹² ni av Davids ätt! Så säger HERREN: Döm rätta domar varje morgon och rädda den plundrade ur förtryckarens hand. Annars bryter min vrede fram som en eld och brinner utan att någon kan släcka, på grund av deras onda gärningar.

21:5 5 Mos 29:28, Jes 63:10. **21:7** Jer 13:14, 32:3f, Hes 7:9. **21:8**
5 Mos 11:26, 30:15, 19. **21:9** Jer 38:2, 39:18, 45:5. **21:10** Jer 44:11,
52:13. **21:12** Jer 1:31, Jer 4:4, 22:3.

13 Se, jag är emot dig, du som bor i dalen, du klippa på slätten, säger HERREN, ni som säger: Vem kan angripa oss? Vem kan tränga in i våra boningar?

14 Jag ska straffa er så som era gärningar förtjänar, säger HERREN. Jag ska tända en eld i er skog, och den ska förtära allt omkring den.”

22

Budskapet till Juda kungar

1 Så sade HERREN: Gå ner till Juda kungs palats och tala där dessa ord

2 och säg: Hör HERRENS ord, du Juda kung som sitter på Davids tron, du och dina tjänare och ditt folk som går in genom dessa portar!

3 Så säger HERREN: Utöva rätt och rättfärdighet och rädda den plundrade ur förtryckarens hand. Kränk inte främlingen, den faderlöse och änkan och bruka inte våld mot dem. Spill inte oskyldigt blod på denna plats!

4 För om ni verkligen handlar efter detta ord, ska kungar som sitter på Davids tron dra in genom portarna till detta hus med vagnar och hästar, följda av sina tjänare och sitt folk.

5 Men om ni inte hör dessa ord svär jag vid mig själv, säger HERREN, att detta hus ska läggas i ruiner.

6 För så säger HERREN
om Juda kungahus:

21:13 Jer 17:3, 49:4, Klag 4:12. **21:14** Ords 1:31. **22:2** Jer 17:20.

22:3 2 Mos 22:21f, 3 Mos 19:33, 5 Mos 10:19, Jer 7:5f, 21:12. **22:4**

Jer 17:25.

Du är som Gilead för mig,
som Libanons topp.
Men jag ska sannerligen
göra dig till en öken,
till städer där ingen bor.

⁷ Jag ska inviga fördärvare mot dig,
var och en med sina vapen,
och de ska hugga ner
dina ståtliga cedrar
och kasta dem i elden.

⁸ Många hednafolk ska gå förbi denna stad och
fråga varandra: "Varför har HERREN gjort så mot
denna stora stad?"

⁹ Man ska då svara: "Därför att de övergav förbundet
med HERREN sin Gud och tillbad andra gudar och
tjänade dem."

Guds dom över Shallum (Joahas)

¹⁰ Gråt inte över den döde,
sörj honom inte.
Gråt i stället över honom
som vandrar bort,
för han ska aldrig mer
komma tillbaka
och se det land där han föddes.

¹¹ För så säger HERREN om Josias son Shallum, Juda
kung som blev kung efter sin far Josia och som har

22:7 dina ståtliga cedrar Dyrbart träslag i kungens palats
(1 Kung 7:2f). **22:8** 5 Mos 29:24, 1 Kung 9:8f, 2 Krön 7:21f, Jer 16:10f.

22:11 2 Kung 23:30. **22:11** Shallum Kallades också Joahas. Var
kung under tre månader år 609 f Kr tills han fängslades av farao Neko
(2 Kung 23:33), som också hade dödat hans far Josia (2 Kung 23:29).

dragit bort från denna plats: Han ska aldrig mer komma tillbaka hit.

¹² Han ska dö på den plats dit han förts i fångenskap, och aldrig mer återse detta land.

Guds dom över Jojakim

¹³ Ve den som bygger sitt hus
med orätt
och sina salar
med orättfärdighet,
som låter sin nästa arbeta
för ingenting
och inte ger honom hans lön.

¹⁴ Ve den som säger:
”Jag vill bygga mig ett stort hus
med rymliga salar”
och gör sig stora fönster,
klär huset med cederträ
och målar det rött med dyrbar färg!

¹⁵ Är det att vara kung,
att tävla med cederträ?
Din far åt och drack,
men han utövade rätt
och rättfärdighet,
och då gick det honom väl.

¹⁶ Han skaffade rätt
åt den bedrövade och den fattige,
och då gick allt väl.
Är inte det att känna mig?
säger HERREN.

¹⁷ Men dina ögon och ditt hjärta

22:13 3 Mos 19:13, 5 Mos 24:14f, Jer 17:11, Hab 2:9, Jak 5:4. **22:14**
cederträ Dyrbart doftrikt trä från Libanons berg (jfr 1 Kung 7).

22:15 2 Kung 22:2, Pred 3:13, 5:18, Jer 42:6.

ser bara efter egen vinning
och att spilla oskyldigt blod,
att utöva förtryck och våld.

18 Därför säger HERREN så om Jojakim, Josias son,
Juda kung:

Ingen ska hålla dödsklagan
efter honom och ropa:
”O, min broder! O, min syster!”
Ingen ska hålla dödsklagan
efter honom och ropa:
”O, herre! O, hur ståtlig han var!”

19 Som man begraver en åsna
ska han begravas.
Han ska släpas bort och kastas ut,
långt utanför Jerusalems portar.

Jerusalems öde

20 Gå upp på Libanon och ropa,
höj din röst i Bashan
och ropa från Abarim,
för alla dina älskare är krossade.

21 Jag talade till dig
när det gick dig väl,
men du sade:
”Jag vill inte lyssna.”
Sådan har du varit
ända från din ungdom,

22:18 1 Kung 13:30, Jer 34:5. **22:18** Jojakim Kung i Juda 609-598
f Kr, son till den fromme Josia (vers 15). Se 2 Kung 23:34f. **22:19**
2 Krön 36:6, Jes 14:19f, Jer 36:30. **22:20** 5 Mos 32:49. **22:20**
Libanon ... Bashan ... Abarim Bergsområden i utkanten av Israel
(norr, nordost och sydost). **22:21** Jer 3:25, 6:16f.

- du har inte velat lyssna
till min röst.
- 22 Alla dina herdar
ska vallas av vinden,
och dina älskare
ska gå i fångenskap.
Då ska du vara skamsen
och förödmjukad
för all din ondskas skull.
- 23 Du som bor på Libanon
och har ditt näste i cedrarna,
hur ska du inte jämra dig
när värkarna drabbar dig
och ångest
som hos en födande kvinna!

Guds dom över Konja

- 24 Så sant jag lever, säger HERREN: Även om du Konja, Jojakims son, Juda kung, vore en signetring på min högra hand, skulle jag ändå rycka bort dig därifrån.
- 25 Jag ska överlämna dig till dem som vill ta ditt liv och som du är rädd för, nämligen Babels kung Nebukadressar och kaldeerna.
- 26 Jag ska slunga bort dig och din mor som har fött dig till ett annat land där ni inte är födda, och där ska ni dö.
- 27 De ska inte få komma tillbaka till det land dit de längtar att återvända.

22:24 2 Kung 24:6, Höga V 8:6, Hagg 2:24. **22:24** Konja Kortform för Jekonja eller Jojakin, kung under belägringen dec 598 till mars 597 f Kr då han fördes bort av Nebukadnessar (2 Kung 24:8f).

22:24 signetring Personlig stämpel för att signera (jfr Est 3:10, 8:2, Hagg 2:24). **22:25** Jer 21:7, 34:20. **22:26** 2 Kung 24:12, 15.

28 Är då denne Konja ett föraktat, krossat kärl, en kruka som ingen vill ha? Varför har han och hans avkomlingar slungats ut och kastats bort till ett land som de inte känner?

29 O land, land, land, hör HERRENS ord!

30 Så säger HERREN: Skriv upp den mannen som barnlös, som en man som inte lyckas under sin livstid. För ingen av hans avkomlingar ska lyckas sitta på Davids tron och råda över Juda i framtiden.

23

Falska herdar och Davids telning

1 Ve de herdar som fördärvar och skingrar fåren i min hjord! säger HERREN.

2 Därför säger HERREN, Israels Gud, så om de herdar som vallar mitt folk: Det är ni som har skingrat mina får och drivit bort dem och inte sett till deras bästa. Men se, jag ska straffa er för era onda gärningar, säger HERREN.

3 Jag ska själv samla dem som finns kvar av mina får ur alla de länder dit jag fördrivit dem, och jag ska föra dem tillbaka till deras betesmarker. Där ska de bli fruktsamma och föröka sig.

4 Jag ska sätta herdar över dem som ska valla dem, och de ska aldrig mer behöva vara rädda eller modlösa, och ingen av dem ska saknas, säger HERREN.

5 Se, dagar ska komma, säger HERREN,

22:28 Jer 17:4, Hos 8:8. **23:1** Jer 10:21, Hes 34:2f. **23:3** Jes 11:11f, Jer 31:8, 32:37, Hes 11:17, Sef 3:20. **23:4** Jes 40:11, Jer 3:15, Hes 34:11f, 23. **23:5** Jes 4:2, 11:1f, Jer 33:15f, Hes 17:22, Sak 3:8, 6:12.

då jag låter en rättfärdig telning
växa upp åt David.
Han ska regera som kung
och handla med vishet,
han ska utöva rätt och rättfärdighet
i landet.

⁶ I hans dagar ska Juda bli frälst
och Israel bo i trygghet,
och detta är det namn
man ska ge honom:
HERREN vår rättfärdighet.

⁷ Se, dagar ska komma, säger HERREN, då man inte
mer ska säga: "Så sant HERREN lever, han som förde
Israels barn upp ur Egyptens land",

⁸ utan: "Så sant HERREN lever, han som förde
ättlingarna av Israels hus upp ur landet i norr och
hämtade dem ur alla andra länder dit jag fördrivit
dem." Så ska de få bo i sitt land.

Mot de falska profeterna

⁹ Om profeterna:

Mitt hjärta vill brista i mitt bröst,
alla mina ben darrar.
Jag är som en berusad man,
som en man omtöcknad av vin,
på grund av HERREN
och hans heliga ord.

¹⁰ För landet är fullt

23:5 telning Ordet betyder "rotskott" (Jes 11:1) och användes om en rättmätig tronföljare. Här en profetia om Messias, Davids ättling (jfr Sak 6:12, Luk 1:32, Upp 22:16). **23:6** Jes 45:17, 25, Jer 32:37, 33:16, Sak 14:11. **23:7** Jer 16:14f. **23:9** Jer 8:18, Hab 3:16. **23:10** Jes 24:6, Jer 12:4.

av äktenskapsbrytare,
 på grund av förbannelsen
 ligger landet sörjande
 och betesmarkerna i öknen
 är förtorkade.
 De strävar mot det som är ont
 och har sin styrka i orätt.

11 För både profeter och präster
 är gudlösa.

Även inne i mitt hus
 finner jag deras ondska,
 säger HERREN.

12 Därför ska deras väg för dem
 bli som hala stigar i mörkret.
 De ska drivas bort,
 och där ska de falla.
 För jag ska låta olycka drabba dem
 det år deras straff kommer,
 säger HERREN.

13 Också hos Samarias profeter
 har jag sett dåraktiga ting:
 De profeterade i Baals namn
 och vilseledde mitt folk Israel.

14 Och hos Jerusalems profeter
 har jag sett förskräckliga ting.
 De begår äktenskapsbrott
 och ljuger,
 de uppmuntrar dem som gör ont
 så att ingen vänder om

23:10 förbannelsen Annan Översättning (så Septuaginta): "dem" (äktenskapsbrytarna). **23:12** Ps 35:6, Jer 11:23. **23:14** 1 Mos 13:13, 5 Mos 32:32, Jes 1:10, 3:9, Hes 13:22, 16:48.

från sin ondska.
De är alla för mig som Sodom
och stadens invånare
som Gomorras.

15 Därför säger HERREN Sebaot så
om profeterna:
Jag ska ge dem malört att äta
och förgiftat vatten att dricka,
för från Jerusalems profeter
har gudlöshet gått ut
över hela landet.

16 Så säger HERREN Sebaot:
Lyssna inte på profeternas ord
när de profeterar för er,
för de bedrar er.
De talar sina egna hjärtans syner,
inte vad som kommer
från HERRENS mun.

17 Om och om igen säger de
till dem som föraktar mig:
”HERREN har sagt:
Det ska gå er väl.”
Och till alla som följer
sitt hårda hjärta säger de:
”Ingen olycka ska drabba er.”

18 Men vem har stått med
i HERRENS råd,
sett och hört hans ord?
Och vem har lyssnat till hans ord

23:15 Jer 8:14, 9:15, Hes 13:2. **23:16** Jer 14:14, 27:9, 14, Hes 13:2f,
Matt 7:15. **23:17** Jer 6:14, 8:11, Hes 13:10, Amos 9:10, Mika 3:11.
23:18 Job 15:8, Jes 40:13, Amos 3:7, Rom 11:34, 1 Kor 2:16.

och hört det?

- 19 Se, HERRENS stormvind bryter fram,
full av vrede, en virvlande storm!
Den virvlar ner
över de ogudaktigas huvuden.
- 20 HERRENS vrede
ska inte vända tillbaka
förrän han har utfört och fullbordat
sitt hjärtas tankar.
I den yttersta tiden
ska ni inse och förstå det.
- 21 Jag har inte sänt dessa profeter,
ändå rusade de i väg.
Jag har inte talat till dem,
ändå profeterade de.
- 22 Hade de stått med i mitt råd,
skulle de ha förkunnat mina ord
för mitt folk
för att få dem att vända om
från sina onda vägar
och sina onda gärningar.
- 23 Är jag bara Gud på nära håll, säger HERREN, och
inte också Gud långt borta?
- 24 Eller kan någon gömma sig på ett så hemligt
ställe att jag inte ser honom? säger HERREN. Är
inte jag den som uppfyller himmel och jord? säger
HERREN.

23:19 Ps 11:6, Jer 25:32, 30:23f, Amos 1:14. **23:21** Jer 14:14f, 27:15,
28:15, 29:9. **23:23** Apg 17:27f. **23:24** 1 Kung 8:27, Ps 139:7f,
Jer 16:17, Amos 9:2f.

25 Jag har hört vad profeterna säger, de som profeterar lögn i mitt namn: ”Jag har haft en dröm, jag har haft en dröm!”

26 Hur länge? Vad har profeterna i hjärtat, lögnprofeterna som profeterar sina egna hjärtans bedrägeri?

27 De tänker att de med sina drömmar som de berättar för varandra ska få mitt folk att glömma mitt namn, liksom deras fäder glömde mitt namn för Baal.

28 Den profet som har haft en dröm kan berätta en dröm. Men den som har tagit emot mitt ord, han ska troget tala mitt ord. Vad är halm mot säd? säger HERREN.

29 Är inte mitt ord som en eld, säger HERREN, och som en slägga som krossar klippan?

30 Se, därför är jag emot profeterna, säger HERREN, de som stjäla mina ord från varandra.

31 Jag är emot profeterna, säger HERREN, de som bär fram sin egen tungas ord och säger: ”Så säger HERREN.”

32 Jag är emot dem som profeterar falska drömmar, säger HERREN. När de berättar dem vilseleder de mitt folk med sina lögner och sitt skryt. Det är inte jag som har sänt dem eller gett dem något uppdrag, och de kan inte hjälpa detta folk, säger HERREN.

Falska ”tungor”

23:27 Dom 3:7, 8:33. **23:29** Jer 5:14, 20:9, 1 Kor 3:13, Hebr 4:12.

23:30 5 Mos 18:20. **23:31** Hes 13:6, 22:28. **23:32** Sef 3:4.

³³ När detta folk eller en profet eller präst frågar dig: "Vad säger HERRENS tunga?", ska du säga dem vad som är den verkliga tungan. Och jag ska kasta bort er, säger HERREN.

³⁴ Den profet eller präst eller den av folket som säger "HERRENS tunga", den mannen och hans hus ska jag straffa.

³⁵ Så ska ni säga till varandra er emellan: Vad har HERREN svarat? eller: Vad har HERREN sagt?

³⁶ Men "HERRENS tunga" ska ni inte mer nämna. För var och en ska då hans eget ord bli en "tunga", eftersom ni förvränger orden från den levande Guden, HERREN Sebaot, vår Gud.

³⁷ Så ska du säga till profeten: Vad har HERREN svarat dig? eller: Vad har HERREN talat?

³⁸ Men om ni säger "HERRENS tunga", då säger HERREN så: Ni använder det ordet, "HERRENS tunga", fastän jag har sänt bud till er och sagt till er: Ni ska inte säga "HERRENS tunga".

³⁹ Därför ska jag nu glömma er helt och kasta bort er från mitt ansikte, både er och staden som jag gett er och era fäder.

⁴⁰ Och jag ska låta evig vanära drabba er, en evig skam som aldrig ska glömmas.

24

Två korgar fikon

23:33 tunga Hebr. massábetyder både "profetisk utsaga" och "tung börda". **23:33** vad som är den verkliga tungan Annan Översättning (Septuaginta): "att ni är bördan". **23:39** glömma er helt Andra handskrifter (så Septuaginta): "lyfta upp er". **23:40** Jer 20:11.

¹ När Babels kung Nebukadressar hade fört bort Juda kung Jekonja, Jojakims son, från Jerusalem tillsammans med Juda furstar och hantverkarna och smederna och tagit med dem till Babel, visade HERREN mig två korgar med fikon uppställda framför HERRENS tempel.

² I den ena korgen fanns mycket goda fikon, tidigt mogna fikon. I den andra korgen fanns mycket dåliga fikon, så dåliga att de inte gick att äta.

³ Och HERREN sade till mig: "Vad ser du, Jeremia?" Jag svarade: "Fikon. De goda fikonen är mycket goda, men de dåliga fikonen är mycket dåliga, så dåliga att de inte går att äta."

⁴ Då kom HERRENS ord till mig. Han sade:

⁵ "Så säger HERREN, Israels Gud: Så som man ser på de goda fikonen ska jag se med välvilja på dem som förts bort från Juda, som jag skickat bort från denna plats till kaldeernas land.

⁶ Jag ska låta mitt öga vaka över dem med godhet och låta dem komma tillbaka till detta land. Jag ska bygga upp dem och inte riva ner dem, plantera dem och inte rycka upp dem.

⁷ Och jag ska ge dem ett hjärta som känner mig, att jag är HERREN. De ska vara mitt folk och jag ska

24:1 2 Kung 24:15f, 2 Krön 36:9f. **24:1** fört bort Denna grupp fördes bort år 597 f Kr (se 2 Kung 24:8f). Hesekiel profeterade för dem från 593 f Kr. **24:2** Jer 29:17, Mika 7:1, Nah 3:12. **24:2** tidigt mogna fikon Fjolårsgrenarnas fikon är mogna redan vid pingst (jfr Mark 11:13 med not), årets tre månader senare. **24:5** Sak 13:9. **24:6** Jer 31:28, 32:37, Hes 11:17, Amos 9:15. **24:7** 5 Mos 30:6, Jer 30:22, 31:33f, 32:38f, Hes 11:19f, 36:26f, Hebr 8:10.

vara deras Gud, för de ska vända om till mig av hela sitt hjärta.

⁸ Men så som man gör med dåliga fikon som är så dåliga att de inte går att äta, säger HERREN, på samma sätt ska jag göra med Juda kung Sidkia, hans furstar och dem som är kvar i Jerusalem, både de som är kvar här i landet och de som bor i Egypten.

⁹ På alla orter dit jag fördriver dem ska jag utlämna dem till skräck och olycka i alla riken på jorden, till en skam och ett ordspråk, till en nidvisa och en förbannelse.

¹⁰ Jag ska sända svärd, svält och pest bland dem tills de utrotas ur landet som jag gett dem och deras fäder.”

25

Profetia om sjuttioårig fångenskap

¹ Detta ord kom till Jeremia om hela Juda folk i Juda kung Jojakims, Josias sons, fjärde regeringsår, som var Babels kung Nebukadressars första regeringsår.

² Detta är vad profeten Jeremia talade till hela Juda folk och Jerusalems alla invånare:

³ Ända från Juda kung Josias, Amons sons, tret-

24:8 2 Kung 25:2f, Jer 29:17f, 43:5f. **24:8** Sidkia Regerade 597-587 f Kr. Sidkia betyder "Herren är min rättfärdighet" (jfr 23:6). Se 2 Kung 24:18f, 2 Krön 36:11f. **24:9** 5 Mos 28:25, 37, 1 Kung 9:7, 2 Krön 7:20, Jer 25:9, 18, 42:17f, 44:12, Hes 5:15. **24:10** Jer 14:12, 18, 29:18, 42:17, Hes 6:12, 14:21. **25:1** Jer 1:2, 36:1, 46:2. **25:1** Nebukadressars första regeringsår År 605 f Kr, när han besegrade Egyptens armé vid Karkemish (kap 46) och tog över hela Melanöstern (jfr Dan 1:1 med not). **25:3** Jer 1:2, 2 Krön 34:1f.

tonde regeringsår och till i dag, i tjugotre år, har HERRENS ord kommit till mig. Jag har talat till er gång på gång, men ni har inte velat höra.

⁴ HERREN har sänt er alla sina tjänare profeterna gång på gång, men ni har inte lyssnat eller vänt örat till för att höra.

⁵ De sade: "Vänd om, var och en från sin onda väg och sina onda gärningar! Då ska ni få bo kvar i landet som HERREN har gett er och era fäder för all framtid.

⁶ Följ inte andra gudar för att tjäna och tillbe dem, och väck inte min vrede med era händers verk. Då ska jag inte låta någon olycka drabba er."

⁷ Men ni har inte lyssnat till mig, säger HERREN, utan väckt min vrede med era händers verk till er egen olycka.

⁸ Därför säger HERREN Sebaot så: Eftersom ni inte har lyssnat till mina ord,

⁹ ska jag kalla på alla folkstammarna i norr, säger HERREN, och jag ska skicka efter min tjänare Nebukadressar, Babels kung. Och jag ska låta dem anfalla detta land och dem som bor här och alla hednafolken runt omkring. Jag ska viga dem åt förintelse, och de ska bli till häpnad och åtlöje och evig ödeläggelse.

¹⁰ Jag ska bland dem göra slut på jubelrop och

25:4 2 Kung 17:13f, Jer 7:13, 25f, 26:5, 35:15, 44:4f. **25:5** Jer 18:11, 35:15, Hes 14:6, 18:30, Sak 1:4. **25:6** 5 Mos 8:19, 2 Kung 17:35, Jes 3:9, Jer 7:6, 35:15. **25:7** Jes 3:9, Jer 2:17, 32:30f. **25:9** Jer 1:15, 27:6, 28:14, 43:10. **25:9** min tjänare Nebukadressar Använd för Guds dom (liksom Assur i Jes 10:5). Nebukadnessar erkände också själv till slut Guds överhöghet (Dan 3:28f, 4:31f). **25:10** Jer 7:34, 16:9, 33:11, Upp 18:22f.

glädjerop, rop för brudgum och rop för brud, kvarnens buller och lampans ljus.

¹¹ Hela detta land ska ödeläggas och förstöras, och dessa länder ska tjäna Babels kung i sjuttio år.

¹² Men när sjuttio år har gått ska jag straffa Babels kung och folket där för deras missgärning, säger HERREN, och kaldeernas land ska jag göra till en ödemark för all framtid.

¹³ Jag ska låta alla de ord som jag talat mot det landet gå i uppfyllelse, allt som är skrivet i denna bok och som Jeremia har profeterat mot alla hednafolk.

¹⁴ Också dem ska mäktiga folk och stora kungar lägga under sig, och jag ska ge dem efter deras gärningar och deras händers verk.

Guds dom över folken

¹⁵ För så sade HERREN, Israels Gud, till mig: ”Ta denna bägare med vredesvin ur min hand och låt alla hednafolk dit jag sänder dig dricka av den.

¹⁶ De ska dricka så att de raglar och förlorar förståndet på grund av det svärd som jag ska sända bland dem.”

¹⁷ Och jag tog bägaren ur HERRENS hand och gav åt alla folk dit HERREN sände mig att dricka.

25:11 tjäna Babels kung i sjuttio år Kanske räknat från ca 609 f Kr, då Nebukadnessars far Nabopolassar krossade Assyriens sista motståndsfäste (jfr 2 Kung 23:29 med not) och fick makten i regionen, till 539 f Kr då perserna intog Babel (Dan 5, Esra 1). **25:12** 2 Krön 36:21f, Esra 1:1, Jer 29:10, Dan 9:2, Sak 1:12. **25:15** Jer 48:26, 51:7, Upp 14:10, 16:19. **25:17** gav åt alla folk De uppräknade områdena (18-25) härjades alla av Nebukadnessar. De låg i Negev och Gaza (20), Jordanien (21), Libanon och Cypern (21-22), norra Arabien (23-24) och Iran (25).

¹⁸ Det var Jerusalem med Juda städer, dess kungar och furstar, för att göra dem till en ödemark och till häpnad och åtlöje och till en förbannelse, som nu har skett,

¹⁹ sedan farao, Egyptens kung, hans tjänare, hans furstar och allt hans folk

²⁰ och alla blandade stammar där, alla kungar i landet Us och alla kungar i filisteernas land, både Ashkelon, Gaza, Ekron och dem som finns kvar i Ashdod,

²¹ vidare Edom, Moab och ammoniterna och alla kungar i Tyrus,

²² alla kungar i Sidon och kungarna i kustländerna på andra sidan havet,

²³ dessutom Dedan, Tema, Bus och alla som har kantklippt hår,

²⁴ alla kungar i Arabien och alla kungar över de blandade stammar som bor i öknen

²⁵ samt alla kungar i Simri, alla kungar i Elam och alla kungar i Medien,

²⁶ och alla kungar i landet i norr – både dem som bor nära och dem som bor långt borta, den ene såväl som den andre – och alla andra riken i världen över jordens yta. Och Sheshaks kung ska dricka efter dem.

²⁷ Du ska säga till dem: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Drick, så att ni blir druckna och spyr och faller utan att kunna resa er, på grund av det

25:19 Jer 46:2f. **25:20** Jer 47:1f. **25:21** Jer 48:1f, 49:1f, 7f.

25:22 Jes 23:1f, Jer 9:26. **25:26** Jer 51:41, Hab 2:15f. **25:26** Sheshak är ett kryptogram för Babel. Det hebreiska alfabetets första bokstav ersätts med den sista, den andra med den näst sista osv. **25:27** Jer 51:7, Hes 21:4f.

svärd som jag ska sända bland er.

²⁸ Men om de inte vill ta emot bågaren ur din hand och dricka, så säg till dem: Så säger HERREN Sebaot: Ni måste dricka!

²⁹ För se, jag ska börja straffdomen med den stad som är uppkallad efter mitt namn. Skulle då ni bli ostraffade? Nej, ni ska inte bli ostraffade, utan jag ska kalla på ett svärd mot jordens alla invånare, säger HERREN Sebaot.

³⁰ Allt detta ska du profetera för dem och säga till dem:

HERREN ryter från höjden,
han höjer sin röst
från sin heliga boning.
Han ryter högt över sitt land
och höjer skörderop
som en vintrampare
över jordens alla invånare.

³¹ Larmet hörs till jordens ände,
för HERREN går till rätta
med hednafolken,
han ska döma allt kött.
De ogudaktiga överlämnar han
åt svärdet, säger HERREN.

³² Så säger HERREN Sebaot:
Se, en ofärd går ut
från folk till folk
och en väldig storm stiger upp

- från jordens yttersta ände.
33 De som blir slagna av HERREN
på den dagen
ska ligga från jordens ena ände
till den andra.
Man ska inte hålla dödsklagan
efter dem,
inte samla upp och begrava dem,
utan de ska bli gödsel på marken.
- 34 Jämra er, ni herdor, och klaga!
Vältra er på marken,
ni ledare för hjorden,
för tiden är inne
då ni ska slaktas.
Ni ska skingras
och falla som ett fint kärl.
- 35 Ingen tillflykt finns för herdarna,
ingen möjlighet att komma undan
för hjordens ledare.
- 36 Hör herdarna ropa
och ledarna för hjorden jämra sig,
för HERREN ödelägger
deras betesmark
- 37 och de fridfulla ängarna förstörs
på grund av HERRENS
brinnande vrede.
- 38 Likt ett ungt lejon
drar han ut ur sitt snår.
Deras land blir en ödemark
på grund av förtryckarens svärd

25:33 Jes 66:16, Jer 8:2, 9:22, 16:4. 25:34 ett fint kärl Andra hand-
skrifter (Septuaginta): "fina baggar". 25:35 Job 11:20, Amos 2:14.

och hans brinnande vrede.

26

Jeremia hotas till livet

¹ I början av Juda kung Jojakims, Josias sons, regering kom detta ord från HERREN. Han sade:

² "Så säger HERREN: Ställ dig i förgården till HERRENS hus och tala till alla Juda städer, till dem som kommer för att tillbe i HERRENS hus. Tala till dem alla de ord som jag befäller dig att tala. Ta inte bort något från dem.

³ Kanske kommer de att lyssna och vända om var och en från sin onda väg. Då ska jag ångra det onda som jag har i sinnet att göra med dem på grund av deras onda gärningar.

⁴ Du ska säga till dem: Så säger HERREN: Om ni inte vill lyssna på mig och vandra efter den lag som jag förelagt er

⁵ och höra vad mina tjänare profeterna talar, dem som jag sänder er och gång på gång har sänt er fast ni inte har lyssnat,

⁶ då ska jag göra med detta hus som jag gjorde med Shilo. Och denna stad ska jag göra till en förbannelse för alla jordens folk."

⁷ Prästerna och profeterna och allt folket hörde Jeremia tala dessa ord i HERRENS hus.

⁸ När Jeremia hade slutat tala allt som HERREN hade befallt honom att säga till folket, grep

26:1 I början av ... Jojakims ... regering År 609 f Kr, då Jerusalem just hade plundrats av Egypten (se 2 Kung 23:34f). **26:2** 5 Mos 4:2, Jer 7:2. **26:3** Jes 1:19, Jer 18:8, 11, 36:3, 7, Jona 3:10. **26:5** 2 Kung 17:13f, Jer 7:13f, 25:4, 35:15. **26:6** 1 Sam 4:3, 11, Ps 78:60, Jer 7:12, 14, 24:9.

prästerna, profeterna och allt folket honom och sade: "Du ska dö!

⁹ Hur vågar du profetera i HERRENS namn och säga: Det ska gå för detta hus som för Shilo, och denna stad ska ödeläggas så att ingen bor där mer?" Och allt folket gaddade ihop sig mot Jeremia i HERRENS hus.

¹⁰ När Juda furstar hörde det, gick de från kungens hus upp till HERRENS hus och satte sig vid ingången till HERRENS nya port.

¹¹ Då sade prästerna och profeterna till furstarna och till allt folket: "Den här mannen förtjänar att dö! Ni har ju hört med egna öron hur han profeterat mot denna stad."

¹² Men Jeremia svarade alla furstarna och allt folket: "HERREN har sänt mig att profetera mot detta hus och denna stad allt det som ni har hört.

¹³ Ändra nu ert liv och era gärningar och hör HERREN er Guds röst. Då kommer HERREN att ångra det onda han har talat mot er.

¹⁴ Och vad mig angår är jag i er hand. Gör med mig vad ni anser vara gott och rätt.

¹⁵ Men det ska ni veta att om ni dödar mig, så drar ni oskyldigt blod över er och över denna stad och över dem som bor här. För det är i sanning HERREN som har sänt mig till er för att säga er allt detta."

¹⁶ Då sade furstarna och allt folket till prästerna och profeterna: "Den här mannen förtjänar inte att dö, för han har talat till oss i HERREN vår Guds namn."

26:11 Jer 38:4, Matt 26:66, Mark 14:64, Apg 6:13. **26:13** Jer 7:3, 18:8, 35:15. **26:15** Ords 6:16f, Jer 7:6, Jona 1:14, Matt 23:35, 27:25.

17 Några av de äldste i landet reste sig då och sade till folkets hela församling:

18 ”Mika från Moreshet profeterade på Juda kung Hiskias tid och sade till hela Juda folk: Så säger HERREN Sebaot:

Sion ska plöjas upp till en åker,
Jerusalem bli en stenhop
och tempelberget
en skogbevuxen höjd.

19 Men lät Juda kung Hiskia med hela Juda döda honom? Fruktade han inte i stället HERREN och bad till honom, så att HERREN ångrade det onda som han hade talat emot dem? Drar vi inte själva över oss mycket ont nu?”

Profeten Uria

20 Där fanns också en annan man som profeterade i HERRENS namn, Uria, Shemajas son, från Kirjat-Jearim. Han profeterade mot denna stad och detta land, precis som Jeremia hade gjort.

21 När då kung Jojakim med alla sina hjältar och alla furstar hörde vad han sade, ville han döda honom. Men när Uria fick höra det blev han förskräckt och flydde sin väg och kom till Egypten.

22 Då sände kung Jojakim några män till Egypten: Elnatan, Akbors son, och några andra tillsammans med honom.

23 De hämtade Uria från Egypten och förde honom till kung Jojakim.

26:18 Jer 9:11, Mika 1:1, 3:12. **26:18** Mika ... profeterade på Juda kung Hiskias tid Ca hundra år tidigare (se Mika 3:12). **26:22** Jer 36:12, 25.

Han lät döda honom med svärd och kastade hans döda kropp på den allmänna begravningsplatsen.

²⁴ Men Ahikam, Shafans son, höll sin hand över Jeremia, så att man inte lämnade honom i folkets våld för att dödas.

27

Profetia om det babyloniska oket

¹ I början av Juda kung Sidkias, Josias sons, regering kom detta ord till Jeremia från HERREN. Han sade:

² Så har HERREN sagt till mig: Gör dig ett ok med remmar och sätt det på din hals.

³ Sänd det sedan till Edoms kung, Moabs kung, ammoniternas kung, Tyrus kung och Sidons kung genom de sändebud som har kommit till Jerusalem, till kung Sidkia av Juda.

⁴ Befall dem att säga till sina herrar: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Så ska ni säga till era herrar:

⁵ Jag är den som genom min stora kraft och min uträckta arm har skapat jorden med de människor och djur som är på den, och jag ger den åt vem jag vill.

⁶ Nu har jag gett alla dessa länder i min tjänare Nebukadnessars hand, Babels kung. Också

26:24 2 Kung 22:12, 14, 25:22, Jer 39:14. **27:1** Jer 28:1, 36:1. **27:11** början År 594 f Kr (jfr 28:1) var Babel upptaget med inre strider, och Israels grannfolk (vers 3) diskuterade ett uppror mot stormakten (2 Kung 25:1). **27:1** Sidkias Andra handskrifter: "Jojakims" (men jfr vers 3). **27:5** Jer 32:17, Dan 4:29. **27:6** Jer 21:7, 28:14, Dan 2:37f, 4:22.

markens djur har jag gett honom, för att de ska tjäna honom.

⁷ Alla hednafolk ska tjäna honom och hans son och hans sonson, tills tiden kommer också för hans land då många folk och stora kungar ska lägga honom under sig.

⁸ Men om något folk eller rike inte vill tjäna Babels kung Nebukadnessar och inte vill böja sin nacke under den babyloniske kungens ok, då ska jag straffa det folket med svärd, svält och pest, säger HERREN, tills jag har utrotat dem genom hans hand.

⁹ Lyssna därför inte på era profeter och spåmän, era drömtydare, teckentydare och trollkarlar när de säger till er: ”Ni ska inte tjäna Babels kung.”

¹⁰ De profeterar lögn för er, och därför ska ni föras långt bort från ert land. Jag ska driva bort er och ni ska gå under.

¹¹ Men det folk som böjer sin nacke under den babyloniske kungens ok och tjänar honom, ska jag låta bo kvar i sitt land, säger HERREN, så att de kan bruka det och bo där.

¹² På samma sätt talade jag till Juda kung Sidkia. Jag sade: Böj er nacke under den babyloniske kungens ok och tjäna honom och hans folk, så ska ni få leva.

27:7 Jer 25:12, 14, 44:30. **27:7** hans son och hans sonson Sonen Amel-Marduk (562-560 f Kr, 2 Kung 25:27) mördades av Nebukadnessars svärson Nergal-Sareser (560-556 f Kr, 39:3), vars son Labashi-Marduk regerade endast några månader 556 f Kr innan han mördades av Nabonidus som blev Babels siste kung (556-539 f Kr, se not till Dan 5:1). **27:9** Jer 14:14f, 23:16, 29:8f.

13 Varför vill du och ditt folk dö genom svärd, svält och pest, så som HERREN har sagt att det ska gå för det folk som inte vill tjäna Babels kung?

14 Hör alltså inte på de profeter som säger till er: ”Ni ska inte tjäna Babels kung”, för de profeterar lögn för er.

15 Jag har inte sänt dem, säger HERREN. De profeterar lögn i mitt namn och därför måste jag driva bort er så att ni går under tillsammans med de profeter som profeterar för er.

16 Till prästerna och till hela detta folk talade jag och sade: Så säger HERREN: Lyssna inte på era profeters ord, när de profeterar för er och säger: ”Se, de kärll som hör till HERRENS hus ska nu snart föras tillbaka från Babel”, för de profeterar lögn för er.

17 Hör inte på dem utan tjäna Babels kung, så ska ni få leva. Varför ska denna stad bli en öde stad?

18 Om de verkligen är profeter och har HERRENS ord, så låt dem vädja till HERREN Sebaot att de kärll som ännu är kvar i HERRENS hus och i Juda kungs hus och i Jerusalem inte förs bort till Babel.

19 För så säger HERREN Sebaot om pelarna, havet, tvättställen och det övriga som ännu är kvar här i staden,

20 det som Babels kung Nebukadnessar inte tog

27:15 Jer 14:14, 23:21, 25, 29:9. **27:16** 2 Kung 24:13, 2 Krön 36:7, 10, Jer 28:3. **27:16** kärll Gudstjänstföremål av silver och guld (se 1 Kung 7:48f) som fördes bort av Nebukadnessar år 605 f Kr (Dan 1:2, 5:2) och 597 f Kr (vers 20). De återfördes först ca 538 f Kr (Esra 1:7). **27:19** 1 Kung 7:15, 23, 27, 2 Kung 25:13f. **27:19** pelarna, havet, tvättställen Stora kopparföremål (se 1 Kung 7:15f). **27:20** 2 Kung 24:12f, Jer 24:1.

med sig när han förde bort Juda kung Jekonja, Jojakims son, från Jerusalem till Babel tillsammans med alla de förnämsta i Juda och Jerusalem -

²¹ ja, så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, om de föremål som ännu är kvar i HERRENS hus och i Juda kungs hus och i Jerusalem:

²² De ska föras till Babel och bli kvar där ända till den dag då jag tar mig an dem, säger HERREN, och för dem tillbaka upp till denna plats.

28

Den falske profeten Hananja

¹ Men i samma år, i början av Juda kung Sidkias regering, i femte månaden av hans fjärde regeringsår, talade profeten Hananja, Asurs son, från Gibeon till mig i HERRENS hus inför prästerna och allt folket. Han sade:

² ”Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Jag ska bryta sönder den babyloniske kungens ok.

³ Inom två år ska jag föra tillbaka hit alla de föremål i HERRENS hus som Babels kung Nebukadnessar tog från denna plats och förde till Babel.

⁴ Och Juda kung Jekonja, Jojakims son, och alla fångar från Juda som kom till Babel ska jag föra tillbaka till denna plats, säger HERREN. För jag ska bryta sönder den babyloniske kungens ok.”

27:22 2 Krön 36:22f, Esra 1:1, 7, Jer 29:10. **28:1** femte månaden av hans fjärde regeringsår Juli-augusti 593 f Kr. **28:1** Gibeon Större stad ca 1 mil norr om Jerusalem, inte långt från Jeremias hemby Anatot. **28:3** 2 Krön 36:10, Jer 27:16, Dan 1:2. **28:4** 2 Kung 24:12f.

⁵ Men profeten Jeremia svarade profeten Hananja inför prästerna och allt folket som stod i HERRENS hus.

⁶ Profeten Jeremia sade: "Amen! Må HERREN göra så. Må HERREN uppfylla de ord som du har profeterat och från Babel föra tillbaka till denna plats de föremål som fanns i HERRENS hus, liksom alla fångarna.

⁷ Men hör detta ord som jag talar till dig och allt folket:

⁸ Gamla tiders profeter, de som varit före mig och dig, har profeterat om krig, olycka och pest mot många länder och mot stora riken.

⁹ Men om den profet som profeterar välgång verkligen är sänd av HERREN, det vet man först när hans ord har gått i uppfyllelse."

¹⁰ Då tog profeten Hananja oket från profeten Jeremias nacke och bröt sönder det.

¹¹ Och Hananja sade inför allt folket: "Så säger HERREN: Just så ska jag inom två år ta den babyloniske kungen Nebukadnessars ok från nacken på alla hednafolk och bryta sönder det." Då gick profeten Jeremia sin väg.

¹² Men sedan profeten Hananja hade tagit oket från profeten Jeremias nacke och brutit sönder det, kom HERRENS ord till Jeremia:

¹³ "Gå och säg till Hananja: Så säger HERREN: Du har brutit sönder ett ok av trä, men i dess ställe har du gjort ett ok av järn.

¹⁴ För så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Jag

har lagt ett ok av järn på alla dessa hednafolks nacke, för att de ska tjäna Babels kung Nebukadnessar, och de ska tjäna honom. Jag har också gett honom markens djur.”

¹⁵ Profeten Jeremia sade vidare till profeten Hananja: ”Hör på, Hananja! HERREN har inte sänt dig. Du har fått detta folk att lita på en lögn.

¹⁶ Därför säger HERREN så: Se, jag ska ta bort dig från jordens yta. I år ska du dö, för du har predikat avfall från HERREN.”

¹⁷ Och profeten Hananja dog samma år, i sjunde månaden.

29

Jeremias brev till judarna i Babel

¹ Detta är vad som stod i det brev som profeten Jeremia sände från Jerusalem till de äldste som ännu levde kvar i fångenskapen och till prästerna, profeterna och allt folket, dem som Nebukadnessar hade fört bort från Jerusalem till Babel,

² sedan kung Jekonja hade lämnat Jerusalem tillsammans med drottningmodern och hovmännen, Juda och Jerusalems furstar samt hantverkarna och smederna.

³ Jeremia sände brevet med Eleasa, Shafans son, och Gemarja, Hilkias son, när Juda kung Sidkia sände dem till Babels kung Nebukadnessar. Brevet löd:

28:15 Jer 14:14, 23:21, 29:31f. **28:16** 5 Mos 13:6f, Jer 29:31f.

29:1 brev Jeremias brev bevarades som helig skrift och lästes fortfarande av Daniel år 539 f Kr (Dan 9:2). **29:2** 2 Kung 24:12f, Jer 24:1.

⁴ Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, till alla de fångar som jag har låtit föra bort från Jerusalem till Babel:

⁵ Bygg hus och bo i dem, plantera trädgårdar och ät deras frukt.

⁶ Ta er hustrur och föd söner och döttrar, ta hustrur åt era söner och gift bort era döttrar, så att de föder söner och döttrar. Föröka er där och bli inte färre.

⁷ Och sök den stads bästa dit jag har fört er i fångenskap och be för den till HERREN. När det går väl för den, går det också väl för er.

⁸ För så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Låt er inte luras av de profeter som finns bland er, inte heller av era spåmän, och lyssna inte till de drömmar som ni drömmer,

⁹ för de profeterar lögn för er i mitt namn. Jag har inte sänt dem, säger HERREN.

¹⁰ För så säger HERREN: När sjuttio år har gått för Babel ska jag ta mig an er och uppfylla mitt löfte att föra er tillbaka till denna plats.

¹¹ Jag vet vilka tankar jag har för er, säger HERREN, nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp.

¹² Ni ska kalla på mig och komma och be till mig, och jag ska höra er.

¹³ Ni ska söka mig, och ni ska också finna mig om ni söker mig av hela ert hjärta.

29:8 Jer 27:9f, 14f. **29:9** Jer 14:14, 23:21, 28:15. **29:10**
2 Krön 36:21f, Esra 1:1, Jer 25:12, 27:22, Dan 9:2, Sak 1:12. **29:10**
sjuttio år ... för Babel Ca år 609-539 f Kr (se not till 25:11). **29:11**
Ords 23:18, 24:20, Jer 31:17. **29:12** Ps 50:15, Jer 33:3, Matt 7:7.
29:13 5 Mos 4:29, 1 Krön 28:9, Jer 24:7, Joel 2:12, Luk 11:9.

14 För jag ska låta er finna mig, säger HERREN. Jag ska göra slut på er fångenskap och samla er från alla de folk och alla de orter dit jag har drivit bort er, säger HERREN. Jag ska låta er komma tillbaka till den plats från vilken jag förde er bort som fångar.

15 Men ni säger: ”HERREN har låtit profeter uppstå åt oss i Babel.”

16 För så säger HERREN till den kung som sitter på Davids tron och till allt det folk som bor i denna stad, era bröder som inte har gått bort i fångenskap tillsammans med er,

17 ja, så säger HERREN Sebaot: Se, jag ska sända svärd, svält och pest mot dem och låta dem räknas som odugliga fikon, så dåliga att man inte kan äta dem.

18 Jag ska förfölja dem med svärd, svält och pest och göra dem till ett avskräckande exempel för alla riken på jorden, till förbannelse och häpnad, förakt och vanära bland alla de folk dit jag har drivit bort dem.

19 Ty, säger HERREN, de har inte lyssnat till mina ord, som jag har sänt till dem genom mina tjänare profeterna. Gång på gång sände jag dem, men ni har inte lyssnat, säger HERREN.

20 Men hör nu HERRENS ord, alla ni fångna som jag har sänt från Jerusalem bort till Babel:

21 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud, om Ahab, Kolajas son, och om Sidkia, Maasejas son, som profeterar lögn för er i mitt namn: Se, jag ska ge

29:14 5 Mos 30:1f, Ps 106:45, Jer 30:3, 18, 32:44, 33:7, 26, Sef 2:7.

29:17 Jer 24:3f, 27:8f. **29:18** Jer 24:9, 34:17. **29:19** Jer 7:25f, 25:4f.

dem i den babyloniske kungen Nebukadressars hand och han ska låta döda dem inför era ögon.

²² Och alla fångar från Juda som är i Babel ska från dem hämta denna förbannelse och säga: "Må HERREN göra med dig som med Sidkia och Ahab, som Babels kung lät steka i eld."

²³ För de har gjort något som är en dårskap i Israel. De har begått äktenskapsbrott med andras hustrur och har talat lögn i mitt namn, något som jag inte har befallt. Jag är den som vet det och är vittne till det, säger HERREN.

Guds dom över Shemaja

²⁴ Till nehelamiten Shemaja ska du säga:

²⁵ Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Du har sänt brev i ditt eget namn till allt folket i Jerusalem och till prästen Sefanja, Maasejas son, och alla de andra prästerna och sagt:

²⁶ "HERREN har satt dig till präst i prästen Jojadas ställe, för att det ska finnas tillsyningsmän i HERRENS hus över varje galen och självutnämnd profet, och för att du ska sätta sådana i stock och halsjärn.

²⁷ Varför har du då inte tillrättaviserat Jeremia från Anatot som uppträder som profet för er?

²⁸ Därför har han kunnat sända bud till oss i Babel och säga: Än är det lång tid kvar. Bygg hus åt er, bo i dem och plantera trädgårdar och ät deras frukt."

²⁹ Prästen Sefanja läste upp brevet för profeten Jeremia.

³⁰ Då kom HERRENS ord till Jeremia. Han sade:

29:22 Dan 3:15, 21. **29:23** Jer 23:14. **29:26** prästen Jojada Klok överstepräst på 800-talet f Kr (2 Krön 23-24).

³¹ ”Sänd bud till alla de fångna och säg: Så säger HERREN om nehelamiten Shemaja: Shemaja har profeterat för er, men jag har inte sänt honom. Han har fått er att lita på en lögn.

³² Därför säger HERREN så: Se, jag ska straffa nehelamiten Shemaja och hans efterkommande. Ingen av dem ska få bo bland detta folk, och han ska inte få se det goda som jag vill göra med mitt folk, säger HERREN, för han har predikat avfall från HERREN.”

30

Israels befrielse från Babel

¹ Detta ord kom till Jeremia från HERREN. Han sade:

² ”Så säger HERREN, Israels Gud: Skriv upp i en bokrulle alla de ord som jag har talat till dig.

³ För se, dagar ska komma, säger HERREN, då jag gör slut på fångenskapen för mitt folk Israel och Juda, säger HERREN. Jag ska låta dem komma tillbaka till det land som jag gav deras fäder. Och de ska ta det i besittning.”

⁴ Detta är vad HERREN har talat om Israel och Juda.

⁵ Så säger HERREN:

Rop av förfäran har vi hört,
fruktan och ingen frid.

⁶ Fråga och tänk:

Brukar män föda barn?
Varför ser jag då alla män

- med händerna på höfterna
som kvinnor i barnsnöd?
Varför har alla ansikten
blivit så dödsbleka?
- 7 Ve! Detta är en stor dag,
den liknar ingen annan.
Det är en tid av nöd för Jakob,
men han ska bli räddad ur den.
- 8 Och det ska ske på den dagen,
säger HERREN Sebaot,
att jag ska ta oket från din nacke
och bryta sönder det
och slita av dina band.
Inga främlingar ska längre
tvinga honom att tjäna dem,
- 9 utan de ska tjäna HERREN sin Gud
och David sin kung,
som jag ska låta uppstå åt dem.
- 10 Så var inte rädd,
min tjänare Jakob, säger HERREN,
och var inte förskräckt, Israel.
För jag ska rädda dig
ur landet i fjärran
och dina efterkommande ur landet
där de är fångna.
Jakob ska komma tillbaka
och leva i fred och trygghet,

30:7 Dan 12:1, Joel 2:11, Amos 5:18, Sef 1:18. **30:8** Jes 10:27,
Hes 34:27, Nah 1:13. **30:9** Jes 55:3, Hes 34:23, 37:24, Hos 3:5, Luk 1:69.

30:9 David sin kung, som jag ska låta uppstå åt dem Profetia
om Messias, Davids son (Matt 1:1). **30:10** Jes 41:13f, 43:5, 44:2,
Jer 46:27f.

och ingen ska skrämma honom.

- 11 För jag är med dig, säger HERREN,
för att rädda dig.
Jag ska göra slut på alla de folk
bland vilka jag spritt ut dig.
Men dig ska jag inte göra slut på,
bara tukta dig med rättvisa,
för helt ostraffad
kan jag inte lämna dig.
- 12 För så säger HERREN:
Obotlig är din skada,
oläkligt ditt sår.
- 13 Ingen tar sig an din sak
för att se om ditt sår.
Det finns inga läkemedel
och ingen läkedom för dig.
- 14 Alla dina älskare har glömt dig,
de frågar inte efter dig,
för jag har slagit dig
med en fiendes slag.
Jag har tuktat dig hårt,
för din skuld är stor
och dina synder många.
- 15 Varför ropar du över din skada?
Obotlig är din plåga.
Därför att din skuld är stor
och dina synder många
har jag gjort dig detta.

- 16 Men nu ska alla som ätit av dig
bli uppättna,
och alla dina motståndare
ska allihop gå i fångenskap.
De som har skövlut dig
ska bli skövlade,
och alla som har plundrat dig
ska jag lämna till plundring.
- 17 För jag ska låta dig bli frisk
och läka dina sår, säger HERREN,
dig som man kallar
”den fördrivna”,
”Sion som ingen frågar efter”.
- 18 Så säger HERREN:
Se, jag ska göra slut
på fångenskapen
för Jakobs hyddor
och förbarma mig
över hans boningar.
Staden ska åter byggas upp
på sin höjd,
och palatset ska stå
på sin rätta plats.
- 19 Från dem ska höras lovsång
och rop från glada människor.
Jag ska föröka dem,
och de ska inte bli färre.
Jag ska ära dem,
och de ska inte vara obetydliga.
- 20 Hans söner ska bli som förr,

30:16 Jes 33:1, Jer 2:3, 10:25.
Jer 29:14, 31:38.

30:17 Jer 8:22, 33:6, 24.

30:18

30:19 Jes 51:3.

hans församling ska bestå
inför mig,
och jag ska straffa alla
som förtrycker honom.

21 Hans ledare ska vara
en av hans egna,
hans härskare ska utgå
från hans mitt.
Jag ska låta honom komma nära
och närma sig mig –
för vem skulle annars våga sitt liv
genom att närma sig mig?
säger HERREN.

22 Och ni ska vara mitt folk,
och jag ska vara er Gud.

23 Se, HERRENS stormvind bryter fram,
full av vrede, en härjande storm!
Den virvlar ner
över de ogudaktigas huvuden.

24 HERRENS brinnande vrede
ska inte vända åter
förrän han har utfört,
förrän han har fullbordat
sitt hjärtas tankar.
I den yttersta tiden
ska ni förstå det.

31

Israels kommande frälsning

30:21 1 Mos 49:10, Sak 10:4. **30:21** skulle annars våga sitt liv Annan översättning: "kommer att viga sitt liv". **30:22** Jer 24:7, 31:1, 33, 32:38. **30:23** Jer 23:19f.

¹ På den tiden, säger HERREN, ska jag vara Gud för alla Israels släkter, och de ska vara mitt folk.

² Så säger HERREN:

Det folk
som kommer undan svärdet
finner nåd i öknen.
Israel får gå dit där jag ger det ro.

³ Fjärran ifrån uppenbarade sig

HERREN för mig:
”Med evig kärlek har jag älskat dig,
därför låter jag min nåd bli kvar
över dig.

⁴ Än en gång ska jag upprätta dig,
och du ska bli upprättad,
du jungfru Israel.

Än en gång ska du ta din tamburin
och dra ut i dans
bland dem som är glada.

⁵ Än en gång ska du

plantera vingårdar
på Samariens berg,
och de som planterar
ska själva njuta av frukten.

⁶ För det kommer en dag

då väktare ropar på Efraims berg:
Kom, låt oss dra upp till Sion,
till HERREN vår Gud.”

31:1 1 Mos 17:7, Jer 30:22, 2 Kor 6:16. **31:3** Ps 25:6, Jes 54:8, Jer 32:18. **31:3** mig Andra handskrifter (Septuaginta): ”honom” (alltså Israel). **31:4** 2 Mos 15:20, Dom 11:34, Ps 68:26, Jer 24:6, 33:7. **31:6** Jes 2:3, Mika 4:2, Sak 8:21.

- 7 För så säger HERREN:
Jubla i glädje över Jakob,
 høj fröjderop över honom
som är den främste
 bland folken.
Låt lovsången ljuda och säg:
 ”Fräls, HERRE, ditt folk,
 dem som är kvar av Israel.”
- 8 Se, jag ska hämta dem
 från landet i norr
och samla dem
 från jordens yttersta hörn.
Bland dem finns
 både blinda och halta,
både havande kvinnor
 och barnaföderskor.
En stor skara
 ska komma tillbaka hit.
- 9 Gråtande ska de komma,
men jag ska leda dem
 där de går bedjande fram.
Jag ska föra dem till vattenbäckar
 på en jämn väg
 där de inte stapplar.
För jag är en Far för Israel,
och Efraim är min förstfödde son.
- 10 Hör HERRENS ord, ni hednafolk,
och förkunna det i kustländerna
i fjärran.

31:7 Ps 14:7, 28:9. **31:7** Fräls, Herre Annan Översättning (Septuaginta): ”HERREN har frälst”. **31:9** 2 Mos 4:22, Jes 63:16, 64:7, Jer 50:4, 2 Kor 6:18. **31:9** där de går bedjande fram Ordagrant: ”med/under böner”. **31:10** Ps 23:1, Jes 40:11, Jer 23:4, Hes 34:23, 37:24, Joh 10:11.

- Säg: Han som skingrade Israel
ska också samla det
och bevara det
som en herde bevarar sin hjord.
- 11 För HERREN ska befria Jakob
och friköpa honom
från den som är starkare än han.
- 12 De ska komma
och jubla på Sions höjd
och strömma som en flod
till HERRENS goda,
till säd, vin och olja
och till unga får och oxar.
Deras själ ska vara
som en vattenrik trädgård,
och de ska inte sörja mer.
- 13 Då ska flickorna vara glada
och dansa,
unga och gamla
ska glädja sig tillsammans.
Jag ska förvandla deras sorg
till glädje
och trösta dem och glädja dem
efter deras bedrövelse.
- 14 Prästerna ska jag mätta
med utsökta rätter,
och mitt folk ska mättas
av mitt goda, säger HERREN.

Guds barmhärtighet mot Israel

- 15 Så säger HERREN:

31:12 Jes 35:10, 58:11, Hos 3:5. **31:13** Ps 30:12, 148:12f, Joh 16:20.

31:15 1 Mos 35:19, 37:35, Ps 77:3, Jer 10:20, Matt 2:18.

- Ett skri hörs i Rama,
klagan och bitter gråt.
Det är Rakel som gråter
över sina barn,
hon vägrar låta sig tröstas,
för hennes barn finns inte mer.
- 16 Men så säger HERREN:
Stilla din högljudda gråt
och tårarna från dina ögon,
för ditt verk ska få sin lön,
säger HERREN.
De ska komma tillbaka
från sina fienders land.
- 17 Det finns hopp för din framtid,
säger HERREN.
Dina barn ska komma tillbaka
till sitt land.
- 18 Jag har hört hur Efraim klagar:
”Du har tuktat mig,
jag har blivit tuktad
som en otämjd kalv.
Omvänd mig, så blir jag omvänd!
För du är HERREN min Gud.
- 19 När jag nu har vänt om
känner jag ånger,
och när jag nu besinnat mig

31:15 Rama Höjd en halvmil norr om Jerusalem där fångarna samlades 587 f Kr för transport till Babel (40:1). I närheten fanns Rakels grav (1 Sam 10:2), på vägen mot Betlehem (1 Mos 35:19). Versen citeras i Matt 2:18 som profetia om mordet på barnen i Betlehem.

31:16 Jes 40:10, Luk 7:13, 8:52, Upp 5:5. **31:17** Jer 29:11. **31:18** Ps 51:12, Jer 3:21, Klag 5:21. **31:19** Jer 3:25, Hes 21:12, 36:31.

slår jag mig på höften.
Jag både blygs och skäms
när jag nu bär
min ungdoms förnedring.”

20 Är inte Efraim min käre son,
är han inte mitt älsklingsbarn?
Närhelst jag går till rätta
med honom tänker jag på honom.
Därför ömmar mitt hjärta
för honom.
Jag måste förbarma mig
över honom, säger HERREN.

21 Sätt upp vägmärken åt dig,
skaffa dig vägs skyltar!
Lägg vägen på minnet,
stigen där du vandrade.
Vänd tillbaka, du jungfru Israel,
vänd tillbaka till dina städer här.

22 Hur länge ska du irra hit och dit,
du trolösa dotter?
HERREN vill skapa något nytt
på jorden:
En kvinna ska omsluta
en mäktig man.

23 Så säger HERREN Sebaot,

31:19 slår jag mig på höften Uttryck för sorg och smärta. **31:20**
Jes 49:13, 54:10, Hos 11:8f. **31:21** vägs skyltar Grundtexten svårtolkad.
Annan översättning: ”det bittra”. **31:22** En kvinna ska omsluta
en mäktig man Möjligen profetia om Messias (Matt 1:18, Luk 1:31f).
31:23 5 Mos 30:3, Jes 1:26, 11:9, Sak 8:3.

Israels Gud:

När jag på nytt har gjort slut
på fångenskapen
för Juda land och dess städer,

ska man än en gång
uttala detta ord:

”HERREN välsigne dig,
du rättfärdighetens boning,
du heliga berg.”

²⁴ Och Juda folk med alla sina städer
ska bo där tillsammans,
både jordbrukare
och vandrande herdar.

²⁵ För jag ska stärka trötta själar
och mätta alla utsvultna själar.

²⁶ Med det vaknade jag och såg mig om. Min sömn
hade varit skön.

²⁷ Se, dagar ska komma, säger HERREN, då jag
ska beså Israels land och Juda land med säd av
människor och med säd av djur.

²⁸ Och liksom jag har vakat över dem för att
rycka upp och riva ner, förstöra, förgöra och skada,
ska jag nu vaka över dem för att bygga upp och
plantera, säger HERREN.

²⁹ På den tiden ska man inte mer säga: ”Fäderna
åt sura druvor och barnens tänder blir ömma.”

³⁰ Nej, var och en ska dö genom sin egen
missgärning. Den som äter sura druvor får själv
ömma tänder.

31:25 Ps 23:2f, 107:9, Matt 11:28f.

31:28 Jer 1:10, 18:7, 9, 24:6.

31:29 Klag 5:7, Hes 18:2.

31:29 Fäderna åt sura druvor Ett gängse
ordspråk (se Hes 18:2). Jfr 2 Mos 20:5.

31:30 5 Mos 24:16, Jes 3:11,

Hes 18:4, 20.

Det nya förbundet

- 31 Se, dagar ska komma, säger HERREN,
då jag sluter ett nytt förbund
med Israels hus
och med Juda hus,
32 inte som förbundet jag slöt
med deras fäder
den dag då jag tog deras hand
och förde dem ut
ur Egyptens land –
förbundet med mig som de bröt
fastän jag var deras rätte herre –
säger HERREN.
- 33 Nej, detta är förbundet
som jag efter denna tid
ska sluta med Israels hus,
säger HERREN:
Jag ska lägga min lag i deras inre
och skriva den i deras hjärtan.
Jag ska vara deras Gud,
och de ska vara mitt folk.
- 34 Då ska de inte mer behöva
undervisa varandra,
ingen sin broder och säga:
"Lär känna HERREN!"
Alla ska känna mig,
från den minste av dem
till den störste, säger HERREN,
för jag ska förlåta

31:31 Jer 32:40, Hebr 8:8f. **31:31** Citeras i Hebr 8:8f och 10:16f
som profetia om det nya förbundet genom Kristi blod (jfr Luk 22:20).

31:32 2 Mos 24:3f, 5 Mos 5:2f. **31:33** Jer 24:7, Hes 11:19, 36:26,
Joh 6:45, Hebr 10:16f. **31:34** Jes 43:25, 54:13, Jer 33:8, 50:20,
Mika 7:18, Joh 6:45, Apg 10:43, Rom 11:27, Hebr 10:17.

deras missgärningar
och aldrig mer minnas
deras synder.

- 35 Så säger HERREN,
han som har satt solen
till att lysa om dagen
och ordnat månen och stjärnorna
till att lysa om natten,
han som rör upp havet
så att vågorna dånar,
HERREN Sebaot är hans namn:
- 36 Om denna ordning upphör
inför mig, säger HERREN,
först då ska Israels släkte
upphöra som folk inför mig
för alltid.
- 37 Så säger HERREN:
Om himlen därovan kan mätas
och jordens grundvalar därnere
kan utforskas,
först då ska jag förkasta
hela Israels släkte
för allt de har gjort, säger HERREN.
- 38 Se, dagar ska komma, säger HERREN, då staden
ska bli uppbyggd åt HERREN, från Hananeltornet
till Hörnporten.
- 39 Och mätsnöret ska vidare dras rätt fram mot
Garebshöjden och ska sedan vändas mot Goa.

40 Hela dalen där man har lagt lik och aska och alla fälten ner till Kidrondalen och till hörnet vid Hästporten österut ska vara helgade åt HERREN. Aldrig mer ska staden raseras eller förstöras.

32

Köp av åker under belägring

¹ Detta ord kom från HERREN till Jeremia i Juda kung Sidkias tionde regeringsår, som var Nebukadressars artonde regeringsår.

² Vid den tiden belägrade den babyloniske kungens här Jerusalem, och profeten Jeremia var instängd på vaktgården i Juda kungs hus.

³ Juda kung Sidkia hade låtit spärra in honom där och sagt: "Hur vågar du profetera och säga: Så säger HERREN: Se, jag ska ge denna stad i den babyloniske kungens hand och han ska inta den.

⁴ Och Juda kung Sidkia ska inte komma undan kaldeerna, utan han ska överlämnas i den babyloniske kungens våld och tvingas tala med honom ansikte mot ansikte och se honom öga mot öga.

⁵ Han ska föra Sidkia till Babel, och där ska han stanna tills jag tar mig an honom, säger HERREN. Och när ni strider mot kaldeerna ska ni inte ha någon framgång."

31:40 Jes 33:20. **31:40** dalen där man har lagt lik Hinnoomsdalen i sydväst, som mötte Kidrondalen i öst. **32:1** Jer 25:1, 39:1f. **32:1** Sidkias tionde regeringsår År 588 f Kr. **32:2** 2 Kung 25:1f, Jer 37:21, 38:13. **32:2** instängd på vaktgården Hit flyttades Jeremia upp från fängelsehålan (37:15f). **32:3** Jer 21:7, 27:6, 34:2f, 38:3. **32:4** 2 Kung 25:7, Jer 34:3, 38:23, 39:5, 52:9f.

⁶ Jeremia sade: ”HERRENS ord kom till mig. Han sade:

⁷ Se, Hanamel, din farbror Shallums son, ska komma till dig och säga: Köp min åker i Anatot, för du har inlösningsrätt att köpa den.”

⁸ Och min farbrors son Hanamel kom till mig på vaktgården, som HERREN hade sagt, och sade till mig: ”Köp min åker i Anatot i Benjamins land, för du har arvsrätt och inlösningsrätt till den. Köp den därför åt dig.” Då förstod jag att det var HERRENS ord,

⁹ och jag köpte åkern i Anatot av min farbrors son Hanamel och vägde upp pengarna åt honom, sjutton siklar silver.

¹⁰ Jag skrev ett köpebrev och satte sigill på det, tillkallade vittnen och vägde upp pengarna på en våg.

¹¹ Och jag tog köpebrevet, både det förseglade brevet med avtalet och villkoren samt det öppna brevet.

¹² Jag gav köpebrevet till Baruk, son till Neria, son till Mahaseja, i närvaro av min släkting Hanamel och vittnena som hade skrivit under köpebrevet och alla andra judar som fanns på vaktgården.

¹³ Och jag befallde Baruk i deras närvaro och

32:7 3 Mos 25:24f, Rut 4:3f. **32:7** inlösningsrätt Rätt och skyldighet att som ”återlösare” köpa en släktings mark så att den bevarades inom samma stam (se 3 Mos 25:25f, Rut 4:3f). **32:9** sjutton siklar silver Drygt 170 gram, värdet för ett par tusen kvadratmeter enligt 3 Mos 27:16. **32:12** Baruk, son till Neria Jeremias närmaste medhjälpare och sekreterare. Vad som troligen är hans personliga sigill finns bevarat till i dag. Även hans bror Seraja hjälpte Jeremia (51:59).

sade:

¹⁴”Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ta dessa brev, både det förseglade köpebrevet och det öppna brevet, och lägg dem i ett lerkärl så att de bevaras under lång tid.

¹⁵ För så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Än en gång ska man köpa hus och åkrar och vingårdar i detta land.”

Profetens bön

¹⁶ När jag hade gett köpebrevet till Baruk, Nerias son, bad jag till HERREN och sade:

¹⁷ ”O, Herre Gud, se, du har gjort himmel och jord med din stora kraft och din uträckta arm. För dig är ingenting omöjligt.

¹⁸ Du visar nåd mot tusenden och bestraffar fädernas missgärning på deras barn efter dem, du store och väldige Gud: HERREN Sebaot är hans namn.

¹⁹ Du är stor i råd och mäktig i gärningar. Dina ögon vakar över människornas alla vägar för att ge åt var och en efter hans vägar, efter frukten av hans gärningar.

²⁰ Du gjorde tecken och under i Egyptens land och gör så än i dag, både med Israel och med andra människor, och du har gjort dig ett namn som är detsamma än i dag.

32:17 1 Mos 18:14, Ps 115:3, Jer 27:5, Luk 1:37, Apg 4:24. **32:18**
2 Mos 20:5f, 34:7, 5 Mos 5:9, Ps 145:3, Jer 10:16. **32:19** 2 Krön 6:30,
Job 34:21, Ps 33:14f, 62:13, Ords 5:21, Jer 10:6, 16:17, 17:10. **32:20**
Ps 78:43f, 105:27f.

21 Du förde ditt folk Israel ut ur Egyptens land med tecken och under, med stark hand och uträckt arm och genom stor skräck.

22 Och du gav dem detta land som du med ed hade lovat deras fäder att ge dem, ett land som flödar av mjölk och honung.

23 De kom och tog det i besittning, men de lyssnade inte till din röst och vandrade inte efter din lag. De gjorde ingenting av allt det du hade befallt dem att göra. Därför lät du all denna olycka drabba dem.

24 Se hur belägringsvallarna närmar sig staden för att inta den, och genom svärd, svält och pest är staden given i de kaldeiska belägrarnas hand. Vad du har talat har nu skett, du ser det själv.

25 Men fastän staden är given i kaldeernas hand säger du, Herre Gud, till mig: Köp dig åkern för pengar och ta vittnen på det!"

Herrens svar

26 Då kom HERRENS ord till Jeremia. Han sade:

27 "Se, jag är HERREN, allt köotts Gud. Skulle något vara omöjligt för mig?"

28 Därför säger HERREN så: Jag ger denna stad i kaldeernas och den babyloniske kungen Nebukadressars hand, och han ska inta den.

29 Kaldeerna som belägrar staden ska komma och tända eld på den och bränna upp den tillsammans

32:21 2 Mos 6:6, 13:3, 14, 32:11, 5 Mos 4:34, 7:19, 26:8, 2 Sam 7:23, 1 Krön 17:21. **32:22** Ps 105:9f, Jer 11:5. **32:24** Jer 20:5, 27:8, 52:5f, Hes 14:21, 21:22. **32:24** belägringsvallarna Sluttande ramper upp mot stadsmurens topp (finns bevarade t ex i Lakish). **32:27** 4 Mos 16:22, Ps 115:3, Luk 1:37. **32:29** Jer 19:13, 21:10, 39:8, 52:13.

med de hus där man har tänt rökelse på taken åt Baal och väckt min vrede genom att utgjuta dryckesoffer åt andra gudar.

³⁰ För ända från sin ungdom har Israels barn och Juda barn bara gjort det som är ont i mina ögon. Israels barn har inte gjort annat än väckt min vrede med sina händers verk, säger HERREN.

³¹ För ända från den dag då denna stad byggdes och till nu har den varit orsak till vrede och harm för mig.

Därför måste jag förkasta den från mitt ansikte

³² för all ondska som Israels barn och Juda barn med sina kungar, furstar, präster och profeter liksom Juda män och Jerusalems invånare har gjort för att väcka min vrede.

³³ De vände ryggen till mig och inte ansiktet, och fastän de gång på gång blev undervisade ville de inte höra och ta emot tillrättavisning.

³⁴ De satte upp sina vidriga avgudar i det hus som är uppkallat efter mitt namn och orenade det.

³⁵ Och baalshöjderna i Hinnoms sons dal byggde de upp för att offra sina söner och döttrar åt Molok, fastän jag aldrig hade befallt dem att göra något så avskyvärt eller ens tänkt mig det. Så lockade de även Juda till synd.

³⁶ Därför säger nu HERREN, Israels Gud, om denna stad, som ni säger är given i den babiloniske kungens hand genom svärd, svält och pest:

32:32 Neh 9:34, Jes 1:4, Jer 2:26f, Dan 9:8. **32:33** Jer 2:30, 7:13, 44:16, Sak 7:11. **32:34** 2 Kung 21:4f, Jer 7:30f, 23:11. **32:34** avgudar Sattes upp i templet av Manasse (ca 697-642 f Kr). Se 2 Kung 21:7, 2 Krön 33:7. **32:35** 3 Mos 18:21, Ps 106:37f, Jer 7:31, 19:5, Hes 16:20.

³⁷ Se, jag ska samla dem ur alla de länder dit jag fördrivit dem i min harm, vrede och stora förbittring, och jag ska föra dem tillbaka till denna plats och låta dem bo här i trygghet.

³⁸ De ska vara mitt folk och jag ska vara deras Gud.

³⁹ Jag ska ge dem alla ett och samma hjärta och lära dem en och samma väg så att de alltid fruktar mig, för att det ska gå väl för dem och deras barn efter dem.

⁴⁰ Jag ska sluta ett evigt förbund med dem så att jag inte vänder mig ifrån dem och slutar att göra dem gott, och jag ska lägga fruktan för mig i deras hjärtan så att de inte viker av från mig.

⁴¹ Jag ska glädja mig över dem och göra dem gott och plantera dem i detta land med trofasthet, av hela mitt hjärta och hela min själ.

⁴² För så säger HERREN: Liksom jag låtit all denna stora olycka komma över detta folk, så ska jag också låta allt det goda som jag lovat dem komma över dem.

⁴³ Man ska köpa åkrar i detta land som ni säger är en ödemark utan människor och djur, given i kaldeernas hand.

⁴⁴ Åkrar ska köpas för pengar och man ska skriva och försegla köpebrev och tillkalla vittnen i Benjamins land, i Jerusalems omgivningar och i Juda städer, liksom i Bergsbygdens, Låglandets

32:37 5 Mos 30:3, Ps 106:47, Jes 11:11f, Jer 30:10f, 16f, Sak 14:11.

32:38 Jer 24:7, 30:22, 31:33, Hebr 8:10. **32:39** 2 Krön 30:12, Hes 11:19f, 36:26. **32:40** Jes 54:10, 55:3, Jer 31:31f, 50:5, Rom 2:15.

32:41 5 Mos 30:9, Jer 31:28, Hos 2:23, Amos 9:15. **32:42** Jer 18:7f, 31:28, 33:14, Sak 8:14f. **32:44** Jer 29:14.

och Negev's städer. För jag ska göra slut på deras fångenskap, säger HERREN.”

33

Löften om återupprättelse

¹ HERRENS ord kom till Jeremia för andra gången medan han fortfarande var inspärrad på vaktgården. Han sade:

² Så säger HERREN, han som utför sitt verk, HERREN som formar och verkställer det, HERREN är hans namn:

³ Ropa till mig, så ska jag svara dig och låta dig höra om stora och ofattbara ting som du inte känner till.

⁴ För så säger HERREN, Israels Gud, om husen i denna stad och om Juda kungars hus, som nu rivs för belägringsvallarna och svärden:

⁵ Man har kommit hit in för att strida mot kaldeerna, och man ska fylla husen med döda kroppar av människor som jag slår i min vrede och i min harm. För på grund av dessa människors ondska måste jag dölja mitt ansikte för denna stad.

⁶ Se, jag ska hela dess sår och ge läkedom och bota dem, och jag ska låta dem se frid och trofasthet i överflöd.

⁷ Jag ska göra slut på fångenskapen för Juda och Israel och bygga upp dem som de var förr.

⁸ Jag ska rena dem från all deras synd som de har begått mot mig och förlåta dem alla deras

33:1 Jer 32:2. **33:2** 2 Mos 15:3, Jer 32:17. **33:3** Jes 48:6, Jer 29:12.

33:4 Jes 22:10. **33:6** Jer 17:14, 30:17, Hos 6:1. **33:7** Jer 29:14, 32:44. **33:8** Jer 31:34, Hes 36:25, Sak 13:1, Apg 10:43.

synder som de har begått mot mig i uppror mot mig.

⁹ Staden ska bli mig till berömmelse, glädje, pris och ära inför alla jordens hednafolk, när de får höra allt det goda jag gör för dem. De ska bäva och darra när de ser allt det goda och all den välgång jag ger den.

¹⁰ Så säger HERREN: Än en gång ska man här på denna plats som ni säger är öde, utan vare sig människor eller djur, här i Juda städer och på Jerusalems gator som är tomma på både människor, invånare och djur,

¹¹ här ska man åter höra jubelrop och glädjerop, rop för brudgum och rop för brud, och röster av dem som säger: "Tacka HERREN Sebaot, för HERREN är god och evig är hans nåd", och från människor som bär fram gemenskapsoffer i HERRENS hus. För jag ska åter göra slut på landets fångenskap så att det blir som det var förr, säger HERREN.

¹² Så säger HERREN Sebaot: På denna plats som nu är öde, utan vare sig människor eller djur, och i alla andra städer som hör hit, ska det på nytt finnas betesmarker där herdar låter sina hjordar vila.

¹³ I Bergsbygdens, Låglandets och Negevs städer, i Benjamins land, Jerusalems omgivningar och Juda städer ska än en gång hjordar gå förbi herdar som räknar dem, säger HERREN.

Löftet om den rättfärdige telningen

33:10 Jer 32:43. **33:11** Ps 118:1, 136:1f, Jes 51:3, Jer 7:34, 16:9, 30:18f. **33:13** Jer 17:26.

14 Se, dagar ska komma, säger HERREN, då jag ska uppfylla det löfte som jag har talat om Israels hus och Juda hus.

15 I de dagarna och på den tiden
ska jag låta en rättfärdig telning
växa upp åt David.
Han ska skaffa
rätt och rättfärdighet på jorden.

16 I de dagarna ska Juda bli frälst
och Jerusalem bo i trygghet.
Man ska kalla det så:
HERREN vår rättfärdighet.

17 För så säger HERREN: David ska aldrig sakna någon som sitter på tronen i Israels hus,

18 och de levitiska prästerna ska inte sakna någon som varje dag inför mig bär fram brännoffer och bränner matoffer och offerar slaktoffer.”

19 HERRENS ord kom till Jeremia. Han sade:

20 Så säger HERREN: Om ni kan bryta mitt förbund med dagen och mitt förbund med natten så att det inte blir dag och natt i rätt tid,

21 först då ska mitt förbund brytas med min tjänare David, så att han inte får någon son som regerar på hans tron, likaså mitt förbund med de levitiska prästerna som tjänar mig.

33:14 Jer 29:10, 32:42. **33:15** Jes 11:1, 32:1, Jer 23:5f, Sak 3:8, 6:12.

33:15 en rättfärdig telning Profetia om Messias (jfr 23:5f med not).

33:16 Jer 23:6, Sak 14:11, 1 Kor 1:30. **33:17** 2 Sam 7:16, 2 Kung 2:4, 8:25, 9:5, Ps 89:36f. **33:20** Ps 89:37f, Jer 31:36.

22 Lika oräknelig som himlens härskara och lika omätbar som sanden i havet, lika talrika ska jag göra min tjänare Davids efterkommande och leviterna som står i min tjänst.

23 HERRENS ord kom till Jeremia. Han sade:

24 Har du inte märkt vad detta folk säger: ”De två släkter som HERREN utvalde, dem har han förkastat.” De föraktar mitt folk och anser dem inte längre vara ett folk.

25 Så säger HERREN: Om jag inte har fastställt mitt förbund med dag och natt och en ordning för himmel och jord,

26 då ska jag också förkasta Jakobs och min tjänare Davids efterkommande, så att jag inte tar någon av hans avkomlingar till att råda över Abrahams, Isaks och Jakobs efterkommande. För jag ska åter göra slut på deras fångenskap och förbarma mig över dem.

34

Varning till Sidkia

1 Detta ord kom till Jeremia från HERREN när Babels kung Nebukadressar angrep Jerusalem och alla dess lydstäder, med hela sin här och med alla riken på jorden som lydde under hans välde och med alla folk. Han sade:

33:22 1 Mos 15:5, 22:17. **33:24** De två släkter som Herren utvalde Nordriket Israel och sydriket Juda (jfr vers 14). **33:26** Jer 29:14, 32:44, Hes 39:25, Hos 1:7. **34:1** 2 Kung 25:1. **34:1** när Babels kung ... angrep Jerusalem Troligen på våren 588 f Kr (jfr 2 Kung 25:1).

² Så säger HERREN, Israels Gud: Gå till Juda kung Sidkia och säg till honom: Så säger HERREN: Se, jag ger denna stad i den babyloniske kungens hand och han ska bränna upp den i eld.

³ Självs ska du inte komma undan hans hand, utan du ska gripas och lämnas i hans hand och stå inför Babels kung öga mot öga. Han ska tala med dig ansikte mot ansikte, och du ska komma till Babel.

⁴ Men hör HERRENS ord, du Juda kung Sidkia: Så säger HERREN om dig: Du ska inte dö genom svärd.

⁵ I frid ska du dö. Och liksom man har tänt eldar för dina fäder, kungarna som har varit före dig, så ska man också tända eldar för dig och ropa: "Ack, ve, herre!" och hålla dödsklagan över dig. För detta har jag talat, säger HERREN.

⁶ Profeten Jeremia sade allt detta till Juda kung Sidkia i Jerusalem,

⁷ medan den babyloniske kungens här belägrade Jerusalem och de städer som ännu var kvar i Juda – Lakish och Aseka. De var de enda av Juda städer som fortfarande fanns kvar och var befästa.

Brott mot avtalet om att frige slavar

⁸ Detta ord kom till Jeremia från HERREN när kung Sidkia hade slutit ett förbund med allt folket i Jerusalem att de skulle utropa frihet,

34:2 2 Kung 25:9, 2 Krön 36:11f, Jer 21:10, 32:3f, 38:3. **34:3** Jer 21:7, 32:4, 38:23, 39:6f. **34:5** 2 Krön 16:14, Jer 22:18. **34:5** tänt eldar Hedersbetygelse känd från Assyrien (inte kremering). Jfr

2 Krön 16:14. **34:7** Jos 15:35, 39, 2 Krön 11:5, 9. **34:7** Lakish och Aseka Befästa städer ca 5 och 3 mil sydväst om Jerusalem. I Lakish har hittats brev skrivna på krukskärvor där soldater rapporterar att Asekas signaleld har slocknat.

⁹ så att var och en skulle frige sin hebreiske slav och sin hebreiska slavinna och inte ha sin judiske broder till slav.

¹⁰ Alla furstarna och allt folket lydde detta, de som hade gått med i förbundet, att var och en skulle frige sin slav och sin slavinna och inte mer ha dem som slavar. De rättade sig efter det och frigav dem.

¹¹ Men efteråt ändrade de sig och tog tillbaka de slavar och slavinnor som de hade friggett och tvingade dem på nytt att bli slavar och slavinnor.

¹² Då kom HERRENS ord till Jeremia. Han sade:

¹³ Så säger HERREN, Israels Gud: Jag slöt ett förbund med era fäder när jag förde dem ut ur Egyptens land, ut ur trädhuset. Jag sade:

¹⁴ När det har gått sju år ska var och en av er frige sin hebreiske broder, som har sålt sig åt dig och tjänat dig i sex år. Du ska då släppa honom fri ur din tjänst.

Men era fäder lyssnade inte på mig och vände inte sina öron till mig.

¹⁵ Ni har nyligen vänt om och gjort det som är rätt i mina ögon, när ni utropade frihet, var och en för sin broder. Ni slöt ett förbund om detta inför mig i det hus som är uppkallat efter mitt namn.

¹⁶ Men ni har ändrat er och vanhelgat mitt namn. Var och en har tagit tillbaka sin slav och sin slavinna som ni hade släppt fria enligt deras önskan. Nu har ni tvingat dem att bli era slavar och slavinnor igen.

34:9 2 Mos 21:2, 3 Mos 25:39f, 5 Mos 15:12, Neh 5:11f. **34:14**
2 Mos 21:2, 3 Mos 25:39f, 5 Mos 15:12. **34:14** frige sin hebreiske broder Se budet i 5 Mos 15:12.

¹⁷ Därför säger HERREN så: Ni har inte lyssnat på mig och utropat frihet var och en för sin broder och sin nästa. Så nu utropar jag frihet för er, säger HERREN, att utlämnas åt svärd, pest och svält. Jag ska göra er till ett avskräckande exempel för alla riken på jorden.

¹⁸ Jag ska utlämna de män som har överträtt mitt förbund och inte hållit orden i det förbund de slöt inför mig, när de delade kalven i två stycken och gick mellan dem.

¹⁹ Juda furstar och Jerusalems furstar, hovmännen och prästerna och allt folket i landet som gick mellan styckena av kalven,

²⁰ dem ska jag utlämna åt deras fiender, till dem som vill ta deras liv. Och deras döda kroppar ska bli till föda åt himlens fåglar och markens djur.

²¹ Jag ska utlämna Juda kung Sidkia och hans furstar i deras fienders hand, till dem som vill ta deras liv, och till den babyloniske kungens här som nu har dragit bort ifrån er.

²² Se, jag ska befalla dem, säger HERREN, att de vänder tillbaka till denna stad. De ska belägra den, inta den och bränna ner den. Jag ska göra Juda städer till en ödemark där ingen bor.

35

Rekabiternas trohet

34:18 1 Mos 15:10. **34:18** delade kalven i två stycken Jfr 1 Mos 15:9f. Troligen en symbol för det straff som skulle drabba den som bryter det ingångna förbundet. **34:20** 5 Mos 28:26, Jer 7:33, 16:4, 19:7, 21:7. **34:21** Jer 37:5, 52:10. **34:21** dragit bort För att möta en egyptisk undsättningsexpedition sommaren 588 f Kr (37:5f). **34:22** 2 Kung 25:9, Jer 4:7, 37:8.

¹ Detta ord kom till Jeremia från HERREN under Juda kung Jojakims, Josias sons, tid. Han sade:

² "Gå till rekabiternas släkt och tala med dem. Ta med dem till HERRENS hus, till en av kamrarna där, och ge dem vin att dricka."

³ Då tog jag med mig Jaasanja, son till Jeremia, son till Habassinja, samt hans bröder, alla hans söner och rekabiternas övriga släkt

⁴ och förde dem till HERRENS hus, till den kammare som tillhörde sönerna till gudsmannen Hanan, Jigdaldas son. Kammaren ligger bredvid furstarnas, ovanför dörrvakten Maasejas, Shal-lums sons, kammare.

⁵ Och jag satte fram kannor fulla av vin och bägare för rekabiterna och bjöd dem vin att dricka.

⁶ Men de svarade: "Vi dricker inte vin, för vår far Jonadab, Rekabs son, har befallt oss: Ni och era barn ska aldrig dricka vin.

⁷ Ni ska inte bygga hus, inte så säd eller plantera vingårdar eller äga sådana, utan ni ska bo i tält i all er tid, för att ni ska leva länge i det land där ni bor som främlingar.

⁸ Vi lyder allt som vår far Jonadab, Rekabs son, har befallt. Därför dricker vi aldrig vin, varken vi eller våra hustrur, våra söner eller våra döttrar.

⁹ Och vi bygger inte heller hus att bo i och vi äger inte vingårdar, åkrar eller säd.

¹⁰ Vi har bott i tält och har rättat oss efter och gjort allt som vår far Jonadab har befallt oss.

35:1 Jer 25:1, 26:1. **35:1** Jojakims ... tid Den första belägringen någon gång mellan 601-598 f Kr (2 Kung 24:1f). **35:2** 1 Krön 2:55.

35:6 2 Kung 10:15, Dan 1:8. **35:6** Jonadab, Rekabs son Vän till Jehu som kämpade mot Baalsdyrkan ca 841 f Kr (2 Kung 10:15f).

11 Men när Babels kung Nebukadressar drog upp mot landet sade vi: Låt oss flytta till Jerusalem för att komma undan kaldeernas och arameernas här. Och så bosatte vi oss i Jerusalem.”

12 HERRENS ord kom till Jeremia. Han sade:

13 ”Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Gå och säg till Juda män och till Jerusalems invånare: Ska ni inte ta emot tillrättavisning och lyssna till mina ord? säger HERREN.

14 De har hållit det bud som Jonadab, Rekabs son, gav sina barn att inte dricka vin. Än i dag dricker de inte vin, eftersom de lyder sin fars befallning.

Men själv har jag talat till er gång på gång, och ni har inte lyssnat till mig.

15 Gång på gång har jag sänt er mina tjänare profeterna och sagt: Vänd om var och en från sin onda väg, bättra ert sätt att leva och följ inte efter andra gudar, så att ni tjänar dem. Då ska ni få bo i det land som jag har gett er och era fäder. Men ni slog dövörat till och lyssnade inte på mig.

16 Eftersom detta folk inte har gjort som jag har sagt, så som Jonadabs, Rekabs sons, efterkommande har följt den befallning som deras far gav dem,

17 därför säger HERREN Gud Sebaot, Israels Gud, så: Se, jag ska låta all den olycka drabba Juda och alla Jerusalems invånare som jag har uttalat över dem, därför att de inte lyssnade när jag talade till dem och inte svarade när jag kallade på dem.”

35:11 2 Kung 24:1f, Dan 1:1f.
2 Kung 17:13, Jer 18:11, 25:4f.

35:14 Jes 30:9, Jer 25:3f.

35:15

35:17 Jes 65:12, 66:4, Jer 7:13.

¹⁸ Till rekabiterna sade Jeremia: "Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Därför att ni har följt er far Jonadabs befallning och hållit alla hans befallningar och i allt gjort som han har befallt er,

¹⁹ därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Jonadab, Rekabs son, kommer alltid att ha en avkomling i tjänst inför mitt ansikte."

36

Jeremias profetior skrivs ner

¹ I Juda kung Jojakims, Josias sons, fjärde regeringsår kom detta ord till Jeremia från HERREN. Han sade:

² "Ta en bokrulle och skriv ner i den alla de ord som jag har talat till dig om Israel och Juda och alla hednafolk, från den dag då jag talade till dig under Josias tid ända till i dag.

³ Kanske ska Juda hus vända om var och en från sin onda väg, när de hör om all den olycka som jag tänker låta drabba dem. Då ska jag förlåta dem deras missgärning och deras synd."

⁴ Då kallade Jeremia till sig Baruk, Nerias son, och efter Jeremias diktamen skrev Baruk ner i en bokrulle alla de ord som HERREN hade talat till honom.

⁵ Och Jeremia gav Baruk denna befallning. Han sade: "Jag är förhindrad, så jag kan inte gå till HERRENS hus.

36:1 2 Kung 24:1, Jer 25:1, 45:1, 46:2. **36:1** Jojakims ... fjärde regeringsår År 605 f Kr, året då Nebukadnessar (vers 29) kom och krävde tribut första gången (jfr Dan 1:1). **36:2** Jer 30:2. **36:3** Jer 26:3, Hes 12:3, Apg 3:19. **36:4** Jer 32:12, 43:3, 45:1, Hes 2:9.

⁶ Men gå du dit och läs upp HERRENS ord för folket i HERRENS hus på fastedagen från rullen som du skrev efter min diktamen. Läs också upp det för hela Juda, som har kommit från sina städer.

⁷ Kanske ska de då bönfalla inför HERREN och vända om var och en från sin onda väg. Stor är den vrede och harm som HERREN har uttalat över detta folk.”

⁸ Baruk, Nerias son, gjorde precis som profeten Jeremia hade befallt honom. I HERRENS hus läste han upp HERRENS ord ur bokrullen.

⁹ I Juda kung Jojakims, Josias sons, femte regeringsår i nionde månaden utlystes nämligen en fasta inför HERREN för allt folket i Jerusalem och för alla som hade kommit till Jerusalem från Juda städer.

¹⁰ Då läste Baruk upp Jeremias ord ur bokrullen. Han läste upp dem in-för hela folket i HERRENS hus, i kammaren som tillhörde skrivaren Gemarja, Shafans son, på den övre förgården vid ingången till nya porten på HERRENS hus.

Kung Jojakim bränner bokrullen

¹¹ När Mika, son till Gemarja, son till Shafan, hade hört alla HERRENS ord läsas upp ur bokrullen,

36:6 fastedagen En utlyst dag för fasta och bön i kristid (jfr vers 9 med not och Joel 2:15). **36:7** Jer 26:3. **36:9** femte regeringsår i nionde månaden December år 604 f Kr, då Nebukadnessars armé kom ner längs kusten och ödelade Ashkelon på Gazaremsan. Den vände hemåt efter en månad. **36:10** 2 Kung 22:3, Jer 26:10. **36:10** Gemarja, Shafans son Ett avtryck av hans personliga sigill har hittats i Jerusalem.

¹² gick han ner till kungens hus och in i skrivarens kammare. Där satt alla furstarna: skrivaren Elishama, Delaja, Shemajas son, Elnatan, Akbors son, Gemarja, Shafans son, Sidkia, Hananjas son, och alla de andra furstarna.

¹³ Mika berättade för dem allt som han hade hört Baruk läsa upp ur bokrullen för folket.

¹⁴ Då sände alla furstarna i väg Jehudi, son till Netanja, son till Shelemja, Kushis son, med bud till Baruk och lät säga: "Ta med dig rullen som du har läst upp inför folket och kom hit." Och Baruk, Nerias son, tog rullen med sig och kom till dem.

¹⁵ Då sade de till honom: "Sätt dig ner och läs den för oss." Och Baruk läste för dem.

¹⁶ När de hörde allt som stod där, såg de förskräckt på varandra och sade till Baruk: "Vi måste tala om för kungen allt som står här."

¹⁷ Och de frågade Baruk: "Berätta för oss: Hur skrev du ner allt detta? Var det efter hans dikta-men?"

¹⁸ Baruk svarade dem: "Han dikterade allt detta för mig, och jag skrev ner det i bokrullen med bläck."

¹⁹ Då sade furstarna till Baruk: "Gå och göm dig tillsammans med Jeremia och låt ingen få veta var ni är."

²⁰ De lämnade rullen i skrivaren Elishamas kammare och gick in till kungen på förgården och berättade allt för honom.

²¹ Då sände kungen Jehudi att hämta rullen, och han hämtade den från skrivaren Elishamas kammare. Sedan läste Jehudi upp den för kungen och för alla furstarna som stod omkring honom.

²² Kungen satt då i vinterpalatset, eftersom det var i den nionde månaden. Det brann i kolpannan som stod framför honom,

²³ och när Jehudi hade läst tre eller fyra spalter skar kungen av rullen med pennkniven och kastade stycket på elden i kolpannan, ända tills hela rullen hade brunnit upp i elden som var i kolpannan.

²⁴ Varken kungen själv eller någon av hans tjänare blev förskräckt eller rev sönder sina kläder när de hörde alla dessa ord.

²⁵ Elnatan, Delaja och Gemarja bad kungen enträget att inte bränna upp rullen, men han lyssnade inte på dem.

²⁶ Och kungen befallde kungasonen Jerameel och Seraja, Asriels son, och Shelemja, Abdeels son, att de skulle gripa sekreteraren Baruk och profeten Jeremia. Men HERREN hade gömt undan dem.

Den nya profetrullen

²⁷ När kungen hade bränt upp rullen med det som Baruk hade skrivit i den efter Jeremias diktamen, kom HERRENS ord till Jeremia. Han sade:

²⁸ ”Ta dig en annan rulle och skriv i den allt som stod i den förra rullen, den som Juda kung Jojakim brände.

²⁹ Men om Juda kung Jojakim ska du säga: Så säger HERREN: Du har bränt upp denna rulle och sagt: Varför har du skrivit i den att Babels kung ska

36:24 2 Kung 22:11, Ps 64:6. **36:24** rev sönder sina kläder I förfäran och sorg, som Jojakims far Josia hade gjort (2 Kung 22:11). **36:26** kungasonen Jerameel Ett avtryck av hans personliga sigill finns bevarat.

komma och fördärva detta land och göra slut på både människor och djur?

³⁰ Därför säger HERREN så om Juda kung Jojakim: Ingen arvinge till honom ska sitta på Davids tron, och hans döda kropp ska kastas bort och utsättas för dagens hetta och nattens kyla.

³¹ Jag ska straffa honom, hans efterkommande och hans tjänare för deras missgärning. Och jag ska låta all den olycka som jag uttalat över dem och Jerusalems invånare och Juda män drabba dem, eftersom de inte velat höra.”

³² Då tog Jeremia en annan rulle och gav den till sekreteraren Baruk, Nerias son. Och han skrev efter Jeremias diktamen ner i den allt som hade stått i den bokrulle som Juda kung Jojakim hade bränt upp i eld. Och till detta lades många liknande ord.

37

Jeremia profeterar och fängslas

¹ Sidkia, Josias son, blev kung i stället för Konja, Jojakims son, för Babels kung Nebukadnessar gjorde honom till kung i Juda land.

² Men varken han eller hans tjänare eller folket i landet lyssnade till de HERRENS ord som han talade genom profeten Jeremia.

³ Ändå sände kung Sidkia i väg Jehukal, Shelemjas son, och prästen Sefanja, Maasejas son, med

36:30 Jer 22:19, 30. **36:31** Jer 35:17. **37:1** 2 Kung 24:17f, Jer 52:1f.
37:1 Sidkia Juda rikets siste kung (597-587 f Kr). Se 2 Kung 24:18f.
37:3 Jes 37:2f, Jer 42:2f. **37:3** Jehukal, Shelemjas son Ett avtryck av hans sigill har hittats vid utgrävningar i Jerusalem.

detta bud till profeten Jeremia: ”Be för oss till HERREN vår Gud.”

⁴ Jeremia gick ut och in bland folket, för man hade ännu inte satt honom i fängelse.

⁵ Faraos här hade dragit ut från Egypten, och när kaldeerna som belägrade Jerusalem fick höra ryktet om dem drog de sig tillbaka från Jerusalem.

⁶ Då kom HERRENS ord till profeten Jeremia. Han sade:

⁷ Så säger HERREN, Israels Gud: Detta ska ni svara Juda kung som har sänt er till mig för att fråga mig: ”Se, faraos här som har dragit ut till er hjälp ska vända tillbaka till sitt land Egypten.

⁸ Sedan ska kaldeerna återvända och belägra denna stad, inta den och bränna upp den i eld.

⁹ Så säger HERREN: Bedra inte er själva genom att tänka: Kaldeerna drar sig helt säkert tillbaka ifrån oss. För de kommer inte att ge sig av.

¹⁰ Även om ni skulle slå kaldeernas hela här som strider mot er så att bara några sårade män blev kvar av dem, så skulle de resa sig upp var och en i sitt tält och bränna upp denna stad i eld.”

¹¹ Men när kaldeernas här hade dragit sig tillbaka från Jerusalem på grund av faraos här,

¹² ville Jeremia lämna Jerusalem och gå till Benjamins land för att där ta i besittning sin jordlott bland folket.

37:5 Faraos här Farao Hofra (44:30), på grekiska Apries (589-570 f Kr), sände sommaren 588 f Kr en armé och enligt Herodotus även en flotta längs kustresan. De tvingades snart på flykten (jfr 2 Kung 24:7, Hes 29:4). **37:8** Jer 34:22, 38:23, 39:2f. **37:12** sin jordlott Marken i Jeremias hemby Anatot (32:7f), bara några kilometer åt nordost.

¹³ När han kom till Benjaminsporten greps han av vaktens befälhavare Jiria, son till Shelemja, son till Hananja, som sade: "Du tänker gå över till kaldeerna."

¹⁴ Jeremia svarade: "Det är inte sant! Jag tänker inte gå över till kaldeerna." Men Jiria hörde inte på honom utan grep Jeremia och förde honom till furstarna.

¹⁵ De blev arga på Jeremia och lät misshandla honom och satte honom i förvar i skrivaren Jonatans hus som gjorts om till fängelse.

¹⁶ När Jeremia hade kommit in i fängelsehålan, ner i fångvalven, och varit där en lång tid,

¹⁷ lät kung Sidkia hämta honom. Hemma hos sig frågade kungen honom i hemlighet: "Har det kommit något ord från HERREN?" Jeremia svarade: "Ja." Och han fortsatte: "Du ska överlämnas i den babyloniske kungens hand."

¹⁸ Sedan frågade Jeremia kung Sidkia: "Hur har jag handlat orätt mot dig, dina tjänare och detta folk, eftersom ni har satt mig i fängelse?"

¹⁹ Och var finns nu era profeter som profeterade för er: Babels kung ska inte anfalla er och detta land?"

²⁰ Så hör mig nu, min herre och kung. Lyssna till min vädjan och skicka inte tillbaka mig till skrivaren Jonatans hus, för då kommer jag att dö där."

²¹ Då befallde kung Sidkia att man skulle hålla Jeremia i förvar på vaktgården, och man gav honom en kaka bröd om dagen från Bagargatan

37:13 Jer 20:2.

37:16 Jer 38:6.

37:17 Jer 34:21, Hes 12:13.

37:20 Jer 38:26.

37:21 Job 5:20, Jer 32:2, 38:9, 52:6.

tills allt bröd var slut i staden. Och Jeremia blev kvar på vaktgården.

38

Jeremia kastas i en brunn

¹ Shefatja, Mattans son, och Gedalja, Pashurs son, och Jukal, Shelemjas son, och Pashur, Malkias son, hörde vad Jeremia sade till allt folket:

² ”Så säger HERREN: Den som stannar kvar i denna stad kommer att dö genom svärd eller svält eller pest, men den som ger sig åt kaldeerna ska få leva. Han ska vinna sitt liv som ett byte och få leva.

³ För så säger HERREN: Denna stad ska överlämnas åt den babyloniske kungens här och han ska inta den.”

⁴ Då sade furstarna till kungen: ”Den här mannen bör dödas. Han gör ju människor modlösa, både soldaterna som är kvar i staden och resten av allt folket, när han talar så till dem. Han söker inte folkets välfärd utan dess ofärd.”

⁵ Kung Sidkia svarade: ”Se, han är i er hand. Kungen förmår ingenting mot er.”

⁶ Då tog de Jeremia och kastade honom i kungasonen Malkias brunn på vaktgården. De släppte ner Jeremia med rep. I brunnen fanns inget vatten utan dy, och Jeremia sjönk ner i dyn.

38:1 Jer 20:1. **38:1** Gedalja, Pashurs son Ett avtryck av hans sigill har hittats vid utgrävningar i Jerusalem. **38:2** Jer 21:9.

38:3 Jer 21:10, 32:3. **38:4** Jer 18:23, 26:11, Amos 7:10f. **38:6** 1 Mos 37:24, Jer 37:16. **38:6** kungasonen Malkia Hans personliga sigill finns bevarat.

⁷ Nubiern Ebed-Melek, en hovman som var i kungens hus medan kungen satt i Benjaminsporten, fick höra att de hade sänkt ner Jeremia i brunnen.

⁸ Han lämnade kungens hus och sade till kungen:

⁹ "Min herre och kung, dessa män har handlat illa i allt de har gjort mot profeten Jeremia. De har kastat honom i brunnen och där svälter han snart ihjäl. Det finns ju inte längre något bröd i staden."

¹⁰ Då gav kungen denna befallning åt nubiern Ebed-Melek: "Ta med dig trettio män härifrån och dra upp profeten Jeremia innan han dör."

¹¹ Ebed-Melek tog då med sig männen och gick in i kungens hus till ett rum under skattkammaren. Där hämtade han trasor och utslitna kläder och sänkte ner dem med rep till Jeremia i brunnen.

¹² Och nubiern Ebed-Melek sade till Jeremia: "Lägg trasorna och kläderna under dina armar, mellan dem och repen." Jeremia gjorde så,

¹³ och med repen drog de sedan upp Jeremia ur brunnen. Men han måste stanna på vaktgården.

Sidkia söker råd hos Jeremia

¹⁴ Kung Sidkia sände bud och hämtade profeten Jeremia till sig vid tredje ingången till HERRENS hus. Kungen sade till Jeremia: "Jag vill fråga dig om något. Dölj inget för mig."

38:7 Ebed-Melek Betyder "kungens tjänare". Troligen en slav från nuvarande Sudan. **38:7** Benjaminsporten Stadspporten mot nordost. Kungar mötte ofta folket vid porten (2 Sam 19:8). **38:9** Jer 37:21, 52:6. **38:13** Jer 37:21, 39:14.

¹⁵ Jeremia sade till Sidkia: ”Om jag säger dig något, kommer du då inte att döda mig? Och om jag ger dig ett råd, så kommer du inte att lyssna på mig.”

¹⁶ I hemlighet gav då kung Sidkia sin ed till Jeremia och sade: ”Så sant HERREN lever, han som har gett oss livet: Jag ska inte låta döda dig och inte heller utlämna dig åt dem som vill ta ditt liv.”

¹⁷ Då sade Jeremia till Sidkia: ”Så säger HERREN Gud Sebaot, Israels Gud: Om du ger dig åt den babyloniske kungens furstar ska du få leva. Denna stad ska då inte brännas ner, utan du och ditt hus ska få leva.

¹⁸ Men om du inte ger dig åt den babyloniske kungens furstar, ska denna stad överlämnas i kaldeernas hand. De ska bränna ner den, och själv ska du inte komma undan deras händer.

¹⁹ Kung Sidkia svarade Jeremia: ”Jag är rädd för de judar som har gått över till kaldeerna, att man utlämnar mig i deras våld och de behandlar mig illa.”

²⁰ Jeremia sade: ”De kommer inte att utlämna dig. Lyssna nu till HERRENS röst i det jag säger till dig, så ska det gå väl för dig och du får leva.

²¹ Men om du vägrar att ge dig, är detta vad HERREN har uppenbarat för mig:

²² Se, alla de kvinnor som är kvar i Juda kungs hus ska då föras ut till den babyloniske kungens furstar, och kvinnorna ska säga:

Dina vänner svek dig
och fick makt över dig.

När dina fötter fastnade i dyn
drog de sig undan.

²³ Alla dina hustrur och barn ska man föra ut till kaldeerna. Själv ska du inte komma undan deras händer utan gripas av den babyloniske kungen, och denna stad ska brännas ner.”

²⁴ Då sade Sidkia till Jeremia: ”Låt ingen få veta vad vi har talat om här, så ska du inte dö.

²⁵ Och om furstarna får höra att jag har talat med dig och de kommer till dig och säger: Berätta för oss vad du sade till kungen! Dölj inget för oss, så dödar vi dig inte. Vad sade kungen till dig? –

²⁶ då ska du svara dem: Jag väddade inför kungen att han inte skulle skicka mig tillbaka till Jonatans hus för att dö där.”

²⁷ Alla furstarna kom till Jeremia och frågade honom, men han svarade dem precis som kungen hade befallt honom. Då teg de och gick ifrån honom, eftersom ingen hade hört vad som hade sagts.

²⁸ Men Jeremia fick stanna på vaktgården ända till den dag då Jerusalem intogs. Och han var där när Jerusalem intogs.

39

Jerusalems fall

¹ I Juda kung Sidkias nionde regeringsår, i tionde månaden, kom Babels kung Nebukadressar med hela sin här till Jerusalem och belägrade det.

38:23 Jer 32:4, 34:2f, 39:6.
2 Krön 36:17f, Jer 52:4f.

38:26 Jer 37:15f. **39:1** 2 Kung 25:1f,
39:1 nionde regeringsår ... tionde
månaden Januari år 588 f Kr (jfr 2 Kung 25:1).

² I Sidkias elfte regeringsår, på nionde dagen i fjärde månaden, trängde de in i staden.

³ Då kom alla den babyloniske kungens furstar och slog sig ner i Mellersta porten, nämligen Nergal-Sareser av Samgar, Nebo-Sarsekim, överste hovmannen, Nergal-Sareser, överste magern, och den babyloniske kungens alla andra furstar.

⁴ När Juda kung Sidkia med allt sitt krigsfolk fick se dem, flydde de och drog om natten ut ur staden på vägen mot den kungliga trädgården, genom porten mellan de båda murarna. Han tog vägen bort mot Hedmarken.

⁵ Men kaldeernas här förföljde dem och hann upp Sidkia på Jerikos hedmarker. De tog honom och förde honom till Babels kung Nebukadressar i Ribla i Hamats land. Där uttalade han domen över honom.

⁶ Den babyloniske kungen lät slakta Sidkias barn i Ribla inför hans ögon. Också alla förnäma män i Juda lät Babels kung slakta.

⁷ På Sidkia själv lät han sticka ut ögonen. Sedan

39:2 elfte regeringsår ... fjärde månaden Juni-juli 587 f Kr (jfr 2 Kung 25:3), ett och ett halvt år senare. **39:3** Nergal-Sareser Svärson till kung Nebukadnessar. Mördade senare hans tronföljare Amel-Marduk (2 Kung 25:27) år 560 f Kr och gjorde sig själv till kung. Nergal var Babels dödsgud. **39:3** Samgar Kanske Sinnmagir, provins norr om Babel. **39:3** Nebo-Sarsekim, överste hovmannen Omnämnd på en kilskriftstavla från 595 f Kr, som berättar att han skänkte 0,75 kg guld till Esagilatemplet i Babel (se not till Dan 1:2). **39:3** överste magern Astrolog, tecken- och drömtydare. Jfr Dan 2:2 och Matt 2:1 med noter. **39:4** 2 Kung 25:4f, Jer 52:7, Hes 12:12. **39:5** Ribla Befäst centralort och arméhögkvarter i västra Syrien. **39:6** 2 Kung 25:18f, Jer 52:10, 24f. **39:7** Dom 16:21, Jer 52:11, Hes 12:13.

lät han binda honom med kopparkedjor för att föras till Babel.

⁸ Kaldeerna brände ner kungens hus och husen som tillhörde folket, och de rev ner Jerusalems murar.

⁹ Resten av folket som var kvar i staden, överlöparna som hade gått över till honom och det övriga folket förde Nebusaradan, översten för livvakterna, bort till Babel.

¹⁰ Men Nebusaradan, översten för livvakterna, lämnade kvar i Juda land en del av de fattiga, de som ingenting ägde, och gav dem samtidigt vingårdar och åkerfält.

Jeremia blir fri

¹¹ Kung Nebukadressar av Babel gav denna befallning till Nebusaradan, översten för livvakterna, angående Jeremia:

¹² ”Ta hand om honom och låt ditt öga vaka över honom och gör honom inte något ont, utan behandla honom som han själv begär av dig.”

¹³ Nebusaradan, översten för livvakterna, och Nebushasban, överste hovmannen, och Nergal-Sareser, överste magern, och alla den babyloniske kungens övriga stormän

¹⁴ sände då bud och hämtade Jeremia från vaktgården och lämnade honom åt Gedalja, son till Ahikam, son till Shafan, för att denne skulle föra honom hem. Och han fick bo bland folket.

39:9 Nebusaradan, överste för livvakterna Omnämnd i en babylonisk inskription som ”överste bagare”, en föråldrad titel. ”Livvakterna” kan också översättas ”kockarna” eller ”slaktarna”. **39:12** Ps 105:15, Ords 16:7, Jer 40:4f. **39:14** Jer 38:13, 28.

Herrens löfte till Ebed-Melek

¹⁵ HERRENS ord kom till Jeremia medan han var inspärrad på vaktgården. Han sade:

¹⁶ "Gå och säg till nubiern Ebed-Melek: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, det jag har talat ska jag låta komma över denna stad till dess olycka och inte till dess lycka, och det ska ske inför dina ögon på den dagen.

¹⁷ Men dig ska jag rädda på den dagen, säger HERREN, och du ska inte utlämnas till männen du är rädd för.

¹⁸ Jag ska låta dig komma undan så att du inte faller för svärd utan vinner ditt liv som ett byte, därför att du har förtröstat på mig, säger HERREN."

40

Jeremia stannar i landet

¹ Detta ord kom till Jeremia från HERREN efter att Nebusaradan, översten för livvakterna, hade släppt honom fri från Rama. Han hämtade Jeremia, som var bunden med kedjor bland alla andra fångar från Jerusalem och Juda som skulle föras bort till Babel.

² Översten för livvakterna hämtade Jeremia och sade till honom: "HERREN din Gud uttalade olycka över denna plats,

³ och HERREN har låtit den komma och gjort som han har sagt. Ni syndade ju mot HERREN och lyssnade inte till hans röst, och därför har detta drabbat er.

⁴ Men i dag löser jag dig från kedjorna som dina händer varit bundna med. Om du vill komma med mig till Babel, kom, så ska jag låta mina ögon vaka över dig. Men om du inte vill komma med mig till Babel, så gör det inte. Se, hela landet ligger öppet för dig. Gå dit du önskar och finner för gott.”

⁵ Då Jeremia ännu tvekade, tillade han: ”Vänd tillbaka till Gedalja, son till Ahikam, son till Shafan, som Babels kung har satt över Juda städer, och stanna hos honom bland folket. Eller gå dit du tycker att det är rätt att gå.” Och översten för livvakterna gav honom färdkost och gåvor och lät honom gå.

⁶ Jeremia begav sig då till Gedalja, Ahikams son, i Mispa och stannade hos honom bland folket som var kvar i landet.

Gedalja blir ståthållare i Juda

⁷ Befälhavarna på landsbygden och deras män hörde att Babels kung hade satt Gedalja, Ahikams son, över landet och att han hade anförtrött åt honom män, kvinnor och barn och de fattiga i landet som inte förts bort till Babel.

⁸ De kom då till Gedalja i Mispa: Ismael, Netanjas son, Johanan och Jonatan, Kareas söner, Seraja, Tanhumets son, netofatiten Ofajs söner och Jesanja, maakatitens son, och de hade med sig sina

40:5 2 Kung 25:22f. **40:7** Jer 39:10, 52:16. **40:7** Gedalja Betyder ”Herren är stor”. Ett sigill märkt ”Gedalja, kunglig förvaltare” har hittats i Lakish från tiden före invasionen. **40:8** Mispa Gränsfort drygt en mil norr om Jerusalem (1 Kung 15:22, se även Dom 20, 1 Sam 7:5f). **40:8** Jesanja Betyder ”Herren lyssnar”. Hans personliga sigill har hittats vid utgrävningar i Mispa, karvat i onyx och dekorerat med en tupp.

män.

⁹ Och Gedalja, son till Ahikam, son till Shafan, gav dem och deras män sin ed och sade: ”Var inte rädda för att tjäna kaldeerna. Stanna kvar i landet och tjäna Babels kung, så ska det gå bra för er.

¹⁰ Se, själv stannar jag kvar i Mispa för att stå till tjänst åt de kaldeer som kommer till oss. Men ni ska samla in vin och frukt och olja och lägga det i era kärl och stanna kvar i de städer som ni har tagit i besittning.”

¹¹ Också alla de judar som fanns i Moab och hos ammoniterna, i Edom och andra länder, hörde att Babels kung hade låtit några av judarna bli kvar och att han hade satt Gedalja, son till Ahikam, son till Shafan, över dem.

¹² Då vände alla dessa judar tillbaka från alla de orter dit de hade fördrivits och kom till Juda land, till Gedalja i Mispa. Och de skördade stora mängder av vin och frukt.

Gedalja mördas av Ismael

¹³ Johanan, Kareas son, och alla befälhavarna på landsbygden kom till Gedalja i Mispa

¹⁴ och sade till honom: ”Du vet väl att Baalis, ammoniternas kung, har sänt hit Ismael, Netanjas son, för att döda dig?” Men Gedalja, Ahikams son, trodde dem inte.

¹⁵ Johanan, Kareas son, sade i hemlighet till Gedalja i Mispa: ”Låt mig gå bort och döda Ismael, Netanjas son. Ingen ska få veta det. Varför skulle

40:9 2 Kung 25:24, Jer 27:11.

40:14 Baalis Betyder ”Baal är frälsning”. Hans personliga sigill har hittats utanför Amman, dekorerat med en sfinx och orden ”Baalis, ammoniternas kung”. **40:15**

1 Sam 26:8, 2 Sam 16:9.

han få ta ditt liv så att alla vi judar som samlats hos dig skingras och det som är kvar av Juda utplånas?”

¹⁶ Men Gedalja, Ahikams son, sade till Johanan, Kareas son: ”Du får inte göra det, för det du säger om Ismael är inte sant.”

41

¹ Men i sjunde månaden kom Ismael, son till Netanja, son till Elishama, av kunglig börd och en av kungens stormän, med tio män till Gedalja, Ahikams son, i Mispa. När de åt tillsammans där i Mispa

² reste sig Ismael, Netanjas son, och de tio män som var med honom och dödade med svärd Gedalja, son till Ahikam, son till Shafan. De dödade honom som Babels kung hade satt över landet.

³ Dessutom dödade Ismael alla de judar som var hos Gedalja i Mispa, liksom alla de kaldeer som fanns där och som hörde till krigsfolket.

⁴ Dagen efter mordet på Gedalja och innan någon ännu kände till detta,

⁵ kom en skara på åttio män från Shekem, Shilo och Samaria. De hade rakat av sig skägget, rivit sönder sina kläder och ristat sig och hade med sig matoffer och rökelse för att bära fram det i HERRENS hus.

41:1 2 Kung 25:25, Jer 40:8, 14. **41:1** i sjunde månaden Högtidsmånaden (se 3 Mos 23:24f), antingen år 587 f Kr eller några år senare. **41:1** av kunglig börd Med arvsrätt till kronan, till skillnad från Gedalja. **41:5** 3 Mos 19:27f, 5 Mos 14:1, Jer 16:6. **41:5** rakat ... rivit ... ristat Uttryck för sorg över det ödelagda templet. **41:5** bära fram det i Herrens hus Offertjänsten firades även innan templet i sin helhet återuppygdes (jfr Esra 3).

⁶ Ismael, Netanjas son, gick ut från Mispa för att möta dem. Gråtande gick han där och när han kom fram till dem sade han till dem: "Kom med till Gedalja, Ahikams son."

⁷ Men när de hade kommit in i staden blev de dödade av Ismael, Netanjas son, och av de män som var med honom och de kastades i brunnen.

⁸ Men bland dem fanns tio män som sade till Ismael: "Döda oss inte, för vi har förråd av vete, korn, olja och honung gömda på landsbygden." Då avstod han från att döda dem med de andra.

⁹ Den brunn där Ismael kastade kropparna av alla de män som han hade dödat förutom Gedalja, var samma brunn som kung Asa hade låtit göra av fruktan för Basha, Israels kung. Den fyllde nu Ismael, Netanjas son, med döda män.

¹⁰ Sedan förde Ismael som fångar bort allt det folk som var kvar i Mispa, kungadöttrarna och allt annat folk som hade lämnats kvar i Mispa och som Nebusaradan, översten för livvakterna, hade anförtrott åt Gedalja, Ahikams son. Ismael, Netanjas son, förde bort dem som fångar och drog bort för att ta sig över till ammoniterna.

¹¹ Men när Johanan, Kareas son, och allt befäl som var med honom fick höra om allt det onda som Ismael, Netanjas son, hade gjort,

¹² tog de alla sina män och drog ut för att strida mot Ismael, Netanjas son, och de träffade på honom vid den stora dammen i Gibeon.

¹³ Då allt det folk som Ismael hade med sig fick se Johanan, Kareas son, och allt befäl som var med

41:9 1 Kung 15:22. **41:9** brunn ... Asa Se 1 Krön 16:6. Flera sådana cisterner för regnvatten finns utgrävda i Mispa. **41:12** 2 Sam 2:13.

honom, blev de glada och vände om.

¹⁴ Hela skaran av dem som Ismael hade fört bort som fångar från Mispa vände tillbaka och gick över till Johanan, Kareas son.

¹⁵ Men Ismael, Netanjas son, räddade sig med åtta män undan Johanan och begav sig till ammoniterna.

Flykt till Egypten

¹⁶ Johanan, Kareas son, och allt befäl som var med honom tog med sig resten av folket, alla av Mispas invånare som han hade vunnit tillbaka från Ismael, Netanjas son, när denne hade dödat Gedalja, Ahikams son. Det var soldater, kvinnor, barn och hovmän som han hade hämtat tillbaka från Gibeon.

¹⁷ De gav sig av, men stannade i Kimhams härbärke nära Betlehem för att sedan dra vidare och komma till Egypten

¹⁸ undan kaldeerna. De var rädda för dem eftersom Ismael, Netanjas son, hade dödat Gedalja, Ahikams son, som Babels kung hade satt över landet.

42

Jeremia varnar för Egypten

¹ Då gick allt befäl tillsammans med Johanan, Kareas son, och Jesanja, Hoshajas son, och hela folket, från de minsta till de största,

41:17 2 Sam 19:38, 2 Kung 25:26. **41:17** Kimhams härbärke Annan översättning: "Kimhams mark" (se 2 Sam 19:37). **41:17** till Egypten Här bodde redan en judisk minoritet (44:1).

² till profeten Jeremia och sade: ”Vi vädjar ödmjukt till dig: Be för oss till HERREN din Gud för alla oss som är kvar, för vi är bara några få kvar av många. Du ser med egna ögon att det är så med oss.

³ Låt HERREN din Gud tala om för oss vilken väg vi ska gå och vad vi ska göra.”

⁴ Profeten Jeremia svarade dem: ”Jag har lyssnat till er. Jag ska be till HERREN er Gud så som ni har begärt. Vad HERREN än svarar ska jag tala om för er utan att dölja något.”

⁵ Då sade de till Jeremia: ”HERREN ska vara ett sant och trofast vittne mot oss, om vi inte i allt gör efter det ord som HERREN din Gud sänder oss genom dig.

⁶ Gott eller ont så vill vi lyssna till HERREN vår Guds röst, honom som vi sänder dig till, så att det går väl för oss när vi lyder HERREN vår Guds röst.”

⁷ Tio dagar senare kom HERRENS ord till Jeremia.

⁸ Då kallade han till sig Johanan, Kareas son, och allt befäl som var med honom och hela folket, från den minste till den störste.

⁹ Han sade till dem: Så säger HERREN, Israels Gud, som ni har sänt mig till för att jag skulle bära fram er bön inför honom.

¹⁰ Om ni stannar kvar i detta land ska jag bygga upp er och inte slå ner er, jag ska plantera er och inte rycka upp er, för jag ångrar det onda jag har gjort mot er.

¹¹ Var inte rädda för Babels kung som ni nu fruktar. Var inte rädda för honom, säger HERREN,

för jag är med er för att frälsa er och rädda er ur hans hand.

¹² Jag ska låta er finna barmhärtighet, och han ska förbarma sig över er och låta er vända tillbaka till ert land.

¹³ Men om ni säger: ”Vi vill inte stanna i detta land”, och om ni inte lyder HERREN er Guds röst,

¹⁴ utan säger: ”Nej, vi vill bege oss till Egyptens land där vi slipper att se krig och höra ljudet av horn och slipper att hungra efter bröd, där vill vi bo”,

¹⁵ hör därför HERRENS ord, ni som är kvar av Juda: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Om ni bestämmer er för att bege er till Egypten och ni kommer dit för att bosätta er där,

¹⁶ då ska svärdet som ni fruktar nå er där i Egyptens land, och svälten som ni är rädda för ska följa er till Egypten, och där ska ni dö.

¹⁷ Ja, de människor som bestämmer sig för att bege sig till Egypten för att bosätta sig där ska alla dö genom svärd, svält och pest, och ingen av dem ska slippa undan och överleva den olycka som jag ska låta drabba dem.

¹⁸ För så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Liksom min vrede och harm östes över Jerusalems invånare, så ska också min harm ösas över er om ni beger er till Egypten. Ni ska bli till avsky och häpnad, förbannelse och vanära och ni ska aldrig mer få se denna plats.

¹⁹ HERREN säger till er, ni som är kvar av Juda: Bege er inte till Egypten. Besinna att jag i dag har varnat er.

²⁰ Ni bedrog er själva när ni sände mig till HERREN er Gud och sade: ”Be för oss till HERREN vår Gud. Och vad HERREN vår Gud än säger, ska du tala om för oss och vi ska göra det.”

²¹ Jag har nu i dag talat om det för er. Men ni har inte velat lyssna till HERREN er Guds röst eller allt det som han har sänt mig att tala till er.

²² Var förvissade om att ni kommer att dö genom svärd, svält och pest på den ort dit ni så gärna vill komma för att bo där.

43

Judarna utvandrar till Egypten

¹ När Jeremia hade avslutat sitt tal till folket och sagt dem alla de ord som HERREN deras Gud hade sänt honom att tala till dem,

² då svarade Asarja, Hoshajas son, och Johanan, Kareas son, och alla de andra självsäkra männen Jeremia och sade: ”Det är lögn det du säger! HERREN vår Gud har inte sänt dig att säga: Ni ska inte bege er till Egypten för att bosätta er där.

³ Det är Baruk, Nerias son, som eggas upp dig mot oss för att vi ska överlämnas i kaldeernas hand, så att de dödar oss eller för oss bort i fångenskap till Babel.”

⁴ Varken Johanan, Kareas son, eller någon av befälen eller någon av folket ville lyda HERRENS röst och stanna kvar i Juda land.

⁵ I stället tog Johanan, Kareas son, och alla befälen med sig alla som fanns kvar i Juda och som hade återvänt från alla de hednafolk dit de hade varit fördrivna, för att bosätta sig i Juda land,

⁶ både män, kvinnor och barn, kungadöttrarna och alla andra som Nebusaradan, översten för livvakterna, hade lämnat kvar hos Gedalja, Ahikams son, Shafans son, samt profeten Jeremia och Baruk, Nerias son.

⁷ De begav sig till Egyptens land, för de ville inte lyssna till HERRENS röst. Och de kom till Tachpanches.

Profetia om härjningar i Egypten

⁸ HERRENS ord kom till Jeremia i Tachpanches. Han sade:

⁹ ”Ta några stora stenar och göm dem i murbruket i tegelgolvet vid ingången till faraos hus i Tachpanches. Gör detta så att de judiska männen ser det

¹⁰ och säg till dem: Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag ska sända bud och hämta min tjänare Nebukadressar, Babels kung, och hans tron ska jag sätta upp ovanpå de stenar som jag har gömt här, och han ska breda ut sin tronnatta över dem.

¹¹ För han ska komma och slå Egyptens land och ge åt döden dem som tillhör döden, åt fångenskapen dem som tillhör fångenskapen och åt svärdet dem som tillhör svärdet.

¹² Jag ska tända eld på Egyptens gudatempel, och han ska bränna upp dem och föra bort gudarna. Han ska svepa om sig Egyptens land liksom en

43:6 Jer 41:10. **43:7** Tachpanches Befäst gränsstad i Östra Nildeltat, närmast Sinai och Israel. **43:9** faraos hus Stadens fort. Det faraoniska palatset låg i huvudstaden Memfis. **43:10** hämta ... Nebukadressar Invaderade Egypten 568 f Kr (Hes 29:19). **43:11** Jer 15:2, Sak 11:9. **43:12** 2 Mos 12:12, 4 Mos 33:4, Jes 10:10, Jer 46:25.

herde sveper om sig sin mantel. Sedan ska han dra därifrån i frid.

¹³ Han ska slå sönder stoderna i Bet-Shemesh i Egyptens land, och Egyptens gudatempel ska han bränna upp i eld.”

44

Avgudadyrkan orsaken till nöden

¹ Detta ord kom till Jeremia om alla de judar som bodde i Egyptens land, i Migdol, Tachpanches, Memfis och Patros område. Han sade:

² ”Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ni har sett all den olycka som jag har låtit drabba Jerusalem och över alla Juda städer. Se, de ligger nu öde och ingen bor i dem

³ på grund av det onda de gjorde. De väckte min vrede genom att gå bort för att tända rökelse och tjäna andra gudar som varken de eller ni själva eller era fäder har känt.

⁴ Jag har sänt till er mina tjänare profeterna. Jag har sänt dem gång på gång och sagt: Gör inte dessa avskyvärda ting som jag hatar.

⁵ Men de ville inte lyssna och inte vända örat till, så att de vände om från sin ondska och slutade att tända rökelse åt andra gudar.

43:13 Bet-Shemesh Betyder ”solens hus”. Syftar på Heliopolis (On) norr om nutida Kairo. **44:1** Migdol Betyder ”torn”, en befäst stad ca 3 mil nordost om Tachpanches. **44:1** Memfis Huvudstaden strax söder om nutida Kairo. **44:1** Patros Södra Egypten. Mest känd är den judiska soldatkolonin på ön Elefantine vid Assuan. Här tillbads enligt ortens dokument både HERREN och Anat-Yahu, en kombination mellan Jhvh och krigsgudinnan Anat (Dom 3:31) som titulerades ”himlens drottning” (vers 17). **44:4** Jer 25:4, 35:15.

⁶ Därför vällde min harm och vrede fram, och den brann i Juda städer och på Jerusalems gator så att de blev ödelagda och skövlade som de är än i dag.

⁷ Och nu säger HERREN Gud Sebaot, Israels Gud, så: Varför drar ni så mycket ont över er själva? Ni utrotar ur Juda både man och kvinna, barn och spädbarn, så att ingen enda av er blir kvar.

⁸ Med era händers verk väcker ni min vrede genom att ni tänder rökelse åt andra gudar i Egyptens land dit ni kommit för att bosätta er. Därför måste ni utrotas och bli till förbannelse och vanära bland jordens alla hednafolk.

⁹ Har ni glömt det onda som era fäder gjorde och som Juda kungar och deras hustrur, ni själva och era hustrur gjorde i Juda land och på Jerusalems gator?

¹⁰ Och fram till denna dag har de inte ödmjukat sig. De fruktar ingenting och vandrar inte efter min lag och mina stadgar som jag förelade er och era fäder.

¹¹ Därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Se, jag ska vända mitt ansikte mot er till er olycka för att utrota hela Juda.

¹² Jag ska gripa dem som är kvar av Juda, dem som har bestämt sig för att bege sig till Egypten för att bosätta sig där. De ska alla förgås. I Egypten ska de falla. Genom svärd och svält ska de gå under, både små och stora, ja, genom svärd och svält ska de dö. De ska bli till avsky och häpnad, förbannelse och vanära.

¹³ Jag ska straffa dem som bor i Egyptens land, liksom jag straffade Jerusalem med svärd, svält och pest.

¹⁴ Av dem som är kvar av Juda och som har kommit till Egypten för att bosätta sig där ska ingen överleva och slippa undan, så att de kan vända tillbaka till Juda land även om de önskar att få återvända dit för att bo där. Nej, ingen ska komma tillbaka dit utom några få som flyr dit.”

¹⁵ Alla män som visste att deras hustrur tände rökelse åt andra gudar och alla kvinnor som stod där i en stor skara, alla som bodde i Patros i Egyptens land, svarade då Jeremia och sade:

¹⁶ ”Vi tänker inte höra på dig när det gäller det du har talat till oss i HERRENS namn,

¹⁷ utan vi kommer att göra allt som vår mun har lovat, att tända rökelse åt himlens drottning och utgjuta dryckesoffer åt henne, så som vi och våra fäder, våra kungar och furstar gjorde i Juda städer och på Jerusalems gator. Då hade vi tillräckligt med bröd och det gick bra för oss, och vi såg inte till någon olycka.

¹⁸ Men sedan vi slutat tända rökelse åt himlens drottning och utgjuta dryckesoffer åt henne, har vi lidit brist på allt och går under genom svärd och svält.”

¹⁹ Och kvinnorna sade: ”När vi tände rökelse åt himlens drottning och utgöt dryckesoffer åt henne, så var det inte utan våra mäns samtycke som vi gjorde offerkakor åt henne med hennes

44:16 Jes 42:20, 53:1, Jer 6:16f, 18:12, Sak 7:11. **44:17** Jer 7:18.

44:19 offerkakor Sötade kakor (jfr Hos 3:1) kända från Babylonien, där de offrades åt gudinnan Ishtar.

bild och utgöt dryckesoffer åt henne.”

²⁰ Men Jeremia svarade allt folket, männen och kvinnorna och alla som hade gett honom detta svar. Han sade:

²¹ ”Skulle inte HERREN komma ihåg att ni själva och era fäder, era kungar och furstar och folket i landet, har tänt rökelse i Juda städer och på Jerusalems gator, och skulle han inte bry sig om det?

²² HERREN kunde inte längre tåla era onda handlingar och de avskyvärda ting som ni höll på med, utan ert land lades öde och blev till häpnad och förbannelse så att ingen kunde bo där, så som det är i dag.

²³ Därför att ni tände rökelse och syndade mot HERREN och inte lyssnade till HERRENS röst eller vandrade efter hans lag, hans stadgar och vitnesbörd, därför har denna olycka drabbat er, så som det är i dag.”

²⁴ Jeremia sade vidare till hela folket och till alla kvinnorna: ”Hör HERRENS ord, alla ni av Juda som är i Egyptens land.

²⁵ Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Ni och era hustrur har i handling fullgjort vad ni har sagt med er mun. Ni sade: Vi vill hålla de löften som vi gav: att tända rökelse åt himlens drottning och utgjuta dryckesoffer åt henne. Håll då era löften, ja, uppfyll dem!

²⁶ Hör därför HERRENS ord, ni alla av Juda som bor i Egyptens land: Se, jag svär vid mitt stora namn, säger HERREN, att i hela Egyptens land ska mitt namn inte mer nämnas av någon judisk mans mun, så att han säger: Så sant Herren Gud lever.

²⁷ För jag ska vaka över dem till deras olycka och inte till deras lycka, och alla män av Juda som är i Egyptens land ska gå under genom svärd och svält tills det är slut med dem.

²⁸ Några få som undkommer svärdet ska få vända tillbaka från Egyptens land till Juda land. Så ska alla som är kvar av Juda och som har kommit till Egyptens land för att bosätta sig där, förstå vems ord som består, mitt eller deras.

²⁹ Detta ska för er vara tecknet på att jag ska straffa er på denna plats, säger HERREN, för att ni ska förstå att mina ord om er ska gå i fullbordan till er olycka.

³⁰ Så säger HERREN: Se, jag ska utlämna farao Hofra, Egyptens kung, till hans fiender och till dem som vill ta hans liv, liksom jag har utlämnat Juda kung Sidkia till Babels kung Nebukadressar, som var hans fiende och ville ta hans liv.”

45

Ord av tröst till Baruk

¹ Detta ord talade profeten Jeremia till Baruk, Nerias son, när han efter Jeremias diktamen skrev ner dessa ord i en bokrulle under Juda kung Jojakims, Josias sons, fjärde regeringsår. Han sade:

² Så säger HERREN, Israels Gud, om dig Baruk:

44:27 Jer 31:28. **44:30** Jer 46:24f. **44:30** farao Hofra I grekiska källor Apries (589-570 f Kr). Försökte undsätta Jerusalem 588 f Kr (37:5) och välkomnade sedan efter stadens fall judiska flyktingar till Nildeltat (jfr 43:7). Dödad i samband med ett inbördeskrig som bröt ut 570 f Kr, två år före Nebukadnessars invasion av Egypten 568 f Kr (43:10f, Hes 29:19). **45:1** Jer 36:1f, 32. **45:1** Baruk ... bokrulle Se kap 32 för dessa händelser år 605 f Kr.

³ Du säger: "Ve mig, HERREN har lagt ny sorg till min förra plåga! Jag är trött av allt suckande och jag får ingen ro."

⁴ Så ska du svara honom: "Så säger HERREN: Se, det jag har byggt upp ska jag riva ner, och det jag har planterat ska jag rycka upp. Detta gäller hela jorden.

⁵ Och du begär stora ting för dig! Begär inte något sådant. Se, jag ska låta olycka drabba allt kött, säger HERREN. Men dig ska jag låta vinna ditt liv som ett byte, vart du än beger dig."

46

Profetia om Egypten

¹ Detta är HERRENS ord som kom till Jeremia om hednafolken.

² Om Egypten.

Angående den egyptiske kungen farao Nekos här som stod vid floden Euftrat nära Karkemish och blev slagen av Babels kung Nebukadressar i Juda kung Jojakims, Josias sons, fjärde regeringsår.

³ Gör i ordning sköld och skydd
och ryck fram till strid!

⁴ Spänn för hästarna,
sitt upp på springarna
och ställ upp er

45:3 Ps 6:7, 69:4. **45:5** Jer 21:9, 38:2, 39:18. **46:2** 2 Kung 23:29, 24:7, 2 Krön 35:20, Jes 19:1f, Hes 29:2–32:21. **46:2** farao Nekos här ... nära Karkemish Egyptens nederlag i norra Syrien år 605 f Kr befäste Babel som regionens stormakt (jfr 27:6f, 2 Kung 23:29, 24:7). **46:3** sköld och skydd Små sköldar för närstrid och stora mot pilar.

med hjälmarna på.
Gör spjuten blanka,
klä er i pansar.

⁵ Vad ser jag?

De är förfärade,
de viker tillbaka,
deras hjältar blir slagna och flyr
utan att vända sig om.
Det är skräck från alla håll,
säger HERREN.

⁶ Inte ens den snabbaste kan fly,

inte ens hjälten
kan komma undan.
Norrut, vid floden Euftrat,
där stapplar de och faller.

⁷ Vem är det som stiger som Nilfloden,

likt strömmar
av framvällande vatten?

⁸ Det är Egypten

som stiger som Nilfloden,
likt strömmar
av framvällande vatten.

Han säger:

”Jag ska dra upp
och täcka landet,
jag ska förstöra städerna
och dem som bor i dem.”

⁹ Dra dit upp, ni hästar,

storma fram, ni vagnar.
Dra ut, ni hjältar,
nubier och puteer,
rustade med sköldar,

- och ludeer,
rustade med bågar
som de spänner.
- 10 Detta är Herren Gud Sebaots dag,
en hämndens dag
då han hämnas
på sina motståndare.
Svärdet frossar sig mätt,
det dricker sig rusigt
av deras blod,
för detta är ett slaktoffer
åt Herren Gud Sebaot
i Nordlandet vid floden Euftrat.
- 11 Dra upp till Gilead
och hämta balsam,
du jungfru dotter Egypten.
Men förgäves har du skaffat
läkemedel i mängd.
Du kan inte bli botad.
- 12 Hednafolken har hört om din skam,
och dina sorgerop
uppfyller jorden,
för den ene hjälten
snavar på den andre
och de båda faller tillsammans.
- 13 Detta ord talade HERREN till profeten Jeremia
om att Babels kung Nebukadressar skulle komma
och besegra Egypten:

46:9 nubier och puteer ... ludeer Legosoldater från Sudan, Libyen
och Lydien i västra Turkiet. **46:10** Jes 34:5f, Sef 1:7. **46:11**
Jer 8:22, 30:12f, 51:8. **46:13** Jer 43:10f.

- 14 Förkunna i Egypten
och ropa ut det i Migdol,
ropa ut det i Memfis
och även i Tachpanches och säg:
”Träd fram och gör dig beredd,
för svärdet frossar
runt omkring dig.”
- 15 Varför slogs dina hjältar
till marken?
De kunde inte hålla stånd,
för HERREN stötte bort dem.
- 16 Han fick många att vackla,
och de föll, den ene över den andre,
och ropade:
”Upp, låt oss vända tillbaka
till vårt folk
och till landet där vi föddes,
undan det härjande svärdet!”
- 17 Man ropar där:
”Farao, Egyptens kung,
är bara ett buller!
Han har försummat sin tid.”
- 18 Så sant jag lever, säger Kungen,
HERREN Sebaot är hans namn:
Som Tabor bland bergen,
som Karmel vid havet
ska han komma.
- 19 Gör er beredda för landsflykt,
ni dotter Egyptens invånare,

46:15 slogs dina hjältar till marken Andra handskrifter (Septuaginta): ”flydde din mäktige Apis”. (Egyptens tjurgud som dyrkades i Memfis). **46:16** Jer 50:16. **46:18** Ps 24:10, Jer 10:16, 48:15.

46:19 Jer 10:17f, Hes 12:3f, 30:13.

för Memfis ska bli en ödemark
och brännas ner så att ingen
kan bo där.

20 En skön kviga är Egypten,
men en broms kommer farande
från norr.

21 Också legosoldaterna i landet
liknar gödda kalvar.
De vänder alla om, alla flyr de,
för de kan inte stå emot.
Deras ofärds dag har drabbat dem,
tiden för deras straff är inne.

22 Hon väser likt en orm
som ringlar i väg,
för de drar fram med vapenmakt
och kommer över henne
med yxor,
som för att hugga ved.

23 De fäller hennes skog, säger HERREN,
för den är ogenomtränglig.
De är fler än gräshoppor,
de kan inte räknas.

24 Egyptens dotter kommer på skam,
hon utlämnas åt folket från norr.

25 Så säger HERREN Sebaot, Israels Gud: Se, jag ska
straffa Amon från No och farao och Egypten med
dess gudar och dess kungar, både farao och dem
som förlitar sig på honom.

46:20 Jes 7:18, Hos 10:11.
Jes 19:1, Jer 43:12, Nah 3:8.

46:24 Jer 44:30.

46:25 2 Mos 12:12,

46:25 Amon från No Egyptens högsta
gud Amon-Ra dyrkades i Karnaktemplet i södra Egyptens huvud-
stad Thebe, som i Bibeln kallas No (jfr Nah 3:8).

26 Jag ska överlämna dem åt dem som vill ta deras liv, till Babels kung Nebukadressar och hans tjänare. Men därefter ska landet bli bebott som i forna dagar, säger HERREN.

27 Så var inte rädd,
du min tjänare Jakob,
och var inte förskräckt,
du Israel,
för se, jag ska rädda dig
ur det fjärran landet
och dina barn ur landet
där de är fångna.
Jakob ska vända tillbaka
och leva i trygghet,
och ingen ska skrämma honom.

28 Var inte rädd, du min tjänare Jakob,
säger HERREN, för jag är med dig.
Jag ska göra slut på alla de folk
dit jag fördrivit dig.
Men dig ska jag inte göra slut på,
bara tukta dig med rättvisa,
för helt ostraffad
kan jag inte lämna dig.

47

Profetia om filisteerna

46:26 Jer 44:30, Hes 29:13f, 32:11.
Jer 30:10f. 46:28 Nah 1:3.

46:27 Jes 41:13f, 43:5, 44:2,

¹ Detta är HERRENS ord som kom till profeten Jeremia om filisteerna innan farao intog Gaza:

² Så säger HERREN:

Se, vatten stiger från norr

och blir till en flod

som svämmar över.

Den översvämmar landet

med allt som finns i det,

städerna och dem som bor där.

Människorna ropar,

och landets alla invånare jämrar sig

³ när ljudet hörs

av hans hingstars hovslag,

när hans vagnar dånar

och hans hjul bullrar.

Då ser sig fäderna inte om

efter barnen,

de står maktlösa

⁴ inför dagen som kommer

då alla filisteer förintas,

då alla utrotas som är kvar

för att försvara Tyrus och Sidon.

För HERREN ska förintas filisteerna,

dem som är kvar från Kaftors ö.

⁵ Gazas huvud ska rakas,

det är slut med Ashkelon,

47:1 Jes 14:29f, Hes 25:15f, Amos 1:6f, Sef 2:5f, Sak 9:5f. **47:1** innan farao intog Gaza En egyptisk motattack mot Nebukadnessar erövrade Gaza år 601-599 f Kr. Nebukadnessar skövlade Gazaområdet 604 f Kr och gjorde slut på filisteerna helt 588 f Kr (jfr Hes 25:16). **47:2** Jes 8:7, 28:2, Jer 46:8. **47:3** Jer 4:13. **47:4** Kaftors ö Troligen Kreta (jfr 1 Mos 10:14, 5 Mos 2:23, Amos 9:7). **47:5** Jer 16:6, 48:37.

med dem som är kvar i deras dal.
Hur länge ska du rista märken
på dig?

- ⁶ O, du HERRENS svärd,
när ska du äntligen få ro?
Dra dig in i din skida,
vila och var stilla.
- ⁷ Men hur ska det få ro
när HERREN har gett
sin befallning?
Mot Ashkelon och mot kustlandet,
dit har han befallt det.

48

Profetia om Moab

- ¹ Om Moab.
Så säger HERREN Sebaot,
Israels Gud:
Ve över Nebo,
för det har ödelagts!
Kirjatajim har kommit på skam
och intagits,
fästet har kommit på skam
och ligger krossat.
- ² Moab prisas inte längre.
I Heshbon smider man
onda planer mot det:
”Kom, låt oss göra slut på det,

47:5 i deras dal Andra handskrifter (Septuaginta): ”av anakiterna” (jättar bland filisteerna, jfr 5 Mos 9:2, 1 Sam 17:4).

48:1 Jes 15:1, Hes 25:8f, Amos 2:1f. **48:1** Moab Folk öster om Döda havet som deltog i upproret mot Nebukadnessar (27:3). Enligt Josefus härjades de av Nebukadnessar år 582 f Kr (jfr Hes 25:8f).

- så att det inte mer är ett folk!”
Också du, Madmen, ska tystas,
svärdet ska förfölja dig.
- ³ Sorgerop hörs från Horonajim,
förödelse och stor förstörelse.
- ⁴ Moab är krossat,
högljutt klagar barnen där.
- ⁵ Uppför backen mot Luhit
går man under gråt,
och på vägen ner till Horonajim
hörs ångestfulla sorgerop
över förstörelsen.
- ⁶ Fly, rädda era liv
och bli som en buske i öknen!
- ⁷ Eftersom du litat
till dina gärningar och dina skatter
ska också du intas.
Och Kemosh ska gå i fångenskap
och hans präster
och furstar med honom.
- ⁸ Ödeläggaren ska drabba varje stad,
och ingen stad
ska komma undan.
Dalen ska bli fördärvad
och slätten läggas öde,
så som HERREN har sagt.
- ⁹ Ge Moab vingar,
flygande måste han fly.
Hans städer ska bli öde,

48:5 Jes 15:5. **48:6** Jer 17:6. **48:7** 4 Mos 21:29, 1 Kung 11:7,
Jer 49:3f. **48:7** Kemosh Moabiternas nationalgud. **48:9** vin-
gar Grundtexten svårtolkad. Annan översättning: "salt" (jfr Dom 9:45).
Andra handskrifter: "en gravsten" (så Septuaginta).

och ingen ska bo i dem.

10 Förbannad är den som utför
HERRENS verk försumligt,
förbannad är den som tvekar
att bloda ner sitt svärd!

11 Moab har levt i trygghet
från sin ungdom,
han har legat i ro
som vin på sin bottensats.
Han har inte hållits från kärll till kärll,
inte vandrat bort i fångenskap.
Därför har han kvar sin smak,
och hans luktsinne
har inte förändrats.

12 Se, därför ska dagar komma, säger HERREN,
då jag sänder till honom vintappare, som ska
tappa honom och tömma hans fat och krossa hans
krukor.

13 Då ska Moab skämmas för Kemosh, liksom Is-
raels folk fick skämmas för Betel som de litade till.

14 Hur kan ni säga:
”Vi är hjältar
och tappra män i striden”?

15 Moab ska ödeläggas,
dess städer gå upp i rök
och dess utvalda unga män
komma ner för att slaktas.
Så säger Kungen,
HERREN Sebaot är hans namn.

- 16 Moabs undergång är nära,
hans olycka kommer med hast.
- 17 Ha medlidande med honom,
alla ni som bor omkring honom,
alla ni som känner hans namn!
Säg: "Hur sönderbruten är inte
den starka spiran,
den härliga staven!"
- 18 Kom ner från din härlighet
och sätt dig på torra marken,
du dotter Dibons folk,
för den som ödelägger Moab
drar upp mot dig
och förstör dina fästen.
- 19 Ställ dig vid vägen
och se dig omkring,
du som bor i Aroer.
Fråga honom som flyr
och henne som kommit undan,
säg: "Vad har hänt?"
- 20 Moab har kommit på skam,
det är krossat, jämra er och ropa!
Berätta vid Arnon
att Moab är ödelagt.
- 21 Domen har drabbat slättlandet, över Holon, Jahas
och Mofaat,
22 över Dibon, Nebo och Bet-Diblatajim,
23 över Kirjatajim, Bet-Gamul och Bet-Meon,
24 över Keriot och Bosra och över alla andra städer
i Moabs land, vare sig de ligger långt borta eller
nära.

- 25 Avhugget är Moabs horn
och sönderbruten är hans arm,
säger HERREN.
- 26 Gör honom drucken, för han har upphävt sig
mot HERREN. Moab ska vältra sig i spyor och bli till
åtlöje, också han.
- 27 Eller var inte Israel till åtlöje för dig? Ertap-
pades han bland tjuvar, eftersom du skakar på
huvudet så ofta du talar om honom?
- 28 Överge städerna
och bygg bo i klippan,
ni Moabs invånare.
Gör som duvan
som bygger sitt näste
i sidorna på gapande klyftor.
- 29 Vi har hört om Moabs högmod,
hans gränslöst stora högfärd,
hans stolthet,
högmod och överlägsenhet
och hans hjärtas förhävelse.
- 30 Jag känner hans fräckhet,
säger HERREN,
hans tomma skryt
och svekfulla sätt.
- 31 Därför jämrar jag mig
för Moabs skull
och klagar över hela Moab.
Över Kir-Heres män

- ska man sucka.
32 Mer än Jaeser gråter,
gråter jag över dig,
du Sibmas vinstock.
Dina rankor gick över havet
och nådde till Jaesers hav.
Mitt i din sommar
och din vinbärgning
har ödeläggaren slagit ner.
33 Glädjen och jublet har ryckts bort
från de bördiga fälten
och från Moabs land.
Jag har gjort slut
på vinet i pressarna,
man trampar inte längre vin
under glädjerop –
rop hörs men inte glädjerop.
34 Från Heshbon hörs rop
ända till Eleale,
ända till Jahas
höjer man sin röst
och från Soar ända till Horonajim,
till Eglat-Selisia,
för också Nimrims vatten
har blivit torr mark.
35 Jag ska i Moab göra slut på dem
som bär fram offer
på offerhöjden
och tänder rökelse åt sina gudar,
säger HERREN.
36 Därför klagar mitt hjärta

48:33 Jes 16:10, Jer 51:14, Hagg 2:16.
Jes 15:7, 16:11.

48:34 Jes 15:4f.

48:36

- som en flöjt över Moab,
mitt hjärta klagar som en flöjt
över Kir-Heres män.
Det som är kvar
av vad de förvärvat
går förlorat.
- 37 Alla huvuden är rakade
och alla skägg avskurna.
På alla händer finns ristningar
och runt höfterna bär de säcktyg.
- 38 På alla Moabs tak och på dess torg
hörs bara dödsklagan,
för jag har krossat Moab
som ett värdelöst kärl,
säger HERREN.
- 39 Hur nerbruten är han inte,
hur jämrar de sig inte!
Hur vänder inte Moab ryggen till
i skam!
Moab blir ett åtlöje och en skräck
för alla som bor omkring honom.
- 40 För så säger HERREN:
Se, han svävar fram som en örn,
han breder ut sina vingar
över Moab.
- 41 Keriot intas, fästena erövrar.
Hjärtat hos Moabs hjältar
blir på den dagen
som hjärtat hos en kvinna
i barnsnöd.

42 Moab ska förgöras
så att det inte mer är ett folk,
för han har förhävt sig mot HERREN.

43 Frukthan, fallgrop och fälla
väntar er, ni Moabs invånare,
säger HERREN.

44 Den som flyr från skräcken
störtar i fallgropen,
och den som kommer upp
ur fallgropen fastnar i fällan,
för jag ska låta ett hemsökelsens år
drabba Moab, säger HERREN.

45 I Heshbons skugga stannar de,
det är slut
med flyktingarnas kraft,
för en eld gick ut från Heshbon,
en låga från Sichon.
Den förtärde Moabs sida,
hjässan på stridslarmets söner.

46 Ve dig Moab!
Förlorat är Kemosh folk,
för dina söner har tagits till fånga,
dina döttrar har förts bort
i fångenskap.

47 Men i kommande dagar
ska jag göra slut
på Moabs fångenskap,
säger HERREN.

48:43 Jes 24:17f, Klag 3:47. **48:44** Amos 5:19. **48:45** 4 Mos 21:28f,
24:17. **48:47** Jer 46:26, 49:6, 39.

Så långt domen över Moab.

49

Profetia om Ammon

¹ Om ammoniterna.

Så säger HERREN:

Har Israel inga barn,
eller har han ingen arvinge?
Eller varför har deras kung
tagit Gad i besittning,
och varför bor hans folk
i dess städer?

² Se, därför ska dagar komma,
säger HERREN,

då jag ska låta ett stridsrop höras
mot Rabba i ammoniternas land.
Det ska bli en öde grushög,
och dess lydstäder
ska brännas upp i eld.
Israel ska då ta i besittning
dem som tog hans arv,
säger HERREN.

³ Jämra dig, Heshbon,
för Ai är ödelagt!

49:1 1 Kung 11:5, Hes 21:28f, 25:2, Amos 1:13f. **49:1** ammoniterna Folk runt nutida Amman i Jordanien (Bibels Rabba). Deltog liksom moabiterna i upproret mot Nebukadnessar (23:7) och härjades 582 f Kr (jfr Hes 25:2f). **49:1** deras kung Annan översättning: "Milkom", ammoniternas huvudgud (2 Kung 23:13) som också kallades Molok (3 Mos 20:2f). Jfr 2 Sam 12:30. Gäller även vers 3. **49:1** tagit Gad Området öster om Jordan som hade getts åt Gads stam (se Jos 13:24). **49:3** Jer 48:7, 37.

- Ropa, ni Rabbas döttrar!
Klä er i säcktyg,
klaga och gå runt i gårdarna,
för deras kung går bort
i fångenskap
och hans präster och furstar
med honom.
- ⁴ Varför skryter du om dina dalar,
att din dal flödar över,
du trolösa dotter?
Du litar på dina skatter och säger:
”Vem kan komma åt mig?”
- ⁵ Se, jag ska låta fruktan drabba dig,
säger Herren Gud Sebaot,
från alla som bor runt omkring dig.
Och ni ska drivas bort,
var och en åt sitt håll,
och ingen ska samla dem som flyr.
- ⁶ Men därefter ska jag göra slut
på Ammons fångenskap,
säger HERREN.

Profetia om Edom

- ⁷ Om Edom.
Så säger HERREN Sebaot:
Finns det ingen vishet mer
i Teman?
Har de förståndiga inget råd att ge?
Är deras vishet borta?
- ⁸ Fly, vänd om,
göm er djupt nere i dalarna,

49:6 Jer 46:26, 48:47. **49:7** Jes 21:11f, Hes 25:12f, Amos 1:11f, Ob v 1f. **49:7** Edom Härjades år 552 f Kr av Babels kung Nabonidus (se not till Dan 5:1). Jfr Hes 49:12.

- ni Dedans invånare,
för jag ska låta olycka drabba Esau
när jag straffar honom.
- 9 Om vinbärgare kommer till dig
lämnar de ingen efterskörd kvar,
om tjuvar kommer om natten
fördärvar de så mycket de kan.
- 10 För det är jag som har klätt av Esau,
jag har avslöjat hans gömställen
så att han inte kan hålla sig dold.
Ödeläggelse har drabbat hans barn,
hans bröder och grannar.
Han finns inte mer.
- 11 Lämna dina faderlösa,
jag ska hålla dem vid liv.
Dina änkor kan lita på mig.
- 12 För så säger HERREN: Se, de som inte blev dömda
att dricka ur bågaren tvingas att dricka. Skulle då
du bli ostraffad? Nej, du ska inte bli ostraffad utan
tvingas att dricka.
- 13 För jag har svurit vid mig själv, säger HERREN,
att Bosra ska bli till häpnad och vanära. Det ska
ödeläggas och bli en förbannelse, och alla dess lyd-
städer ska bli ödemarker för all framtid.
- 14 Jag har hört ett budskap
från HERREN,
en budbärare har sänts ut
bland hednafolken:
”Kom samman och dra ut mot det

och res er till strid.”

- 15 För se, jag ska göra dig
liten bland hednafolken,
föraktad bland människorna.
- 16 Skräcken du spred
och ditt hjärtas högmod
har bedragit dig,
du som bor bland bergsklyftorna
och har ditt tillhåll uppe
på höjden.
- Även om du byggde ditt bo
så högt som örnen
skulle jag ändå störta dig
ner därifrån, säger HERREN.

17 Edom ska bli till häpnad. Var och en som går där förbi ska häpna och vissla vid tanken på alla dess plågor.

18 Som när Sodom och Gomorra ödelades med sina grannstäder, säger HERREN, så ska ingen bo där mer och ingen människa vistas där.

19 Se, som ett lejon ska han dra upp från Jordanbygdens täta snår till frodiga betesmarker. På ett ögonblick ska jag jaga bort dem därifrån. Och den som är utvald ska jag sätta över dem. För vem är min like och vem kan ställa mig till svars? Eller vem är den herde som kan stå emot mig?

20 Hör därför vad HERREN har beslutat om Edom och tankarna som han tänkt om dem som bor i Teman:

49:16 Jer 51:53, Amos 9:2.

49:17 Jer 19:8, 50:13, 51:37, Hes 25:13.

49:18 1 Mos 19:24f, Jer 50:40.

49:19 Job 9:19, 41:2, Jer 50:44.

- Även de minsta i hjorden
ska släpas bort,
och deras betesmark
ska häpna över dem.
- 21 Vid dånet av deras fall bävar jorden.
Man skriar så att ljudet hörs
ända till Röda havet.
- 22 Se, han lyfter som en örn,
han svävar fram och breder ut
sina vingar över Bosra.
Hjärtat hos Edoms hjältar
blir på den dagen
som hjärtat hos en kvinna
i barnsnöd.

Profetia om Damaskus

- 23 Om Damaskus.
Hamat och Arpad kommer
på skam,
för de har hört ett ont budskap.
De fylls av ångest,
som ett upprört hav
som inte kan bli stilla.
- 24 Damaskus har tappat modet
och vänt för att fly,
skräcken har fått grepp,
de grips av ångest och vånda
som en barnaföderska.
- 25 Hur övergiven är inte
den berömda staden,
min glädjes stad?
- 26 Därför måste de unga männen

falla på gatorna,
och alla krigsmän förgöras
på den dagen,
säger HERREN Sebaot.

27 Jag ska tända eld
på Damaskus murar,
och den ska förtära
Ben-Hadads palats.

Profetia om Kedar och Hasor

28 Om Kedar och Hasors riken som besegrades av
Nebukadressar, Babels kung.

Så säger HERREN:

Res dig, dra upp mot Kedar
och härja Österlandets söner.

29 Deras hyddor och hjordar
ska rövas bort,
deras tält och allt deras bohag,
deras kameler ska föras bort
från dem,
och man ska ropa över dem:

Skräck från alla håll!

30 Fly, vandra långt bort,
göm er djupt ner,
ni Hasors invånare, säger HERREN,
för Babels kung Nebukadressar
har fattat beslut om er
och tänkt ut en plan mot er.

31 Bryt upp, säger HERREN, och dra ut

49:27 2 Kung 13:3, Jer 50:32, Amos 1:4. 49:28 Kedar och Hasors riken Nordarabiska stammar som härjades av Nebukadnessar 599-598 f Kr. 49:29 Jer 6:25, 46:5. 49:31 4 Mos 23:9, Dom 18:7.

mot ett obekymrat folk
som bor i trygghet,
utan portar eller bommar.

De bor för sig själva.

- 32 Deras kameler ska bli ert byte,
och deras stora boskapshjordar
ska bli ert rov.

Jag ska skingra dem

åt alla väderstreck,
männen med kantklippt hår.

Från alla håll
ska jag låta ofärd drabba dem,
säger HERREN.

- 33 Hasor ska bli en boning

för schakaler,
en ödemark för alltid.

Ingen ska bo där mer
och ingen människa vistas där.

Profetia om Elam

- 34 Detta är HERRENS ord som kom till profeten
Jeremia om Elam i början av Juda kung Sidkias
regering. Han sade:

- 35 Så säger HERREN Sebaot:

Se, jag ska bryta Elams båge,
deras främsta makt.

- 36 Jag ska låta fyra vindar
komma mot Elam
från himlens fyra hörn.

Jag ska skingra dem

49:32 Jer 9:25f. 49:34 Jes 21:2, Jer 25:25. 49:34 Elam Folk i västra nuvarande Iran som kämpade vid babyloniernas sida under 600-talet f Kr.

- åt alla väderstreck,
och det ska inte finnas något folk
dit de fördrivna från Elam
inte ska komma.
- 37 Jag ska göra elamiterna
förfärade för sina fiender
och för dem som vill ta deras liv.
Jag ska låta olycka drabba dem,
min brinnande vrede,
säger HERREN.
- Jag ska sända svärdet efter dem
tills jag har gjort slut på dem.
- 38 Jag ska sätta upp min tron i Elam
och utrota både kung
och furstar där, säger HERREN.
- 39 Men i kommande dagar
ska jag göra slut på
Elams fångenskap,
säger HERREN.

50

Profetia om Babel

¹ Detta ord talade HERREN om Babel, om kaldeernas land, genom profeten Jeremia:

² Förkunna bland hednafolken,
ropa ut det, res ett baner,
ropa ut och dölj det inte.
Säg: Babel är intaget,

49:39 Jer 48:47, 49:6. **50:1** Jes 13:1f. **50:2** Babel är intaget Babel föll 539 f Kr för Koresh (Dan 5:31, 6:28). Därefter minskade Babel gradvis i betydelse och låg helt öde först efter nytestamentlig tid. Jfr Jes 47, Upp 17-18.

- Bel har kommit på skam,
Merodak är krossad.
Dess gudabilder har kommit
på skam,
dess avgudar är krossade.
- ³ För ett folk drar upp
mot det norrifrån.
De ska göra dess land
till en ödemark
så att ingen kan bo i det.
Både människor och djur ska fly.
- ⁴ I de dagarna och på den tiden,
säger HERREN,
ska Israels barn komma
tillsammans med Juda barn.
De ska gå under gråt
och söka HERREN sin Gud.
- ⁵ De ska fråga efter Sion
och vända sig hitåt:
”Kom! Låt oss hålla fast vid HERREN
i ett evigt förbund
som aldrig ska glömmas.”
- ⁶ Mitt folk var förlorade får.
Deras herdar vilseledde dem
och lät dem irra omkring
på bergen.
De strövade från berg till höjd
och glömde sin viloplats.

50:2 Bel Titel för Mesopotamiens högsta gud (jfr ”Baal”), under Babels tid Marduk (Merodak). **50:3** Jer 9:10. **50:4** Jer 3:18, 21, 31:9, Hos 1:11. **50:6** Jer 3:6, 23, Hes 34:5f, 15f, Ps 23:2, Ps 119:176, Matt 9:36.

- 7 Alla som träffade på dem
slukade dem,
och deras motståndare sade:
"Vi är utan skuld."
Det hände för att de hade syndat
mot HERREN,
rättfärdighetens boning,
mot HERREN, deras fäders hopp.
- 8 Fly ut ur Babel,
dra bort från kaldeernas land
och var som bockar
framför hjorden.
- 9 För se, jag ska väcka
från nordlandet
en mängd stora hednafolk
och föra dem upp mot Babel.
De ska rusta sig till strid mot det,
från det hållet ska det erövras.
Deras pilar ska vara
som en skicklig hjältes,
ingen vänder tomhänt tillbaka.
- 10 Kaldeen ska plundras,
plundrarna ska alla få nog,
säger HERREN,
- 11 för ni gladde er och jublade
när ni skövlade min arvedel.
Ni hoppade som kvigor
på tröskplatsen
och frustade som hingstar.
- 12 Er mor ska ändå stå med djup skam,
hon som har fött er

50:7 Jer 2:3. **50:8** Jes 48:20, Jer 51:6, 45, Sak 2:10f, Upp 18:4.

50:11 Hos 10:11.

- ska få skämmas.
Se, sist av hednafolken
ska hon bli en ödemark,
ett torrt land och en öken!
- 13 På grund av HERRENS vrede
ska det ligga obebott
och helt öde.
Var och en som går förbi Babel
ska häpna och vissla
vid tanken på alla dess plågor.
- 14 Rusta er till strid mot Babel
från alla sidor,
ni som spänner båge.
Skjut på henne,
spar inte på pilarna,
för hon har syndat mot HERREN.
- 15 Höj segerrop över henne
från alla håll:
”Hon har tvingats ge upp.
Hennes stöd har fallit,
hennes murar är nerrivna!”
Detta är HERRENS hämnd.
Hämnas då på henne.
Gör mot henne som hon har gjort.
- 16 Utrota ur Babel den som sår
och den som håller skäran
i skördens tid.
Undan det härjande svärdet
ska var och en vända om
till sitt folk
och var och en fly hem till sitt land.

50:13 Jer 25:12, 49:17, 51:1.

50:15 Ps 137:8, Jer 51:24, Upp 18:2, 6.

50:16 Jes 13:14, Jer 46:16, Joel 1:11.

17 Israel är ett vilsekommet får
som jagats av lejon.

Först slukade Assyriens kung det, och till slut har
Babels kung Nebukadressar gnagt dess ben.

18 Därför säger HERREN Sebaot, Israels Gud, så: Se,
jag ska straffa Babels kung och hans land liksom
jag har straffat Assyriens kung.

19 Jag ska föra Israel tillbaka till hans betesmarker,
och han ska få gå i bet på Karmel och i Bashan. På
Efraims berg och i Gilead ska han få äta sig mätt.

20 I de dagarna och på den tiden,
säger HERREN,
ska man söka efter Israels skuld,
men den är borta,
efter Juda synder,
men de finns inte mer.
För jag ska förlåta dem
som jag låter leva kvar.

21 Dra ut mot Meratajims land
och mot invånarna i Pekod.
Förgör dem och vig dem
åt förintelse, säger HERREN,
och gör i allt
som jag har befallt dig.

50:17 2 Kung 17:5f, 25:1f, Hes 34:6. **50:19** Jer 29:10, 31:10, Dan 9:2, Mika 7:14. **50:20** Jes 43:25, Jer 31:34, Dan 9:24, Mika 7:18f. **50:21** Hes 23:23. **50:21** Meratajim Hebr. för "dubbel envishet". På akkadiska Marratum, saltträsk i sydöstra Irak. **50:21** Pekod Hebr. för "straffa". På akkadiska Pukudu, stamgrupp i östra Irak.

- 22 Det är stridslarm
och stor förödelse i landet.
- 23 Hur sönderbruten
och krossad är den inte,
den hammare som slog
hela jorden!
Hur har inte Babel kommit
hednafolken att häpna!
- 24 Jag lade ut en snara
för dig, Babel,
och du blev fångad
innan du visste om det.
Du ertappades och greps,
för det var mot HERREN
du hade gett dig i strid.
- 25 HERREN öppnade sitt vapenförråd
och tog fram sin vredes vapen,
för Herren Gud Sebaot hade
ett verk att utföra
i kaldeernas land.
- 26 Ryck fram mot det från alla håll,
öppna dess förrådshus,
kasta i en hög vad där finns,
som man gör med säd,
och vig det åt förintelse.
Låt ingenting bli kvar av det.
- 27 Döda alla dess tjuvar,
för ner dem till slakt.
Ve dem, för deras dag har kommit,
tiden för deras straff!
- 28 Lyssna till flyktingarna
som söker rädda sig
ut ur Babels land,

för att i Sion förkunna HERREN
vår Guds hämnd,
hämnden för hans tempel.

- 29 Kalla samman bågskyttar
mot Babel,
alla som kan spänna en båge.
Slå läger runt omkring det,
låt ingen komma undan.
Vedergäll det för dess gärningar,
gör mot det precis som det själv
har gjort,
för det har handlat övermodigt
mot HERREN,
mot Israels Helige.
- 30 Därför ska dess unga män falla
på gatorna,
alla dess stridsmän ska gå
under på den dagen,
säger HERREN.
- 31 Se, jag är emot dig, du övermodige,
säger Herren Gud Sebaot,
för din dag har kommit,
den tid då jag ska straffa dig.
- 32 Då ska den övermodige
stappla och falla,
och ingen ska resa upp honom.
Jag ska tända eld på hans städer
och elden ska förtära allt
omkring honom.

- 33 Så säger HERREN Sebaot:
Förtryckta är Israels barn
och Juda barn med dem.
Alla som har fört dem i fångenskap
håller fast dem
och vägrar att släppa dem.
- 34 Men deras återlösare är stark,
HERREN Sebaot är hans namn.
Han tar sig an deras sak,
och skaffar ro åt jorden
men oro åt Babels invånare.
- 35 Svärd mot kaldeerna, säger HERREN,
mot Babels invånare,
mot dess furstar och vise män!
- 36 Svärd mot lögnprofeterna,
de ska stå där som dårar.
Svärd mot dess hjältar,
de ska bli förfärade.
- 37 Svärd mot dess hästar och vagnar,
mot alla främmande folk därinne,
de ska bli som kvinnor.
Svärd mot dess skatter,
så att de rövas bort.
- 38 Torcka ska drabba dess vatten,
de ska torka ut,
för det är ett gudabildernas land,
med sina skrämmande avgudar
uppför de sig som galna.
- 39 Därför ska schakaler bo där
tillsammans med andra ökendjur.
Strutsar ska där ha sin boning.

50:34 Jes 14:7, 43:14, Jer 51:36f, Mika 7:9. **50:36** Jes 44:25, 47:12f.

50:37 Jer 51:30, Nah 3:13.

50:39 Jes 13:19f, 34:14f, Jer 51:37,

Upp 18:2.

- Aldrig mer
ska någon människa bo där,
från släkte till släkte
ska det vara obebott.
- 40 Liksom när Sodom och Gomorra
med sina grannstäder
ödelades av Gud,
säger HERREN,
så ska ingen bo där,
ingen människa mer vistas där.
- 41 Se, ett folk kommer norrifrån,
ett stort hednafolk,
många kungar reser sig
från jordens yttersta ände.
- 42 De bär båge och lans,
de är grymma och skoningslösa.
Larmet från dem
är som havets dån,
på hästar rider de fram,
rustade som kämpar till strid
mot dig, du dotter Babel.
- 43 När Babels kung hör ryktet om dem
sjunker hans händer ner.
Ängslan griper honom,
ångest som
hos en barnaföderska.
- 44 Se, som ett lejon ska han dra upp från Jordan-
bygdens täta snår till frodiga betesmarker. Ja, på

50:40 1 Mos 19:24, Jer 49:18, Luk 17:29. **50:41** Jes 13:17f, Jer 6:22f.

50:42 Hab 1:8. **50:42** lans Annan översättning: "kroksabel".

50:43 Babels kung Nabonidus (556-539 f Kr). Se Dan 5:1f med not.

50:44 Jer 49:19f.

ett ögonblick ska jag jaga bort dem därifrån. Och den som är utvald ska jag sätta över dem. För vem är min like och vem kan ställa mig till svars? Eller vem är den herde som kan stå emot mig?

⁴⁵ Hör därför vad HERREN har beslutat om Babel och tankarna som han tänkt om kaldeernas land.

Även de minsta i hjorden
ska släpas bort,
och deras betesmark
ska häpna över dem.

⁴⁶ Vid ropet: "Babel är intaget!"
ska jorden bäva
och ett skriande höras
bland folken.

51

¹ Så säger HERREN:

Se, jag ska uppväcka
en ödeläggande ande mot Babel
och mot Leb-Kamajs invånare.

² Jag ska sända skördemän
mot Babel,
och de ska rensa bort dess invånare
och ödelägga landet.

Från alla sidor ska de komma
emot det på olyckans dag.

³ Skyttar ska spänna sina bågar
mot dem som där spänner båge
och mot dem som där bröstas sig
i sitt pansar.

51:1 Leb-Kamaj är ett kryptogram för Kaldeen, dvs Babylonien. Namnet betyder "hjärtat på dem som reser sig mot mig".

- Skona inte de unga männen,
vig hela dess här åt förintelse!
- 4 Slagna män ska då falla
i kaldeernas land
och genomborrade män
på deras gator,
- 5 för Israel och Juda är inte änkor
övergivna av sin Gud,
av HERREN Sebaot,
fastän deras land är fullt
av skuld mot Israels Helige.
- 6 Fly ut ur Babel!
Var och en ska rädda sitt liv
så att ni inte går under
genom dess missgärning,
för detta är en hämnans tid
för HERREN
då han vedergäller Babel
vad det har gjort.
- 7 En gyllene bägare var Babel
i HERRENS hand,
den gjorde hela jorden drucken.
Av dess vin drack hednafolken,
därför blev de från vettet.
- 8 Men plötsligt har nu Babel fallit
och krossats.
Jämra er över det!
Hämta balsam för dess plåga,
kanske kan den botas.
- 9 "Vi har försökt att bota Babel,

51:5 Hos 11:8, Joh 14:18. 51:6 Jes 34:8, 63:4, Jer 50:8, Upp 18:4,
6. 51:7 Ps 75:9, Jer 25:15f, Hab 2:15f, Upp 17:2, 4. 51:8 Jes 21:9,
Jer 46:11, Upp 14:8, 18:2. 51:9 Jer 50:16, Upp 18:5.

- men det har inte kunnat botas.
Låt oss lämna det
och gå var och en till sitt land,
för dess straffdom
räcker upp till himlen,
den når ända upp till skyarna.
- 10 HERREN har låtit vår rättfärdighet
gå fram.
Kom, låt oss berätta i Sion
om HERREN vår Guds verk.”
- 11 Vässa pilarna, fatta sköldarna!
HERREN har väckt
de mediska kungarnas ande,
hans avsikt är att lägga Babel
i ruiner.
Det är HERRENS hämnd,
hämnden för hans tempel.
- 12 Res ett baner mot Babels murar!
Håll sträng bevakning,
ställ ut vakter,
lägg bakhåll!
För HERREN har fattat sitt beslut,
och han utför vad han har talat
mot Babels invånare.
- 13 Du som bor vid stora vatten
och är så rik på skatter,
ditt slut har nu kommit,
din girighets mått är fyllt.
- 14 HERREN Sebaot har svurit
vid sig själv:
Sannerligen, jag ska fylla dig
med människor

51:10 Ps 102:22, Jer 50:34, Mika 7:9.

51:11 Jer 50:28, Joel 3:10.

51:13 Upp 17:1.

så talrika som gräshoppor,
och de ska höja segerrop mot dig.

- 15 Han har skapat jorden
genom sin kraft,
han har grundat världen
genom sin vishet,
och genom sitt förstånd har han spänt ut
himlen.
- 16 När han låter sin röst höras,
då brusar himlens vatten,
då låter han regnskyar stiga
upp från jordens ände.
Han gör blixtar åt regnet
och för vinden
ut ur dess förvaringsrum.
- 17 Alla människor står då som dårar,
utan förstånd.
Alla guldsmederna kommer
på skam med sina avgudar,
för deras gjutna gudabilder
är bedrägeri,
ingen ande är i dem.
- 18 Tomhet är de,
ett verk som väcker åtlöje.
När straffet drabbar dem
förgås de.
- 19 Sådan är inte han
som är Jakobs del.
Han är den som har format allt
och sin arvedels stam.
HERREN Sebaot är hans namn.

51:15 Jer 10:12f, Ps 146:6. 51:19 sin arvedels stam Andra handskrifter: "Israel, sin arvedels stam".

- 20 Min hammare är du,
mitt stridsvapen.
Med dig krossar jag hednafolk,
med dig fördärvar jag riken,
- 21 med dig krossar jag
häst och ryttare,
med dig krossar jag
vagn och kusk,
- 22 med dig krossar jag
man och kvinna,
med dig krossar jag
gammal och ung,
med dig krossar jag
yngling och jungfru,
- 23 med dig krossar jag
herden och hans hjord,
med dig krossar jag
bonden och hans oxar,
med dig krossar jag
ståthållare och styresmän.

24 Men nu ska jag inför era ögon vedergälla Babel
och Kaldeens alla invånare för allt det onda som de
har gjort mot Sion, säger HERREN.

25 Se, jag vänder mig mot dig, du fördärvets berg,
säger HERREN, du som fördärvar hela jorden, och
jag ska sträcka ut min hand mot dig och störta dig
ner från klipporna och göra dig till ett förbränt
berg,

26 så att man inte från dig ska kunna ta vare sig
hörnsten eller grundsten. Du ska bli en ödemark för
alltid, säger HERREN.

- 27 Res ett baner på jorden,
blås i horn bland hednafolken,
förbered hednafolk
till strid mot det,
båda upp riket mot det,
Ararat, Minni och Ashkenas.
Välj ut en härförare mot det,
dra dit upp med hästar
som liknar borstiga gräshoppor.
- 28 Förbered hednafolk
till strid mot det:
Mediens kungar, dess ståthållare
och alla dess landsfurstar
och hela det land som lyder
under deras välde.
- 29 Då skälver jorden och bävar,
för HERRENS planer
mot Babel fullbordas:
att göra Babels land till
en ödemark utan invånare.
- 30 Babels hjältar slutar att strida,
de sitter stilla i sina fästen.
Deras styrka har försvunnit,
de har blivit som kvinnor.
Man har tänt eld
på Babels boningar,
och dess bommar
är sönderbrutna.
- 31 Löpare möter löpare,
den ene budbäraren korsar

51:27 Ararat, Minni Riken i gränsområdet mellan nuvarande Turkiet och Iran. **51:27** Ashkenas Skyter (Kol 3:11), hästfolk öster och norr om Svarta havet (1 Mos 10:3). **51:30** Ps 76:6, Jer 50:15, 37, Nah 3:13.

- den andres väg
för att meddela Babels kung
att hela hans stad har intagits,
32 att vadställena har erövrats,
att dammarna är uppbrända i eld
och stridsmännen står
skräckslagna.
- 33 För så säger HERREN Sebaot,
Israels Gud:
Dottern Babel är som en tröskplats
när man just har trampat
till den.
Ännu en liten tid,
och skördetiden är inne.
- 34 Han har slukat mig
och tillintetgjort mig,
Babels kung Nebukadressar.
Han har gjort mig till ett tomt kärl,
som en drake har han svält mig,
han har fyllt sin buk
med mina läckerheter
och drivit bort mig.
- 35 ”Låt det våld som har drabbat mig
och mitt kött
komma över Babel”,
säger hon som bor i Sion.
”Låt mitt blod komma över
Kaldeens invånare”,
säger Jerusalem.
- 36 Därför säger HERREN så:
Se, jag ska utföra din sak
och utkräva din hämnd.

- Jag ska låta Babels hav sina bort
och dess brunn torka ut,
37 och Babel ska bli en stenhög,
ett tillhåll för schakaler,
till häpnad och förakt.
Ingen ska bo där.
- 38 Alla ryter de nu som lejon,
de morrar som lejonungar.
- 39 Men när de är som mest upptända
ska jag ordna ett gästabud
för dem.
Jag ska göra dem druckna
så att de jublar,
och så ska de somna in
i en evig sömn
och aldrig mer vakna, säger HERREN.
- 40 Jag ska föra dem ner
till att slaktas som lamm,
som baggar och bockar.
- 41 Hur har inte Sheshak blivit intaget,
det som var
hela jordens berömmelse
har erövrats!
Hur har inte Babel fått
hednafolken att häpna!
- 42 Havet steg upp över Babel,
de brusande böljorna täckte
över det.
- 43 Så förvandlades dess städer

51:37 Jer 2:15, 50:13. **51:39** Jes 21:5, Jer 25:26, Hos 7:6. **51:41**
Jer 25:26. **51:41** Sheshak är ett kryptogram för Babel. Man
ersätter alfabetets första bokstav med den sista, den andra med den
näst sista osv.

- till en ödemark,
ett torrt land och en öken,
ett land där ingen bor
och där ingen människa går fram.
- 44 Jag ska straffa Bel i Babel
och dra ut ur hans gap
vad han har slukat.
Hednafolken ska inte mer
strömma till honom,
också Babels murar ska falla.
- 45 Dra ut därifrån, mitt folk.
Var och en ska rädda sitt liv
undan HERRENS brinnande vrede.
- 46 Tappa inte modet
och frukta inte de rykten
som hörs i landet,
även om ett rykte kommer ena året
och ett nytt rykte nästa år,
även om våld råder på jorden
och härskare står mot härskare.
- 47 För se, dagar ska komma
då jag ska straffa
Babels avgudar
och då hela dess land ska stå
med skam
och alla bli slagna därinne.
- 48 Då ska de jubla över Babel,
himmel och jord
och allt som finns där,
för norrifrån kommer

- härjarna över det,
säger HERREN.
- 49 På grund av dem som har dräpts
i Israel måste Babel falla,
så som dräpta över hela jorden
har fallit för Babels skull.
- 50 Ni som räddat er undan svärdet,
ge er av, stanna inte!
Kom ihåg HERREN i fjärran land
och låt Jerusalem vara
i era hjärtan!
- 51 Vi står här med skam,
vi blir hånade.
Blygsel täcker vårt ansikte,
för främlingar har trängt in i
de heliga platserna i HERRENS hus.
- 52 Se, därför ska dagar komma,
säger HERREN,
då jag ska döma Babels avgudar
och i hela dess land
ska slagna män jämra sig.
- 53 Även om Babel steg upp till himlen
och gjorde sin befästning
hög och ointaglig,
så skulle ändå plundrare
från mig nå dit, säger HERREN.
- 54 Sorgerop hörs från Babel
och stor förödelse
från kaldeernas land,
- 55 för HERREN ödelägger Babel

- och gör slut på
det stora larmet därinne.
Deras vågor brusar
som stora vatten,
dånnet av dem ljuder högt,
56 för över Babel kommer en
som ödelägger,
och hjältarna där tas till fånga,
deras bågar bryts sönder.
HERREN är en vedergällningens Gud,
han lönar till fullo.
- 57 Jag ska göra dem druckna,
Babels furstar och visa,
dess ståthållare, styresmän
och hjältar.
De ska somna in i en evig sömn
och aldrig mer vakna,
säger Kungen.
HERREN Sebaot är hans namn.
- 58 Så säger HERREN Sebaot:
Babels breda murar
ska rivas ner i grund,
och de höga portarna
ska brännas upp i eld.
Så mödar sig folken för intet
och folkslagen arbetar sig trötta
för det som blir lågornas rov.
- 59 Detta är vad profeten Jeremia befalldes Seraja,

son till Neria, son till Mahaseja, då denne begav sig till Babel med Juda kung Sidkia i hans fjärde regeringsår. Seraja var nämligen kvartermästare.

⁶⁰ Jeremia skrev ner i en och samma bok all den olycka som skulle drabba Babel, allt detta som nu är skrivet om Babel.

⁶¹ Jeremia sade till Seraja: ”När du kommer till Babel, se då till att du läser upp allt detta.

⁶² Och du ska säga: HERRE, du har själv talat om denna plats att du vill fördärva den så att ingen mer ska bo här, varken människa eller djur, för den ska vara en ödemark för all framtid.

⁶³ Och när du har läst upp hela boken, ska du binda en sten vid den och kasta den mitt i floden Eufkrat

⁶⁴ och säga: På samma sätt ska Babel sjunka ner och aldrig mer komma upp på grund av den olycka som jag ska låta drabba det. Och de ska gå under.”

Här slutar Jeremias ord.

52

Sidkia blir kung i Juda

¹ Sidkia var tjuogoett år när han blev kung och han regerade elva år i Jerusalem. Hans mor hette

51:59 Seraja, son till Neria Bror till skrivaren Baruk (Jer 32:12). Ett avtryck av Serajas personliga sigill finns bevarat. Som kvartermästare skötte han expeditionens inkvartering. **51:59**

Sidkia i hans fjärde regeringsår År 593 f Kr, då Hesekiel i Babel fick sin kallelse (Hes 1:1). **51:63** Upp 18:21. **51:64** Här slutar Jeremias ord

Kapitel 52 är en epilog hämtad från slutet av Andra Kungaboken (2 Kung 24:18f). **52:1** 2 Kung 24:18f, 2 Krön 36:11f, Jer 37:1f.

52:1 Sidkia ... elva år 597-587 f Kr. Sidkia betyder ”Herren är min rättfärdighet”. Se även 2 Krön 36:11f.

Hamital och hon var dotter till Jeremia från Libna.

² Han gjorde det som var ont i HERRENS ögon, så som Jojakim hade gjort.

³ Det var på grund av HERRENS vrede som detta skedde med Jerusalem och Juda tills han förkastade dem från sitt ansikte. Och Sidkia gjorde uppror mot Babels kung.

⁴ På tionde dagen i den tionde månaden av Sidkias nionde regeringsår kom Babels kung Nebukadressar med hela sin här till Jerusalem och belägrade staden. De byggde en belägringsmur runt omkring den.

⁵ Staden var belägrad ända till kung Sidkias elfte regeringsår.

⁶ Men på nionde dagen i den fjärde månaden var svälten så stor i staden att folket i landet inte hade något att äta.

⁷ Staden stormades och allt krigsfolket flydde och drog ut ur staden under natten genom porten mellan de båda murarna, den port som ledde till den kungliga trädgården, medan kaldeerna låg runt omkring staden. De tog vägen mot Hedmarken.

⁸ Men kaldeernas här förföljde kungen och hann upp Sidkia på Jerikos hedmarker, sedan hela hans här hade övergett honom och skingrats.

⁹ Kaldeerna grep kungen och förde honom till den babyloniske kungen i Ribla i Hamats land. Där uttalade denne sin dom över honom.

10 Och Babels kung lät avrätta Sidkias barn inför hans ögon. Dessutom lät han också avrätta alla Juda furstar i Ribla.

11 På Sidkia själv lät han sticka ut ögonen och lät fängsla honom med kopparkedjor. Den babyloniske kungen förde honom till Babel och lät honom sitta i fängelse ända till hans dödsdag.

Templet förstörs

12 På tionde dagen i den femte månaden av den babyloniske kungen Nebukadressars nittonde regeringsår kom den babyloniske kungens tjänare Nebusaradan, som var överste för livvakterna, till Jerusalem.

13 Han brände HERRENS hus och det kungliga palatset. Alla hus i Jerusalem, alla de förnämas hus, brände han i eld.

14 Alla murar runt omkring Jerusalem bröts ner av hela den här av kaldeer som översten för livvakterna hade med sig.

15 En del av de fattigaste bland folket och den del av folket som var kvar i staden och de överlöpare som hade gått över till Babels kung, liksom den övriga hopen som fanns kvar, dem förde Nebusaradan, översten för livvakterna, bort i fångenskap.

16 Men av de fattigaste i landet lämnade Nebusaradan, översten för livvakterna, kvar några att sköta vingårdarna och åkrarna.

17 Kopparpelarna i HERRENS hus, tvättställen och kopparhavet i HERRENS hus slog kaldeerna sönder och förde all kopparn till Babel.

¹⁸ Och askkärlden, skovlarna, knivarna och alla kopparkärl som hade använts vid gudstjänsten tog de med sig.

¹⁹ Likaså tog översten för livvakterna faten, fyrfaten, offerskålarna, askkärlden, ljusstakarna, de andra skålarna och bågarna, allt som var av rent guld eller av rent silver.

²⁰ Vad gäller de två pelarna, havet som var ett enda och de tolv kopparoxarna under, det som kung Salomo hade låtit göra till HERRENS hus, så kunde kopparn i alla dessa föremål inte vägas.

²¹ Vad pelarna angår var den ena pelaren arton alnar hög och en tolv alnar lång tråd mätte omfånget. Den var fyra fingrar tjock och ihålig.

²² Ovanpå den var ett pelarhuvud av koppar, och detta pelarhuvud var fem alnar högt och ett flätverk och granatäpplen fanns på pelarhuvudet runt omkring, allt av koppar. Likadant var det på den andra pelaren också med granatäpplen.

²³ Granatäpplena var nittiosex utåt, men tillsammans var granatäpplena på flätverket runt omkring etthundra.

Juda rikets undergång

²⁴ Översten för livvakterna tog översteprästen Seraja och Sefanja, prästen närmast under honom, likaså de tre som höll vakt vid dörren.

²⁵ Och från staden tog han en hovman, den som var anförare för krigsfolket, och sju av kungens närmaste män som påträffades i staden. Likaså

52:20 1 Kung 7:15f, 47. **52:21** 2 Krön 3:15f. **52:21** arton ... tolv alnar Nästan 9 meter och 6 meter (se 1 Kung 7:15f).

tog han överbefälhavarens skrivare, som brukade skriva ut folket i landet till krigstjänst, och 60 andra män av landets folk som påträffades i staden.

²⁶ Dessa tog Nebusaradan, översten för livvakterna, och förde dem till den babyloniske kungen i Ribla.

²⁷ Och Babels kung lät avrätta dem där, i Ribla i Hamats land. Så blev Juda bortförd från sitt land.

²⁸ Antalet av dem som Nebukadressar förde bort var i det sjunde året 3 023 judar

²⁹ och i Nebukadressars artonde regeringsår 832 personer från Jerusalem.

³⁰ I Nebukadressars tjugotredje regeringsår förde Nebusaradan, översten för livvakterna, bort 745 personer. Hela antalet utgjorde 4 600 personer.

Kung Jojakins benådning

³¹ Men i det trettiosjunde året sedan Juda kung Jojakin hade blivit bortförd i fångenskap, i tolfte månaden på tjugofemte dagen i månaden, tog Babels kung Evil-Merodak – samma år han blev kung – Jojakin, Juda kung, till nåder och förde honom ut ur fängelset.

52:29 sjunde ... artonde regeringsår År 598 och 587 f Kr (se 2 Kung 24 och 25). **52:30** Nebukadressars tjugotredje regeringsår År 582 f Kr. **52:30** livvakterna Annan översättning: "slaktarna" eller "kockarna" (föråldrad titel). **52:31** 2 Kung 25:27f. **52:31** trettiosjunde året ... tolfte månaden på tjugofemte dagen 22 mars 561 f Kr. **52:31** Evil-Merodak På babyloniska Amel-Marduk, "Marduks man". Regerade 562-560 f Kr och ändrade på många av sin far Nebukadnessars beslut. På hebreiska kan evil också översättas "dåre".

³² Han talade vänligt med honom och gav honom främsta platsen bland de kungar som var hos honom i Babel.

³³ Han fick lägga av sin fångdräkt och ständigt äta vid kungens bord så länge han levde.

³⁴ Ett fast underhåll fick han från kungen i Babel, visst för varje dag, ända till sin dödsdag, så länge han levde.

52:33 2 Sam 9:7f, 1 Kung 2:7. **52:34** Ett fast underhåll Juda kung Jojakin finns omnämnd i babyloniska ransoneringslistor från Nebukadnessars tid.

Svenska Folkbibeln
The Holy Bible in Swedish, Svenska Folkbibeln
translation

copyright © 1996,1998,2015 Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm, och
Stiftelsen Biblicum, Ljungby

Language: Svenska (Swedish)

Reviderad från Svenska Folkbibeln 98 och grundtexten. Gamla testamentet
© 1998, 2015, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm Nya testamentet ©
1996, 1998, 2015, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm, och Stiftelsen
Biblicum, Ljungby

2024-12-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Dec 2024 from source files
dated 18 Dec 2024

1f751582-bd9a-5655-ac63-85d69149ba09